

XXI

A

HUOLTOTILASTO

6

KÖYHÄINHOITO, LASTENSUOJELU, IRTOLAIS-
JA ALKOHOLISTI- SEKÄ RAITTIUSHUOLTO
VUONNA 1949

A

VÅRDSTATISTIK

6

FATTIGVÄRDEN, BARNSKYDDET, LÖSDRIVAR- OCH ALKO-
HOLIST- SAMT NYKTERHETSVÄRDEN
ÅR 1949

---

*ASSISTANCE SOCIALE DES COMMUNES,
ANNÉE 1949*

HELSINKI 1952

Helsinki 1952, Valtioneuvoston kirjapaino

Tätén Sosiaaliministeriön sosiaalinen tutkimustoimisto saattaa julkisuuteen Suomen Virallisen Tilastoston sarjaan XXI sisältyvän tilastollisen selonteon maan huoltotoiminnasta vuonna 1949.

Julkaisun toimitusyötä on lähinnä hoitanut toimiston aktuaari Margit Jalo.

Helsingissä elokuun 6 päivänä 1951.

Härmed bringas Socialministeriets byrå för social forskning till offentligheten en statistisk redogörelse för vårdverksamheten i landet under år 1949, vilken ingår i serien XXI av Finlands Officiella Statistik.

Redigeringen av publikationen har närmast omhändertagits av aktuarien vid byrån Margit Jalo.

Helsingfors den 6 augusti 1951.

G. Modeen.

Maija Tudeer.

SISÄLLYS

Teksti	Sivu
I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolaitokset	7
II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku	9
Avustus- ja huoltomuoto	10
Ikä	13
Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus	14
Avunsaajain siviilisäty ja huollettavien lasten syntyperä	15
Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti ..	17
Avuntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy	17
III. Irtolaishuolto sekä alkoholisti- ja raittihuolto Huollon alaisen henkilöiden Iku	21
Ikä	22
Siviilisäty	23
Animatti	24
Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet	24
Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet	26
Raittihuollon huoltotoimenpiteet	27
IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä	28
V. Huoltotoiminnan kustannukset	31
VI. Työlaitokset	38
Ranskankielinen katsaus ja selityksiä	40

Tauluja

✓ I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolautakuntien alaiset laitokset	2
II. Huoltolautakuntien alaisissa laitoksissa olleet, ryhmittettyinä laitosten mukaan	3
III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huolto- muodot	4
✓ IV. Huoltotoiminnan menot	6
V. Huoltotoiminnan tulot	10
VI. Kunnalliskotien menot ja tulot	12
VII. Lastenkotien menot ja tulot	14

INNEHÅLL

Text	Sid.
I. Vårdverksamhetens organisation och vårdanstalterna	7
II. Fattigvården och barnskyddet Understödstagarnas och barnskyddsbarneas au- tal	9
Understöds- och vårdformen	10
Ålder	13
Födelsort och hemorsträtt	14
Understödstagarnas civilstånd och de omhänd- ertagna barnens börd	15
Understödstagarnas o. barnens föräldrars yrke	17
Orsaken till understödsbehovet och omhänder- tagandet av barnen	17
III. Lödödrivarvården samt alkoholist- och nykter- hetsvården Antalet personer, som underkastats vård	21
Ålder	22
Civilstånd	23
Yrke	24
Grunderna för lödödrivarvården samt vårdät- gärder	24
Grunderna för alkoholistvården och vårdät- gärder	26
Nykterhetsvårdens vårdätgärder	27
IV. Sammandrag av de personer, som blivit före- mål för vård	28
V. Kostnaderna för vårdverksamheten	31
VI. Arbetsinrättningarna	38
Franskt resumé och förklaringar	40

Tabeller

I. Vårdverksamhetens organisation och vård- nämnder underlydande anstalter	2
II. I vårdnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter	3
III. Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd	4
IV. Vårdverksamhetens utgifter	6
V. Vårdverksamhetens inkomster	10
VI. Kommunalhemmens utgifter och inkomster ..	12
VII. Barnhemmens utgifter och inkomster	14

T a b l e d e s m a t i è r e s

Texte	Page	Page	
I. L'organisation de l'Assistance sociale et les établissements subordonnés aux Commissions de l'Assistance sociale	7	Mesures d'assistance de tempérance	27
II. L'assistance publique et la protection de l'enfance		IV. Compilation comprenant toutes les personnes assistées	28
Nombre des assistés et des enfants	9	V. Frais de l'Assistance sociale	31
Forme d'assistance	10	VI. Les ouvroirs	33
Age	13	Résumé et explications en français	40
Lieu de naissance et droit de domicile	14		
Etat civil des assistés et état de naissance des enfants	15	<i>Tableaux</i>	
Profession des assistés et des parents	17	I. L'organisation de l'Assistance sociale et les établissements subordonnés aux Commissions de l'Assistance sociale	2
Causes du besoin d'assistance	17	II. Internes entretenus dans les établissements subordonnés aux Commissions d'Assistance sociale, par établissements	3
III. Le vagabondage et les alcooliques		III. Les diverses formes de l'Assistance publique et de la Protection de l'enfance	4
Nombre des personnes	21	IV. Dépenses de l'Assistance sociale	6
Age	22	V. Recettes de l'Assistance sociale	10
Etat civil	23	VI. Recettes et dépenses des hospices d'indigents	12
Profession	24	VII. Recettes et dépenses des asiles d'enfants	14
Principes du traitement et mesures d'assistance des vagabonds	24		
Principes du traitement et mesures prises pour le traitement des alcooliques	26		

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huolto-laitokset.

Huoltolautakunnat. Lakimääritistä huoltotoimintaa varten maan oli v. 1949 jaettuna 546 huoltoyhdykskuntaan, joista 35 oli kaupunkikuntia. Erityinen huoltolautakunta oli kaikissa kaupungeissa ja 428 maalaiskunnassa. Niissä kunnissa, 15 %:ssa kuntien kokonaisluvusta, jotka tois-taiseksi oli vapautettu velvollisuudesta asetata huolto-lautakunta, hoiti kunnallislautakunta vastaavia tehtäviä. 14 kaupungissa ja 20 maalaiskunnassa oli erityinen osasto lastensuojelua varten, minkä lisäksi 7 kaupungissa oli erillinen lastensuojelulautakunta. 6 kaupungissa ja 2 maalaiskunnassa oli osasto irtolaishuoltoa varten sekä 7 kaupungissa ja 3 maalaiskunnassa alkoholistihuoltoa varten. Sitä paitsi oli 5 kaupungissa ja 1 maalaiskunnassa yhteinen osasto kahta viimeksi mainittua huoltoa varten.

Kunnalliskodit. Kunnalliskoteja oli v. 1949 kaikkaan koko maassa 344 joista 2 aloitti toimintansa vasta vuoden lopussa. Näistä oli kunnallisia vanhainkoteja 3. Yhden kunnan omistamia kunnalliskoteja oli 317 sekä kahden tai useamman kunnan omistamia yhteisiä 27. Näihin yhteisiin kunnalliskoteihin oli 75 kunnalla osuuus. Sopimuksen mukainen oikeus saada sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin oli 51 kunnalla, minkä lisäksi vielä 5 kunnalla oli tällainen sopimus, vaikka niillä oli oma kunnalliskoti.

Koko maan kunnista oli selontekovuonna 71.8 %:lla joko oma kunnalliskoti tai osuus sellaiseen. Kun lisäksi 51 kunnalla oli sopimuksenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkeaan toisen kunnan kunnalliskotiin, oli maan 546 kunnasta 443 kuntaa eli $\frac{4}{5}$ huolehtinut lain edellyttämän kunnalliskotihoidon järjestämisestä sitä tarvitseville.

Missä määrin kunnalliskodeissa oli erityinen osasto lapsia, mielisairaita ja muita sairaita varten, selviää seuraavasta asetelmasta.

Kunnalliskoteja, joissa oli osasto Kommunalhem med avdelning

Lapsia varten — För barn	.....
Mielisairaita varten — För sinnessjuka	.....
Muita sairaita varten — För andra sjuka	.....

Työlaitokset. V. 1949 toimi maassa kaikkaan 9 työläitosta, joista Helsingin kaupunki omisti 1, valtio yhden Ilmajoen irtolaisia varten ja loput 7 kuuluivat kuntayhtymille. Yhteisiin työläitoksiin osallistui 470 kuntaa eli 86 % maan kaikista kunnista. Työläitoksista tehdään tarkemmin selkoa sivulla 38.

I. Vårdverksamhetens organisation och vårdsanstalter.

Vårdnämnderna. För den lagstadgade vårdverksamheten var landet under år 1949 indelat i 546 vårdsmässan- hällen, av vilka 35 varo stadsommuner. En särskild vårdnämnd hade alla städer och 428 landsommuner. I de kommuner, i 15 % av hela antalet, vilka tillsvi- dare varo befriade från att tillsätta vårdnämnd, fungerade kommunalnämnden som vårdnämnd. 14 städer och 20 landsommuner hade en särskild avdelning för barn- skydd, vartill kommer 7 städer med en fristående barnskyddsnämnd. Egna avdelningar för lösdrivarvård fanns det i 6 städer och 2 landsommuner samt för alkoholistvård i 7 städer och 3 landsommuner. Dessutom hade 5 städer och 1 landsommun gemensam avdelning för lösdrivar- och alkoholistvård.

Kommunalhemmen. Antalet kommunalhem var år 1949 i hela landet inalles 344 varav 2 öppnades först i slutet på året. Av dessa var 3 kommunala älderdomshem. Av kommunalhemmen var 317 sådana, som tillhörde en kommun och 27 sådana, som tillhörde två eller flera kom- muner. I de sistnämnda hade 75 kommuner andel. 51 kommuner ägde rätt enligt överenskommelse att placera sina interner i en annan kommunens communalhem, vartill ännu 5 kommuner hade en sådan överenskommelse det oaktat, att de hade dessutom eget communalhem.

Av alla landets kommuner hade under redogörelse- året 71.8 % antingen ett eget communalhem eller andel i sådant. Då därtill 51 kommuner hade rätt att enligt överenskommelse placera sina interner i en annan kom- munens communalhem, hade 443 av landets 546 kommuner eller $\frac{4}{5}$ dragit försorg om ordnandet av i lagen förutsatt communalhemsvård för dem, som varo i behov därav.

I vilken utsträckning det i communalhemmen fanns särskilda avdelningar för barn, sinnessjuka och andra sjuka, framgår av följande sammanställning.

Kaupungit Städer	Maala- kunnat Lands- ommuner	Yhteensiä Summa
4	2	6
13	129	142
23	159	182

Arbetsinrättningsarna. Under år 1949 verkade i landet 9 arbetsinrättningsar, av vilka 1 ägdes av Helsingfors stad, en inrättning i Ilmajoki för lösdrivare av staten och de återstående 7 tillhörde kommunensammanslutningar. 470 kommuner eller 86 % av landets alla kommuner varo delägare i de gemensamma arbetsinrättningsarna. För arbetsinrättningsarna redogöres närmare å sid. 38.

Muut köyhäinhoidolliset huoltolaitokset. Muita huoltolautakunnan alaisia laitoksia oli Helsingissä 3 köyhäinhoidollista työtupaa, Västanfjärdissä sairastupa ja Lappfjärdissä hoitokoti. — Osuuksia piirimielisairaaloihin omisti 520 kuntaa eli noin 95 % maan kunnista.

Lastenkodit. Huolto- tai lastensuojelulautakuntien alaisia lastenkoteja oli selontekovuonna kaikissaan 20 kaupungissa ja 72 maalaiskunnassa. Kun muutamissa kunnissa toimi useita lastenkoteja, nousi näiden luku 110:een.

Kunmat, joilla oli oma lastenkoti, sijaitsivat etupäässä Hämeen (23), Kymen (18) ja Uudenmaan lääneissä (12). Näissä lääneissä oli yhteensä Jähes $\frac{3}{5}$ maan lastenkodeista.

Ammattioppilaskoteja ja vastaanottokoteja oli vain Helsingissä kumpaakin yksi. Kasvatuslaitoksia tai koulukoteja oli Helsingin, Turun, Porin ja Tampereen kaupungeilla, Helsingillä 4 ja muilla 1.

Muut lastensuojelulaitokset. Niiden kuntien luku, jotka omistivat muita lastensuojelulaitoksia, selvää seuraavasta yhdistelmästä. Luvut eivät kuitenkaan ole eivätkä vastausten epämääräisyydestä päättellen.

<i>Kuntia, joilla oli — Antal kommuner, som hade</i>	<i>Kaupungit Städer</i>	<i>Maalaiskunnat Lands- kommuner</i>	<i>Yhteensä Summa</i>
Lastenseimia — Barnkrubbor	12	2	14
Lastentarhoja — Barnträdgårdar	20	4	24
Pientenlasten hoidon neuvoilta — Rädgivningsstationer för spädbarnsvård .	31	358	389
Koululaisten päiväkoteja — Daghem för skolbarn	3	—	3

Muista toimintamuodoista mainittakoon, että v. 1949 oli kesäsiirtoloita 28 kunnalla, 134 kuntaa oli järjestänyt kerhotoimintaa lapsia varten, 17 kuntaa kasvitarhatoimintaa sekä 24 kuntaa leikkikenttätoimintaa.

Fattigvårdens övriga vårdanstalter. Andra under vårdnämnden lydande anstalter funnos i Helsingfors 3 av fattigvården upprätthållna arbetsstugor, i Västanfjärd en sjukstuga och i Lappfjärd ett vårdhem. — Andelar i distriktsinnesjukhus hade 520 kommuner eller cirka 95 % av landets kommuner.

Barnhemmen. Under vård- eller barnskyddsnämnderna lydande barnhem fanns det under redogörelseåret i 20 städer och 72 landskommuner. Då i några kommuner verkade flera barnhem, steg deras antal till 110.

De kommuner, vilka hade eget barnhem, voro huvudsakligen belägna i Tavastehus län (23), Kymmenes län (18) och Nylands län (12). I dessa län fanns tillsammans nära $\frac{3}{5}$ av landets barnhem.

Yrkeselevhem samt upptagningshem fanns endast i Helsingfors, ett av bälge. Uppfostringsanstalter eller skolhem fannos i Helsingfors, Åbo, Björneborg och Tammerfors, i Helsingfors 4 och i var och en av de övriga städerna 1.

Övriga barnskyddsanstalter. Antalet kommuner, vilka ägde andra barnskyddsanstalter, framgår av följande sammanställning. Siffrorna är dock icke alldeles exakta av svarens obestämdhet att döma.

<i>Kaupungit Städer</i>	<i>Maalaiskunnat Lands- kommuner</i>	<i>Yhteensä Summa</i>
12	2	14
20	4	24
31	358	389
3	—	3

Av övriga verksamhetsformer må nämnas, att år 1949 28 kommuner hade sommarkolonier, 134 kommuner hade anordnat klubbverksamhet för barn, 17 kommuner trädgårsverksamhet samt 24 lekplansverksamhet.

II. Köyhäinhoito ja lastensuojelu.

Avunsaajain ja lastensuojelulasten luku.

Köyhäinhoitopavustusta saaneet henkilöt om tilastossa jaettu kahteen ryhmään: varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin. Edellisiin kuuluvat kaikki ne henkilöt, jotka ovat saaneet laitoshoitoa tai ovat olleet sijoitettuna yksityisiin perheiisiin (yksityishoitoon) tai ovat saaneet kotiavustusta vuoden aikana vähintään 2 500 mk. Tilapäisiin avunsaajiin taas on luettu ainoastaan ne henkilöt, jotka ovat saaneet vain kotiavustusta 2 500 markkaa pienemmän määärän. Jaoitukseissa varsinaisiin ja tilapäisiin avunsaajiin ei näin ollen ole otettu huomioon avustuksesta jatkuvaisuutta. Vakimaisen ja tilapäisen kotiavustuksen rajana oli ennen v. 1947 500 mk, mutta rahanarvon alennuttua on se v:n 1947 eläusta korotettu 2 500 mk:aan.

Lastensuojelun alaisiin lapsiin on luettu kaikki ne lapset, jotka lastensuojelulain 3:n luvun 8 §:n nojalla on otettu huoltolautakuntien huostaan.

Köyhäinhoidon varsinaisia avunsaajia ja lastensuojelulapsia oli v. 1949 seuraavasti.

	Köyhäinhoito		Lastensuojelu	
	Fattigvården		Barnskyddet	
	abs.	%	abs.	%
Kaupungeissa — I städer	26 118	28.2	5 371	35.5
Maalaiskunnissa — I landskommuner	66 529	71.8	9 741	64.5
Koko maassa — I hela landet	92 647	100.0	15 112	100.0

Köyhäinhoidon avunsaajain luku, joka sodan johdosta aleni huomattavasti v:sta 1940 v:een 1944, on siitä lähtiessä säännöllisesti nousnut, m.m. v:sta 1948 v:een 1949 17.0 %. Lastensuojelulasten luku sensijaan on jatkuvasti alentunut v:sta 1941 lähtiessä, sotavuosina voimakkaammin, mutta nyt v. 1949 vain 2.3 % lähinnä edellisestä vuodesta.

Eri lääni kesken köyhäinhoidon varsinaisten avunsaajain ja lastensuojelulasten luku jakaantui seuraavalla tavalla.

1. *Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten luku läänittäin. — Antal fattigvårdens understödstagare och barnskyddsbarne länsvis.*

Lääni — Län	Köyhäinhoito — Fattigvården					Lastensuojelu — Barnskyddet				
	Kaupungit Städer		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa	Kaupungit Städer		Maalaiskunnat Landskommuner		Yhteensä Summa
	abs.	% väestöstä av befolk- ninghen	abs.	% väestöstä av befolk- ninghen	abs.	% väestöstä av befolk- ninghen	abs.	% väestöstä av befolk- ninghen	abs.	% väestöstä av befolk- ninghen
Uudenmaan — Nylands ..	9 563	2.7	6 726	3.0	16 289	2.8	2 418	0.7	874	0.4
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	4 541	3.0	9 963	2.5	14 504	2.6	961	0.6	1 424	0.4
Ahvenanmaa — Åland ...	44	1.3	220	1.1	264	1.1	2	0.1	31	0.2
Hämeen — Tavastehus ...	4 074	3.0	8 884	2.7	12 958	2.8	755	0.5	1 434	0.4
Kymen — Kymmenen	1 268	3.2	5 476	2.5	6 744	2.6	200	0.5	779	0.3
Mikkeli — S:t Michels ...	896	3.3	5 678	3.0	6 574	3.1	125	0.5	895	0.5
Kuopion — Kuopio	1 188	3.2	11 119	3.0	12 307	3.0	205	0.6	1 665	0.4
Vaasan — Vasa	2 574	3.1	9 679	2.0	12 253	2.2	381	0.5	1 198	0.2
Oulun — Uleåborgs	1 282	2.6	6 467	2.2	7 749	2.3	200	0.4	944	0.3
Lapin — Lapplands	688	2.7	2 317	1.8	3 005	1.9	124	0.5	497	0.4
Koko maa — Hela landet	26 118	2.9	66 529	2.5	92 647	2.6	5 371	0.6	9 741	0.4
										15 112
										0.4

Köyhäinhoidon tilapäiset avunsaajat. Niiden suoranaisesti avustettujen henkilöiden luku, joiden kotiavustuksen arvo oli 2 500 mk pienempi, oli seuraavaa.

II. Fattigvården och barnskyddet.

Understödstagarnas och barnskyddsbarne antal.

De personer, som åtnjutit fattigvårdsunderstöd, ha i statistiken indelats i två grupper: egentliga och tillfälliga understödstagare. Till de förra höra alla de personer, som åtnjutit anstaltsvård eller varit utackordrade i enskilda familjer eller för vilka det under året erhållna hemunderstödet varit minst 2 500 mk. Såsom tillfälliga understödstagare ha återräknats de personer, vilka icke åtnjutit annat än understöd i hemmet till ett belopp, som understeg 2 500 mk. Vid indelningen i egentliga och tillfälliga understödstagare har således understödets kontinuitet icke beaktats. Gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet var före år 1947 500 mk, men till följd av penningvärdets nedgång har den från början av år 1947 höjts till 2 500 mk.

Till barnskyddsbarne har räknats alla de barn, som på grund av barnskyddslagens 3 kap. § 8 omhändertagits av vårdnämnderna.

Antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskyddsbarne var år 1949 följande.

	Köyhäinhoito Fattigvården		Lastensuojelu Barnskyddet	
	abs.	%	abs.	%
Kaupungeissa — I städer	26 118	28.2	5 371	35.5
Maalaiskunnissa — I landskommuner	66 529	71.8	9 741	64.5
Koko maassa — I hela landet	92 647	100.0	15 112	100.0

Antalet understödstagare, som till följd av kriget märkbart minskades från år 1940 till 1944, har därefter regelbundet ökats, bl.a. från år 1948 till 1949 med 17.0 %. Antalet barnskyddsbarne har däremot fortfarande nedgått fr.o.m. år 1941, under krigsåren kraftigare, men nu är 1949 endast med 2.3 % från närmast föregående år.

På de olika länen fördelade sig antalet fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskyddsbarne på följande sätt.

Fattigvårdens tillfälligt understödda. Antalet direkt understödda personer, vilkas hemunderstöd i värde understeg 2 500 mk, var följande.

	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Michiä — Män	1 782	5 122	6 904
Naisia — Kvinnor	1 963	6 526	8 489
Lapsia — Barn	325	1 177	1 502
Yhteensä — Summa	4 070	12 825	16 895

Köyhäinhoidon suoranaisesti avustamia, t. s. varsinaisia avunsaajia ja tilapäisesti avustettuja, oli siten v. 1949 109 542 eli 3.1 % väestöstä. Tilapäisesti avustettujen luku on edellisestä vuodesta noussut myös melko tuntuvasti, 17.1 %.

Köyhäinhoidon väilläisesti avustamat henkilöt. Usein köyhäinvoitoavustus tuottaa hyötyä myös avunsaajain perheille, etenkin sellaisissa tapauksissa, jolloin avustus on annettu kotiin elatusavustukseksi. Sellaisten henkilöiden lukumäärä, jotka ovat väilläisesti tulleet osallisiksi vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiavustuksesta, oli seuraava.

	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Aviomichiä — Äkta män	87	377	464
Aviovaimoja — Hustrur	1 768	4 915	6 683
Lapsia — Barn	8 262	28 897	37 159
Yhteensä — Summa	10 117	34 189	44 306

Varsinaisia avunsaajia sekä tilapäisesti ja väilläisesti avustettuja oli siten koko maassa v. 1949 153 848 eli 4.3 % väestöstä. Jos lisäksi otetaan huomioon ne väilläisesti avustetut henkilöt, jotka ovat olleet osallisia laitos- ja yksityishoidon ohella myönnetyistä vähintään 2 500 mk:n kotiavustuksesta, oli köyhäinvoitoavustuksesta osallisten luku koko maassa mainittuna vuonna 159 154.

Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempia avunsaajia oli 4 946 ja tilapäisesti avustettuja 1 502. Kun näiden lisäksi 37 159 lapsen on ilmoitettu väilläisesti tulleen osallisiksi heidän vanhemmilleen annetusta kotiavustuksesta, on siten kaikkiaan 43 607 lasta tavalla tai toisella saanut köyhäinvoitoavustusta.

Avustus- ja huoltamuoto.

Avustuksen muotoon nähden varsinaiset avunsaajat jaetaan köyhäinvoitolästössä kolmeen ryhmään, nimittäin laitoksissa hoidettuihin, yksityishoidossa olleisiin ja vähintään 2 500 mk:n suuruisem kotiavustuksen saaneisiin. Tällöin henkilöt, jotka ovat olleet paitsi laitoksessa myös yksityishoidossa ja mahdollisesti vielä ovat saaneet kotiavustusta, on laskettu ensimmäiseen ryhmään, yksityishoidon lisäksi kotiavustusta saaneet toiseen ryhmään, joten kolmanteen kuuluvat ainoastaan ne, jotka ovat saaneet yksinomaan kotiavustusta.

Lastensuojeluläpiin nähden huolto- tai lastensuojelulautakunnat ovat soveltaneet kahita huoltamuotoa: heidät on sijoitettu joko laitoksiin tai yksityisiin perheisiin n. s. yksityishoitoon asianmukaista hoitoa saamaan. Jos joissakin tapauksissa huostaan otetuille lapsille syystä tai toisesta on annettu vain raha-avustusta, on heidät tilastossa käsitelty yksityishoidossa olleina tai köyhäinvoitolapsina siirretty köyhäinvoitolästöön.

De av fattigvården direkt understödda, d. v. s. de egentliga understödtagarna och de tillfälligt understödda, utgjorde sälunda år 1949 109 542 eller 3.1 % av befolkningen. Från föregående år har antalet tillfälligt understödda stigit även mycket märkbart, med 17.1 %.

De av fattigvården indirekt understödda. Fattigvårdsunderstödet bringar ofta nyttा även åt understödtagarnas familjer, i synnerhet i sådana fall, då understödet har givits till hemmet i form av försörjningsbidrag. Antalet personer, vilka indirekt blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, var följande.

	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
Aviomichiä — Äkta män	87	377	464
Aviovaimoja — Hustrur	1 768	4 915	6 683
Lapsia — Barn	8 262	28 897	37 159
Yhteensä — Summa	10 117	34 189	44 306

Antalet egentliga understödtagare samt tillfälligt och indirekt understödda utgjorde sälunda i hela landet är 1949 153 848 eller 4.3 % av befolkningen. Om även de indirekt understödda personer tagas i betraktande, vilka blivit delaktiga av hemunderstöd till ett värde av minst 2 500 mk, som beviljats jämsides med anstaltsvård och utackordering, stiger antalet personer, som blivit delaktiga av fattigvårdsunderstöd, i hela landet under nämnda år till 159 154.

Antalet fattigvårdens egentliga understödtagare under 16 år var 4 946 och antalet tillfälligt understödda 1 502. Då därtill 37 159 barn uppgrivits ha blivit indirekt delaktiga av föräldrarna tilldelat understöd i hemmet, hava sälunda inalles 43 607 barn på ett eller annat sätt erhållit understöd av fattigvården.

Understöds- och vårdformen.

Med hänsyn till understödets form indelas de egentliga understödtagarna i fattigvårdsstatistiken i tre grupper: i anstalter intagna, utackorderade och personer, vilka erhållit understöd i hemmet till ett värde av minst 2 500 mk. Härvid ha personer, som utom att de fätt anstaltsvård, även varit utackorderade och möjlichen ännu erhållit hemunderstöd, härförts till den första och de som varit utackorderade och därtill fätt hemunderstöd, till den andra gruppen; den tredje gruppen omfattar således endast de personer, som erhållit enbart hemunderstöd.

I fråga om barnskyddsbarne ha vård- eller barnskyddsnamnderna begagnat sig av tvenne vårdformer: barnen ha placerats i anstalter eller i privata familjer (utackorderade) för erhållande av behövlig vård. Om de omhändertagna barnen i några fall av någon särskild orsak erhållit endast penningunderstöd, ha de i statistiken behandlats som utackorderade eller i egenskap av fattigvårdbarn härförts till fattigvårdsstatistiken.

Eri avustus- ja huoltomuotoihin nähdien köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuvat seuraavasti.

Med avseende på de olika understöds- och vårdformerna fördelade sig fattigvårdens egentliga understödstagare och barnskyddsbarnen på följande sätt.

2. Avustus- ja huoltomuoto. — Understöds- och vårdformen.

Avustus- ja huoltomuoto Understöds- och vårdformen	Köyhäinhoito — Fattigvården						Lastensuojelu — Barnskyddet					
	Kaupungit Städer		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet		Kaupungit Städer		Maalais- kunnat Lands- kommuner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Laitoksissa hoidetut — I anstalter vårdade Yksityishoidossa olleit — Utackorderade ..	16 306	62.4	39 713	59.7	56 019	60.5	4 150	77.3	3 927	40.3	8 077	53.4
Kotiajastusta saaneet — I sina hem under- stödda ..	38	0.2	1 883	2.8	1 921	2.1	1 221	22.7	5 814	59.7	7 035	46.6
Yhteensä — Summa	9 774	37.4	24 933	37.5	34 707	37.4	—	—	—	—	—	—
	26 118	100.0	66 529	100.0	92 647	100.0	5 371	100.0	9 741	100.0	15 112	100.0

Yleisin avustus- ja huoltomuoto on jatkuvasti ollut laitoshoito; $\frac{3}{5}$ köyhäinhoidon avunsaajista ja runsaasti $\frac{1}{2}$ lastensuojelulapsista on ollut hoidettavana laitoksissa. Yksityishoitoon sijoittujen luku on vuosi vuodelta suhteellisesti katsoen yhä vain pienentynyt. V. 1939 oli köyhäinhoidon avunsaajista 3.6 % ja lastensuojelulapsista 68.7 % yksityisissä perheissä hoidettavana, v. 1949 vastaavasti vain 2.1 ja 46.6 %.

Sekä köyhäinhoidon että lastensuojelun kohdalla on yksityishoitoa käytetty suhteellisesti enemmän maalaiskunnissa kuin kaupungeissa. Tämä johtuu osaksi siitä, että on vielä eräitä maalaikuntia, joilla ei ole omaa kunnalliskotia eikä myöskaan osuutta tai sopimusta muihin kunnalliskoteihin. Sen sijaan melkein kaikilla kaupungeilla on oma kunnalliskoti ja lastenhuoltolaitoksia niillä on suhteellisesti paljon enemmän kuin maalaiskunnilla.

Köyhäinhoidon miepuolisista avunsaajista 66.7 % on saanut laitoshoitoa naispuolisten vastaanon suhdeluvun ollessa 56.5. Lastensuojelulapsiin nähdien on 57.8 % pojista ollut sijoittettuna laitoksiin, mutta tytöistä vain 47.7 %.

Jotta saatasiin selville, kuinka suuri on 2 500 mk suurempaa kotiajastusta saaneiden ja yksityishoidossa olleiden köyhäinhoidon avunsaajain kokonaisluku maassa, on laskettu erikseen, kuinka moni on laitoshoidon ohella ollut yksityishoidossa ja kuinka moni laitos- ja yksityishoidon lisäksi saanut kotiajastusta. Edellisiä oli 218 ja jälkimmäisiä 6 006, joten yksityishoidossa v. 1949 olleiden kokonaisluku oli 2 139 ja kotiajastusta saaneiden 40 713.

Seuraava taulukko osoittaa, kuinka köyhäinhoidon avunsaajat ja lastensuojelulapset jakaantuvat eri läänissä avustus- ja huoltomuodon mukaan, prosentein laskettuna.

Den allmänna understöds- och vårdformen har fortfarande varit anstaltsvård; $\frac{3}{5}$ av fattigvårdens understödstagare och drygt $\frac{1}{2}$ av barnskyddsbarnen har vårdats i anstalter. Antalet utackorderade har från år till år relativt sett allt fortfarande minskats. År 1939 var 3.6 % av fattigvårdens understödstagare och 68.7 % av barnskyddsbarnen vårdade i privata familjer, år 1949 motsvarande endast 2.1 och 46.6 %.

Både vid fattigvårdens och barnskyddet har utackordering som vårdform använts jämförlevis oftare i landskommunerna än i städerna. Detta beror till en del på, att det ännu finns några landskommuner, som icke ännu har eget kommunalhem ej heller andel eller någon överenskommelse med andra kommuner. Däremot finns det ett kommunalhem i nästan varje stadskommun och barnskyddsanstalter finns det i städerna jämförlevis mera än i landskommunerna.

Av fattigvårdens manliga understödstagare har 66.7 % åtnjutit anstaltsvård, då motsvarande relationstal för kvinnorna utgjorde 56.5. Av barnskyddsbarnen har 57.8 % av gossarna vårdats i anstalter, men endast 47.7 % av flickorna.

För att få reda på hela antalet fattigvårdens understödstagare i landet, som erhållit hemunderstöd till ett belopp av minst 2 500 mk och antalet utackorderade, har särskilt uträknats, huru många som jämte erhållen anstaltsvård varit utackorderade, och huru många som utom anstaltsvård och utackordering erhållit hemunderstöd. Antalet av de förra var 218 och av de senare 6 006. Sålunda var hela antalet utackorderade år 1949 2 139 och antalet av dem, som erhöllt hemunderstöd, 40 713.

Följande tabell utvisar, huru fattigvårdens understödstagare och barnskyddsbarnen i olika län fördelade sig efter understöds- och vårdformen, uttryckt i procent.

3. Avustus- ja huoltomuoto eri läänissä. — Understöds- och vårdformen i olika län.

Läni — Län	%:na avunsaajain koko luvusta — I % av hela antalet understödstagare					
	Köyhäinhoito — Fattigvården			Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityis- hoidossa olleit Utackorde- rade	Koti- avustusta saaneet I sina hem under- stödda	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade	Yksityis- hoidossa olleit Utackorde- rade	
Uudenmaan — Nylands	61.1	0.7	38.2	74.1	25.9	
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	58.2	2.1	39.7	51.4	48.6	
Ahvenanmaa — Åland	62.9	5.7	31.4	51.5	48.5	
Hämeen — Tavastehus	62.0	1.4	36.6	60.3	39.7	
Kymen — Kymmen	60.3	0.8	38.9	70.5	29.5	
Mikkelin — S:t Michels	62.7	1.1	36.2	40.8	59.2	
Kuopion — Kuopio	61.4	1.8	36.8	30.2	69.8	
Vaasan — Vasa	60.0	3.4	36.6	42.4	57.6	
Oulun — Uleåborgs	62.7	5.0	32.3	31.9	68.1	
Lapin — Lapplands	48.9	5.3	45.8	59.3	40.7	
Koko maa — Hela landet	60.5	2.1	37.4	53.4	46.6	

Laitoksissa olleiden ryhmään on edellä luettu, paitsi kunnalliskodeissa ja niiden osastoissa, kuntien lastenkodeissa ja työläitoksissa olleita, myös muissa laitoksissa, kuten sairaaloissa, parantoloissa, aistivalliskouluissa, kasvatuslaitoksissa y. m. s. köyhäinhoidon tai lastensuojelun kustannuksella olleet avunsaajat. *Kunnalliskodeissa* oli v:n 1949 kuluessa seuraava määri hoidokkeja. Lastenkoteihin on tällöin laskettu myös kunnalliset kasvatuslaitokset.

Till gruppen „i anstalter vårdade“ har i det föregående härförts, utom personer, som varit intagna i kommunalhem och avdelningar av dem, i kommunala barnhem och arbetsinrättningar, jämväl personer, som på fattigvårdens eller barnskyddets bekostnad vårdats i andra anstalter, såsom i sjukhus, sanatorier, abnormskolor, uppföringsanstalter m. fl. dyl. I *kommunal- och barnhemmen* funnos under år 1949 följande antal interner. Till barnhemmen har härvid ävenräknats de kommunala uppföringsanstalterna.

	Kunnalliskodit Kommunalhemmen		Lastenkodit Barnhemmen	
	abs.	%	abs.	%
Miehiä — Män	10 090	37.5	—	—
Naisia — Kvinnor	15 643	58.2	—	—
Poikia — Gossar	647	2.4	2 757	61.5
Tytötjä — Flickor	525	1.9	1 728	38.5
Yhteensä — Summa	26 905	100.0	4 485	100.0
Niistä kaupungeissa — Därav i städer	6 378	23.7	2 441	54.4
Niistä maalaiskunnissa — Därav i landskommuner	20 527	76.3	2 044	45.6

Kunnalliskodeissa oli selontekovuonna 371 lastensuojelulasta ja lastenkodeissa taas 125 köyhäinhoidollista lasta. Kaikista köyhäinhoidon laitoksissa hoidetuista avunsaajista 47.4 % oli sijoitettu kunnalliskoteihin, kaupungeissa vastaavasti 38.7 % ja maalaiskunnissa 50.9 %. Kaikista laitoksissa hoidetuista lastensuojelulapsista hoidettiin kunnallisissa lastenkodeissa 54.0 %, kaupungeissa 58.3 % ja maalaiskunnissa 49.5 %.

V. 1948 oli kunnalliskotihoidokkien luku 25 079, joten heidän lukumääränsä nousi 7.3 %. Lastenkodeissa hoidettiin vastaavana vuonna 4 220 lasta, joten heidänkin lukumääränsä nousi v. 1949, 6.3 %.

Kutakin kunnalliskotia kohden tuli v. 1949 koko maassa 78 hoidokkia, kaupungeissa 188 ja maalaiskunnissa 66. Lastenkodeissa vastaavat luvut olivat 38, 53 ja 28.

Hoitopäivien luku jakaantui hoidokkeja kohden seuraavasti.

I kommunalhemmen vårdades under redogörelseåret 371 barnskyddsbarner och i barnhemmen åter 125 fattigvårdsbarn. Av alla fattigvårdens understödstagare, som vårdats i anstalt, var 47.4 % intagna på kommunalhem, i städerna motsvarande 38.7 % och i landskommunerna 50.9 %. Av alla de i anstalter vårdade barnskyddsbarnen vårdades 54.0 % i kommunala barnhem, i städerna 58.3 % och i landskommunerna 49.5 %.

År 1948 var antalet kommunalhemssinterner 25 079, varigenom deras antal steg med 7.3 %. I barnhemmen vårdades motsvarande år 4 220 barn, varigenom även deras antal växte år 1949, med 6.3 %.

I medeltal kom på varje kommunalhem i hela landet år 1949 78 interner, i städerna 188 och i landskommunerna 66. I barnhemmen voro motsvarande tal 38, 53 och 28.

Antalet vårddagar per intern fördelade sig på följande sätt.

	Kunnalliskodit Kommunal- hemmen	Lastenkodit Barnhemmen
Hoitopäiviä kaikkiaan — Vårddagar inalles	6 350 944	968 368
Niistä köyhäinhoidollisten hoidokkien — Därav fattigvårdsinternernas	6 286 993	7 482
Niistä lastensuojelulasten — Därav barnskyddsbarnens	63 951	960 886
Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden — Vårddagar i medeltal per intern	236	216
Niistä kaupunkien kunnalliskodeissa — Därav i städernas kommunal- och barnhem	217	193
Niistä maalaiskuntien kunnalliskodeissa — Därav i landskommunernas kommunal- och barnhem	242	243

Erikoishoitaa tarvitsevista avunsaajista on ainoastaan *mielisairaihin* nähdien tarkemmin tutkittu, mitä avustusmuotoa heihin on sovellettu. Kaikkaan oli 6 734 miestä, 7 512 naista, 41 poikaa ja 27 tyttöä eli yhteensä 14 314 sellaista köyhäinhoidollista hoidokkia, joille mielisairauuden tähden on ilmoitettu avustusta myönnetyt. Lastensuojelussa oli kaikkaan 44 poikaa ja 24 tyttöä, jotka mielisairauuden tähden oli otettu lautakunnan huostaan. Minkä laatuista hoitoa edellä mainitut mielisairaat ovat saaneet, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Av de understödstagare, som varit i behov av särskild vård, har endast beträffande de *sinnessjuka* närmare granskats, vilken understödsform, som tillämpats på dem. Inalles funnos 6 734 män, 7 512 kvinnor, 41 gossar och 27 flickor eller tillsammans 14 314 sådana fattigvårdssunderstödstagare, som på grund av sinnessjukdom beviljats understöd. Bland barnskyddsbarnen fanns det 44 gossar och 24 flickor, vilka på grund av sinnessjukdom blivit omhändertagna av nämnderna. Av följande sammanställning framgår arten av det understöd de åtnjutit.

	Köyhäinhoito — Fattigvärden	Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner
Kunnalliskodeissa hoidettuja — I kommunalhem vårdade	668	4 288	2	8
Muissa laitoksissa hoidettuja — I andra anstalter vårdade	3 557	5 252	19	36
Yksityishoidossa olleita — Utackorderade	5	281	—	3
Kotiajvustusta saaneita — I sina hem understödda	52	211	—	—
Yhteensä — Summa	4 282	10 032	21	47

Mielisairaita on näin ollen pääasiallisesti hoidettu laitoksissa, nim. köyhäinhoidollisista hoidokeista noin 96 %, kun yksityishoidossa on ollut vain 2 % ja kotiajvustusta on saanut myös lähes 2 %. Kaikki mielisairaat lapset, 3 lastensuojelulasta lukuunottamatta, ovat olleet laitoksissa hoidettavina.

Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä.

Köyhäinhoidon varsinaiset avunsaajat jaetaan ikäänsä nähden kahteen pääryhmään, nim. 16 vuotta nuorempia ja sitä vanhempiin. Jälkimmäisiä oli v. 1949 87 701 eli 94.7 % ja edellisiä 4 946 eli 5.3 %. Kaupunkien ja maalaiskuntien kesken he jakaantuvat seuraavasti.

De sinnessjuka ha sälunda huvudsakligast vårdats i anstalter, nämligen av fattigvärldens understödstagare omkr. 96 %, under det att de utackorderade utgjort endast 2 % och nära 2 % har erhållit hemunderstöd. Alla sinnessjuka barn utom 3 barnskyddsborna ha vårdats i anstalter.

Fattigvärldens understödstagares och barnskyddsbornens ålder.

Fattigvärldens egentliga understödstagare indelas med hänsyn till åldern i tvenne huvudgrupper, nämligen understödstagare under 16 år och över 16 år. De senare utgjorde under år 1949 87 701 eller 94.7 % och de förra 4 946 eller 5.3 %. Mellan städer och landskommuner fördelade de sig på följande sätt.

	Kaupungit Städer		Maalaiskunnat Landskom- muner		Koko maa Hela landet	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
16 v. nuorempia — Under 16 år	1 158	4.4	3 788	5.7	4 946	5.3
16 v. vanhempiä — Över 16 år						
miehiä — män	8 769	33.6	24 779	37.2	33 548	36.2
naisia — kvinnor	16 191	62.0	37 962	57.1	54 153	58.5
Yhteensä — Summa	26 118	100.0	66 529	100.0	92 647	100.0

Seuraava taulukko osoittaa köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ryhmittymistä iän ja huoltomuodon mukaan.

Följande tabell utvisar fattigvärldens understödstagares och barnskyddsbornens fördelning efter ålder och vårdformen.

4. Köyhäinhoidon avunsaajain ja lastensuojelulasten ikä. — Fattigvärldens understödstagares och barnskyddsbornens ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Laitoksissa hoidetut I anstalter vårdade		Yksityishoidossa olleet Utackorderade		Kotiajvustusta saaneet I sina hem understödda		Yhteensä — Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Köyhäinhoito — Fattigvärden								
— 2	1 395	2.5	—	—	10	(0.03)	1 405	1.5
2— 6	1 333	2.4	—	—	34	0.1	1 367	1.5
7—12	1 284	2.3	—	—	67	0.2	1 351	1.5
13—15	760	1.3	—	—	60	0.2	820	0.9
16—19	1 787	3.2	69	3.6	512	1.5	2 368	2.5
20—29	7 043	12.6	102	5.3	3 613	10.4	10 758	11.6
30—39	7 300	13.0	151	7.8	5 434	15.6	12 885	13.9
40—49	8 133	14.5	209	10.9	5 713	16.5	14 055	15.2
50—54	3 658	6.5	119	6.2	2 206	6.3	5 983	6.5
55—64	6 772	12.1	290	15.1	4 279	12.3	11 341	12.2
65—	16 516	29.5	979	51.0	12 759	36.8	30 254	32.6
Tuntematon — Okänd	38	0.1	2	0.1	20	0.1	60	0.1
Yhteensä — Summa	56 019	100.0	1 921	100.0	34 707	100.0	92 647	100.0
Lastensuojelu — Barnskyddet								
— 2	1 082	13.4	184	2.6	—	—	1 266	8.4
2— 6	2 034	25.2	1 161	16.5	—	—	3 195	21.1
7—12	2 251	27.9	2 993	42.6	—	—	5 244	34.7
13—15	1 500	18.6	2 254	32.0	—	—	3 754	24.8
16—19	1 143	14.1	423	6.0	—	—	1 566	10.4
20—21	63	0.8	15	0.2	—	—	78	0.5
Tuntematon — Okänd	4	(0.04)	5	0.1	—	—	9	0.1
Yhteensä — Summa	8 077	100.0	7 035	100.0	—	—	15 112	100.0

Köyhäinhoidon avunsaajain ikää tarkastettaessa havaitaan, että suhteellisesti suurimman ryhmän muodostavat 65 vuotta täyttäneet, heitä kun oli selontekovuonna 32.6 % kaikista. Jos tähän ryhmään vielä lisätään 55—64 vuotiaat, oli kaikkiaan sellaisia, jotka eivät enää voi saada köyhäinhoidollista kotipaikkaoikeutta uudessa kunnassa, 44.8 %. Ennen sotia, vv. 1938—39 oli vastaavaa suhdekuu 40.9—41.7; v. 1944 se oli noussut 51.1:een, minkä jälkeen se on jälleen vuosi vuodelta alentunut. Parhaassa iässä olevia, 20—39 vuotiaita oli 25.5 %.

Lastensuojelulasten ikäryhmitysessä on merkille pantavaa, että laitoksissa olleista oli suhteellisen paljon, 14.9 %, 16—21-vuotiaita, kun vertaa sitä yksityishoidon vastaanvauan ryhmään, 6.2 %:iin. Ne olivat enimmäkseen kasvatuslaitoksissa ja tytösämielisten hoitoloissa olevia lapsia. 2 vuotta nuorempia lapsia oli myös laitoksissa sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen enemmän kuin yksityishoidossa, edellisissä 1 082 eli 13.4 % ja jälkimmäisissä 184 eli 2.6 % vastaavaa hoitoa saaneiden lasten luvusta.

V. 1949 on erikseen tutkittu kunnalliskodeissa hoidettujen ikäryhmitystä. Alempana olevaan yhteenvetoon, mikä valaisee tätä seikkaa, sisältyvä sekä köyhäinhoidolliset hoidokit että lastensuojelulapset.

Vid granskning av fattigvårdens understödstagares ålder framgår, att de 65 år fyllda utgöra den relativt taget största gruppen, i det de under redogörelseåret utgjorde 32.6 % av alla. Om till denna grupp ännu läggdes åldersgruppen 55—64 år, utgjorde de personer, som icke mera kunnna erhålla hemortsätt för fattigvård i någon ny kommun, 44.8 %. Före krigen, åren 1938—39, var motsvarande relationstal 40.9—41.7; år 1944 hade det stigit till 51.1, varefter det är för år åter nedgått. Understödstagarna i den bästa åldern, 20—39 år, utgjorde 25.5 %.

I barnskyddsbarnens åldersgruppering är att märka, att av de i anstalter vårdade barnen voro 16—21 åringarna relativt talrika, 14.9 %, då man jämför dem med motsvarande grupp utackorderade, 6.2 %. De förstnämnda voro för det mesta barn, som intagits i uppfostringsanstalter och vårdanstalter för sinnesslöa. De barn under 2 år, som vårdades i anstalter, voro såväl absolut som relativt sett talrikare än de utackorderade, de förra utgjorde 1 082 eller 13.4 % och de senare 184 eller 2.6 % av antalet barn, som erhållit motsvarande vård.

År 1949 har särskilt undersökts åldersgrupperingen bland kommunalhemssinternerna. I följande sammanställning, varav åldersgrupperingen framgår, ingår både fattigvårdssinternerna och barnskyddsbarnen.

Kunnalliskodeissa hoidettujen ikä — Internernas ålder i kommunalhemmen.

<i>Ikä, vuotta — Ålder, år</i>		
— 2	abs.	%
2—6	273	2.5
7—12	154	1.4
13—15	116	1.1
16—19	95	0.9
20—29	209	2.0
30—39	732	6.8
40—49	913	8.5
50—54	1 456	13.6
55—64	808	7.5
65—	1 678	15.6
Tuntematon — Okänd	4 293	40.0
<i>Yhteensä — Summa</i>	10 737	100.0

	<i>Miespuolistet Mankön</i>			<i>Naispuolistet Kvinnön</i>		
	abs.	%		abs.	%	
	251	1.5		128	0.8	
	128	0.8		88	0.5	
	204	0.8		55	0.3	
	150	0.6		157	1.0	
	366	1.4		887	5.5	
	1 619	6.0		1 079	6.7	
	1 992	7.4		1 421	8.8	
	2 877	10.7		844	5.2	
	1 652	6.1		2 067	12.8	
	3 745	13.9		9 181	56.8	
	13 474	50.1		10	0.1	
	20	0.1		10	0.1	
	26 905	100.0		16 168	100.0	

Syntymäpaikka ja kotipaikkaoikeus.

Syntymäpaikka. Avunsaajain syntymäpaikkaa samoin kuin kotipaikkaoikeutta ja muita seuraavissa luvuissa esiintyviä seikkoja selvitetään on, kuten edellisessä vuosikerrassa on mainittu, laskelmanissa käytetty n. s. edustavaa menetelmää ja tarkemmin tutkittu avunsaajain kokoonpanoa vain joka viidennessä maalaiskunnassa, kaikkissa kauppaloissa ja kaupungeissa. Tämän pohjalla on laskettu koko maata käsitteväät suhdeluvut, joita tästäläkin yksinomaan käytetään.

Syntymäpaikkaan näden muodostavat suurimman ryhmän, jotka ovat saaneet avustusta tai huoltoa omassa syntymäkunnassaan. Köyhäinhoidon avunsaajista heitä oli 51.3 % ja lastensuojelulapsista 72.7 %. Ulkopuolella avustavan kunnan, mutta kuitenkin kotimaassa syntyneitä oli vastaavasti 47.1 ja 26.3 % sekä ulkomailta syntyneitä 1.2 ja 0.3 %. Sellaisia, joiden syntymäpaikka oli tuntematon, oli vain 0.4 % köyhäinhoidon ja 0.7 % lastensuojelun hoidokeista. Miten kaupunkien ja maalaiskuntien avustettavat ja huollettavat jakaantuvat tässä sulteessa, selviää seuraavasta yhdistelmästä.

Födelseort och hemortsätt.

Födelseort. Med hänsyn till födelseorten liksom även vid redogörelsen av de omständigheter, vilka behandlas i följande kapitel, har såsom i föregående årgång nämntes, den s. k. representativa metoden används, varvid understödstagarnas sammansättning i var femte landskommun, alla städer och köpingar, blivit underkastad detaljerad undersökning. På grund härav ha relativa tal för hela landet uträknats, vilka härför uteslutande användas.

Med hänsyn till födelseort bildas största gruppen av de personer, som ha erhållit understöd eller vård i sin egen födelsekommun. Av fattigvårdens understödstagare utgjorde de 51.3 % och av barnskyddsbarnen 72.7 %. De utanför den understödande kommunen men likväld i hemlandet födda personerna utgjorde motsvarande 47.1 och 26.3 % samt de utomlands födda 1.2 och 0.3 %. De, vilkas födelseort var obekant, utgjorde bland fattigvårdens understödstagare endast 0.4 % och bland barnskyddsbarnen 0.7 %. Huru de understödda och vårdade i städerna och landskommunerna fördelade sig i detta hänseende, framgår av följande sammanställning.

Syntymäpaikka — Födelseort	Köyhäinhoito — Fattigvärden				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet		
	Prosentteina — I procent				Prosentteina — I procent			
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	22.2	62.6	51.3	71.5	73.4	72.7		
Muussa kunnassa — I annan kommun	75.0	36.3	47.1	26.3	26.3	26.3		
Ulkomailla — Utomlands	2.6	0.7	1.2	0.5	0.2	0.3		
Tuntematon — Okänd	0.2	0.4	0.4	1.7	0.1	0.7		
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		

Kaupungeissa köyhäinhoitoavustusta saaneista vain 22.2 % oli syntyperäistä väestöä, kun muualla syntyneitä oli 77.6 %. Lastensuojelulapsiin nähden suhde oli päinvastainen, huoltavassa kunnassa syntyneitä 71.5 % ja muualla syntyneitä 26.8. Samoin oli asianlaita myös köyhäinhoidon lapsiin nähden suhdelukujen ollessa 82.6 % ja 16.2 %.

Kotipaikkaoikeus. Suurimmalla osalla avustetuista ja huolletuista oli kotipaikkaoikeus siinä kunnassa, missä he avustusta tai huoltoa nauttivat; köyhäinhoidon avunsaajista heitä oli 82.0 % ja lastensuojelulapsista 76.1 %. Vieraassa kunnassa avustettuja köyhäinhotolaisia oli vain 10.5 % ja lastensuojelulapsia 14.9 %. Niiden tapausten julkui, jolloin valtio korvasi hoitokustannukset, nousi vasteavasti 6.8 ja 6.3 %:iin. Selvittämätön tai riidanalainen oli kotipaikkaoikeus 0.7 ja 2.7 %:ssa tapauksista. Kaupungeissa ja maalaikunnissa avustettujen ja huollettujen kotipaikkaoikeuskunta selviää seuraavasta. Ryhmään ulkomaat on silloin laskettu myös kaikki muutkin taapukset, jolloin valtio korvaa hoitokustannukset.

Av fattigvärdsunderstödtagarna i städerna tillhörde endast 22.2 % ortens infödda befolkning, medan hela 77.6 % voro födda på annan ort. Angående barnskydds-barnen var förhållandet tvärtom, i den vårdande kommunen födda 71.5 % och på annan ort födda 26.8 %. Likaså var förhållandet bland fattigvärdsbarnen med motsvarande relativa tal 82.6 % och 16.2 %.

Hemortsrätt. Största delen av understödtagarna och vårdade hade hemortsrätt i den kommun, där de åtnjöto understöd eller vård; av fattigvärdens understödtagare utgjorde de 82.0 % och av barnskyddsbarnen 76.1 %. De i främmande kommun av fattigvärden understödda utgjorde endast 10.5 % och de i främmande kommun av vårdnämnden omhändertagna barnskydds-barnen 14.9 %. Antalet av de fall, då staten ersatte kostnaderna för vården steg till 6.8 och 6.3 %. Outredd eller omtvistad var hemortsrädden i 0.7 och 2.7 % av fallen. De i städerna och landskommunerna understödda och vårdade personernas hemortsrätsförhållanden framgår av det följande. Till gruppen utlandet ha då härförts också alla andra fall, då staten ersätter kostnaderna för vården.

Kotipaikkaoikeus—Hemortsrätt	Köyhäinhoito — Fattigvärden				Lastensuojelu — Barnskyddet			
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet		
	Prosentteina — I procent				Prosentteina — I procent			
Avustavassa kunnassa — I understödande kommun	78.0	83.6	82.6	74.3	77.1	76.1		
Muussa kunnassa — I annan kommun	10.9	10.3	10.5	10.8	17.3	14.9		
Ulkomailla — I utlandet	9.3	5.8	6.8	7.9	5.4	6.3		
Selvittämätön — Outredd	1.8	0.3	0.7	7.0	0.2	2.7		
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		

Avunsaajain siviilisäty ja huollettujen lasten syntyperä.

Siviilisäädyn mukaan varsinaiset 16 vuotta vanhemmat köyhäinhoidon avunsaajat jakaantuvat prosentein laskettuna seuraavasti.

Kau- pingit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä		Naisia	
			Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Prosentteina — I procent	
Naimattomia — Oifta	40.0	39.4	39.6	42.9	37.5	
Naimisissa olevia — Gifta	27.1	29.2	28.6	43.4	19.5	
Eronneita — Fränskilda	7.5	2.5	3.9	2.8	4.6	
Leskiä — Änkingar och änkor	25.3	28.6	27.7	10.5	38.3	
Siviilisäty tuntematon — Civilståndet okänt	0.1	0.3	0.2	0.4	0.1	
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	

Suurimman ryhmän muodostavat naimattomat avunsaajat, heitä kun v. 1949 oli 39.6 % kaikista avunsaajista. Tarkastettaessa erikseen miesten ja naisten siviilisätyä on merkille pantavaa, että runsaasti $2/5$, 43.4 %, miehistä oli naimisissa, kun naisten vastaava suhdeluku oli vain

Understödstagarnas civilstånd och de omhändertagna barnens börd.

Efter civilstånd fördelade sig fattigvärdens egentliga understödtagare över 16 år på följande sätt, uträknat i procent.

Kau- pingit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä		Naisia	
			Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Prosentteina — I procent	
Naimattomia — Oifta	39.4	39.6	42.9	37.5		
Naimisissa olevia — Gifta	29.2	28.6	43.4	19.5		
Eronneita — Fränskilda	2.5	3.9	2.8	4.6		
Leskiä — Änkingar och änkor	28.6	27.7	10.5	38.3		
Siviilisäty tuntematon — Civilståndet okänt	0.3	0.2	0.4	0.1		
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0		

Den största gruppen bildas av de ogifta understödtagarna, i det de under år 1949 utgjorde 39.6 % av alla understödtagare. Vid granskningen av civilståndet särskilt för män och kvinnor bör beaktas, att drygt $2/5$, 43.4 %, av männen voro gifta, då det motsvarande pro-

19.5. Sen sijaan naisista oli leskiä 38.3 % miesten vastaan luvun ollessa vain 10.5 %. Naimattomista naisista oli lapsensa elättäjiä 8.7 %.

Syntyperän mukaan varsinaiset 16 vuotta nuoremmat köyhäinhoidon avunsaajat sekä lastensuojelulapset ryhmittyivät seuraavan yhdistelmän osoittamalla tavalla.

	Köyhäinhointo — Fattigvärden			Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
	P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t					
Aviosyntyisiä lapsia — Legitima barn	77.1	83.8	82.3	64.7	54.4	58.1
Aviottomia lapsia — Illegitima barn	22.8	16.1	17.6	35.2	45.5	41.8
Syntyperä tuntematon — Bördens okänd	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaikesta lastensuojelun alaisista lapsista avioliiton ulkopuolella syntyneitä oli v. 1949 41.8 %, kun aviolii-
tossa syntyneiden suhdeluku oli 58.1. Kaupungeissa oli suhteellisesti katsoen hieman vähemmän aviottomia, 35.2 %, kuin maaseudulla, 45.5 %. Kun koko maan syntyneiden luvusta v. 1949 ainoastaan 5.5 % oli syntynyt ulkopuolella, avioliiton, osoittavat numerot selvästi miten aviottomat lapset paljon suuremmassa määrin kuin aviosyntyiset joutuvat yhteiskunnan huollettaviksi.

Köyhäinhoidon avustamista lapsista suurin osa, runsaasti $\frac{4}{5}$, oli aviolii-
tossa syntyneitä, avioliiton ulkopuolella oli syntynyt vain vajaat $\frac{1}{5}$. Näistä aviottomista lapsista oli 69.6 % maaseudulla ja 30.4 % kaupungeissa.

Missä määrin aviosyntisten lasten vanhemmat elivät tai olivat kuolleet, selviää seuraavasta taulukosta.

portionstalet för kvinnorna var endast 19.5. Däremot var 38.3 % av kvinnorna ängor, då motsvarande tal för män-
nen var blott 10.5 %. Av de ogifta kvinnorna var 8.7 % sina barns försörjare.

Efter börd grupperade sig fattivårdens egentliga understödstagare under 16 år samt barnskyddsbarne-ns såsom följande sammanställning utvisar.

	Köyhäinhointo — Fattigvärden			Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
	P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t					
Aviosyntyisiä lapsia — Legitima barn	77.1	83.8	82.3	64.7	54.4	58.1
Aviottomia lapsia — Illegitima barn	22.8	16.1	17.6	35.2	45.5	41.8
Syntyperä tuntematon — Bördens okänd	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Ay alla barnskyddet underlydande barn utgjorde de, vilka blivit födda utom äktenskapet, under år 1949 41.8 %, då motsvarande proportionstal för de inom äktenskapet födda var 58.1. I städerna var barnen av ökta börd proportionsvis något fätiligare, 35.2 %, medan de på landsbygden utgjorde 45.5 %. Då av alla i landet födda barn under år 1949 endast 5.5 % var födda utom äktenskapet, visa siffrorna klart, huru de illegitima barnen i mycket större antal än de legitima måste omhändertas av samhället.

Av fattivårdens barri var den största delen, drygt $\frac{4}{5}$, födda inom äktenskapet, de utom äktenskapet födda utgjorde endast c:a $\frac{1}{5}$. Av dessa illegitima barn funnos 69.6 % på landsbygden och 30.4 % i städerna.

I vilken utsträckning de inom äktenskapet födda barnens föräldrar levde eller var döda, framgår av följande tabell.

5. Aviosyntisten lasten vanhemmat. — De legitima barnens föräldrar.

	Köyhäinhointo — Fattigvärden			Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
	P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t					
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, modern död	89.1	82.3	83.8	63.1	39.9	49.2
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	1.6	3.2	2.9	14.3	17.4	16.2
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	8.4	12.8	11.8	14.3	23.9	20.0
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Aviottomiin lapsiin nähdien asianlaita oli seuraava.

Beträffande barn av illegitim börd var förhållandet följande.

6. Aviottomien lasten vanhemmat. — De illegitima barnens föräldrar.

	Köyhäinhointo — Fattigvärden			Lastensuojelu — Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
	P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t					
Vanhemmat elivät — Föräldrarna levde Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, modern död	26.1	14.8	18.2	41.8	6.6	17.3
Äiti eli, isä kuollut — Modern levde, fadern död	3.4	1.3	2.0	4.3	1.5	2.4
Äiti eli, isä tuntematon — Modern levde, fadern okänd	69.0	81.9	78.0	44.8	80.5	69.6
Isä eli, äiti kuollut — Fadern levde, mo- dern död	—	0.2	0.1	3.1	0.7	1.4
Äiti kuollut, isä tuntematon — Modern död, fadern okänd	1.5	0.7	0.9	4.1	8.2	7.0
Vanhemmat kuolleet — Föräldrarna döda	—	0.8	0.6	1.1	1.6	1.5
Vanhemmat tuntemattomat — Föräld- rarna okända	—	0.3	0.2	0.8	0.9	0.8
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lastensuojelun aviosyntyisistä lapsista oli v. 1949 noin 36 %:lla joko isä tai äiti kuollut ja 15 % oli täysin orpoja. Aviottomista lapsista oli 89 %:lla äiti elossa ja 11 %:lla äiti kuollut tai tuntematon. Isä oli tuntematon 77 %:lla. — Erikoisesti on merkille pantavaa, että $\frac{2}{5}$:lla kaupunkien huostaanotetuista aviottomista lapsista tiedettiin molempien vanhempien olevan elossa, kun maaseudulla tällaisia lapsia oli vain noin $\frac{1}{15}$.

Köyhähoidon aviosyntyisistä lapsista oli suurimmalla osalla, 83.8 %:lla, sekä isä että äiti elossa. Vain 1.5 % oli orpoja. Useimmat näistä olivat sellaisia, jotka asuivat maksutta sukulaisten tai tuttavien luona, mutta jotka sairauden tai muun erikoissyyyn tähden saivat köyhähoidolta avustusta. Aviottomista lapsista 98.2 % oli sellaisia, joilla oli äiti elossa ja 79.1 % sellaisia, joilla isä oli tuntematon.

Avunsaajain ja lasten vanhempain ammatti.

Varsinaisia 16 vuotta vanhempia avunsaajia ryhmitettiessä ammatin mukaan on määrimisissä olevat naiset ja lesket, sikäli kuin heillä ei ole ollut omaa ammattia, ryhmitetty miehen ammatin nojalla. Koska lapsella yleensä ei ole omaa ammattia, on vaadittu tietoja isän tai, jos hän on kuollut tai tuntematon, äidin ammatista, jotta on voitu selvittää, mihin yhteiskuntaryhmään lapsi on lueteltava. Sekä köyhähoidon aikuisen avunsaajain että lasten vanhempain samoin kuin lastensuojelulasten vanhempain ammatti selviää seuraavasta taulukosta.

7. Avunsaajain sekä lasten vanhempain ammatti. — Understödstagarnas och barnens föräldras yrke.

Ammatti tai elinkeino Yrke eller näring	Köyhähoidon 16 v. täyttyneet avunsaajat Fattigvärden understöd- tagare över 16 år			Köyhähoidon lapset Fattigvärdsbarn			Lastensuojelulapset Barnskyddsbarn		
	Kau- pungit Städer	Maa- laus- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Kau- pungit Städer	Maa- laus- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet	Kau- pungit Städer	Maa- laus- kunnat Lands- kom- muner	Koko maa Hela landet
Procentteina — I procent									
Virkamiehiä ja vapaiden ammattien harjoittajia —									
Tjänstemän och idkare av fria yrken	1.9	0.3	0.7	1.0	0.1	0.3	2.2	0.0	0.8
Talonomistajia ja vuokraajia sekä palstatilallisia —									
Gårdsägare och arrendatorer av lägenheter samt parcellägare	1.2	10.5	7.9	0.4	19.8	15.3	1.2	7.3	5.1
Torppareita — Torpare	0.0	0.3	0.3	—	0.0	0.0	0.0	—	0.0
Maataloustyöläisiä — Lantbruksarbetare	1.3	23.7	17.4	1.3	19.6	15.3	1.6	24.7	16.3
Itsenäisiä liikkeenharjoittajia — Självständiga affärsidkare	8.8	3.6	5.1	6.6	3.2	4.0	6.4	1.7	3.4
Liikeapulaisia ja työnjohtajia — Affärsbiträden och arbetsledare	5.2	1.4	2.4	5.0	1.3	2.2	6.8	1.3	3.3
Tehdas- ja ammattyöläisiä — Fabriks- och yrkes- arbetare	28.4	12.3	16.8	43.6	16.7	23.0	40.8	11.2	21.9
Muita työläisiä — Övriga arbetare	32.0	30.3	30.7	29.8	28.1	28.5	23.8	29.0	27.1
Merimiehiä ja kalastajia — Sjömän och fiskare ..	1.1	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.7	0.4	0.9
Palveluskunta — Tjänstepersonal	2.4	0.8	1.3	4.1	1.3	1.9	3.2	1.1	1.8
Yksityisten palvelijoita — Tjänare hos enskilda ..	9.6	7.0	7.7	5.2	6.0	5.8	8.3	19.4	15.4
Muun elinkeinon harjoittajia — Idkare av annan näring	2.0	0.8	1.2	0.8	0.4	0.5	0.7	0.2	0.4
Henkilötä ilman varsinaista tai tunnettua ammat- tia — Personer utan egentligt eller känt yrke	6.1	8.3	7.7	1.4	2.7	2.4	3.3	3.7	3.6
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Aruntarpeen ja lasten huostaanottamisen syy.

Köyhähoidon aruntarpeen syyt voidaan jakaa neljään pääryhmään, nimittäin avunsaajasta itsestään, hänen aviopuolisostaan ja perheestään johtuvat sekä muut syyt.

Av barnskyddets legitima barn voro är 1949 cirka 36 % sådana, vilkas fader eller moder var död, och 15 % föräldralösa. Av de illegitima barnen hade 89 % modern i livet och i fråga om 11 % var modern död eller okänd. För 77 % var fadern okänd. — Särskilt bör märkas, att om $\frac{2}{5}$ av de i städerna omhändertagna illegitima barnens föräldrar visste man, att båda föräldrarna levde, då motsvarande tal på landsbygden var endast cirka $\frac{1}{15}$.

Av fattigvärden inom äktenskapet födda barn var under den största delen, 83.8 % sådana, vilkas båda föräldrar levde. Endast 1.5 % voro föräldralösa. De flesta av dessa voro sådana, vilka gratis bodde hos släktningar eller bekanta, men vilka på grund av sjukdom eller andra särskilda orsaker erhöll understöd av fattigvärden. Av de utom äktenskapet födda barnen hade 98.2 % modern i livet och 79.1 % fadern okänd.

Understödstagarnas och barnens föräldrars yrke.

Vid grupperingen av de egentliga understödstagarna över 16 år enligt yrke ha de gifta kvinnorna och änorna, såvida de ej haft eget yrke, grupperats enligtmannens yrke. Då ett barn i allmänhet icke utövar något yrke, ha uppgifter infördrats angående faderns eller, om han varit död eller okänd, om moderns yrke, för att avgöra, till vilken samhällsklass barnet skall hänföras. Både fattigvärden fullvuxna understödstagares och barnens föräldrars samt barnskyddsbarnens föräldrars yrke framgår av följande tabell.

Orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet av barnen.

Orsakerna till fattigvärden understödsbehovet kunna indelas i fyra huvudgrupper, nämligen de fall, då understödsbehovet förorsakats av understödstagaren själv, av vederbörandes make eller maka, av vederbörandes familj samt andra orsaker.

8. 16 vuotta vanhempien avuntarpeen syy. — Orsaken till understödsbehovet för personer över 16 år.

Avuntarpeen syy Orsaken till understödsbehovet	Kaupungit Städer	Maalaiskunnat Landskommuner	Koko maa Hela landet	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
P r o s e n t t e i n a - I p r o c e n t					
Avunsaajan — Understödstagarens vanhuudenheikkous — ålderdomssvaghets	21.7	24.2	23.5	15.1	28.8
sairaus — sjukdom	42.5	36.8	38.4	45.9	33.7
meliisairaus — sinnessjukdom	17.1	15.8	16.2	20.2	13.7
tylsämielisyys — sinnesslöhet	2.0	4.6	3.9	4.7	3.4
sökeus — blindhet	0.4	0.5	0.5	0.6	0.5
kuurous — dövhet	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
raajarikkoisuus — vanförhet	0.9	1.9	1.6	2.5	1.0
työhaluttomus, huolimattomus — arbets-ovillighet, vårdslöshet	1.1	0.7	0.8	1.5	0.4
Aviopuolison — Makens (Makans) väenhentyt työkyky — minskade arbetsdug- lighet	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1
sairaus — sjukdom	0.5	0.8	0.7	0.7	0.7
työhaluttomus, huolimattomus — arbets-ovillighet, vårdslöshet	0.7	0.2	0.4	0.1	0.5
juoppous — dryckenskap	0.3	0.2	0.2	0.0	0.4
perheensä jättäminen — övergivande av fa- miljen	1.5	2.2	2.0	0.0	3.1
vapausrangaistus — frihetsstraff	0.9	0.7	0.7	0.0	1.2
kuolema — död	1.0	4.1	3.2	0.2	5.1
Perheen suurilukuusus — Familjens talrikhet	1.0	2.8	2.3	3.4	1.6
Lasten sairaus — Barnens sjukdom	0.1	0.4	0.3	0.4	0.2
Huoletiminien aviottomista lapsista — För- sörjning av oäkta barn	1.7	2.3	2.1	—	3.5
Työn puute — Arbetsbrist	2.8	0.7	1.3	2.9	0.4
Työriita — Arbetstvist	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0
Muu syy — Annan orsak	3.4	0.7	1.4	1.4	1.4
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Avunsaajasta itsestään johtuvien syiden tähden 85.2 % kaikista on v. 1949 joutunut turvautumaan köyhäinpuun. Aviopuolisista johtuvien syiden takia vain 7.3 % on saanut avustusta, mutta jos tähän lisätään vielä muut perhesuhteista riippuvat syyt, kuten perheen suurilukuusus, lasten sairaus ja aviottomien lasten elättäminen, olivat perheseikat 12.0 %:ssa tapauksista pakottaneet asianomaisia anomaan köyhäinhoidolta avustusta. Muiden avunsaajasta itsestään tai hänen perheestään riippumattomien syiden osalle jää näin ollen vain 2.8 %.

Yleisimmin esiintyviä syitä avustuksen saamiseen olivat avunsaajan oma vanhuudenheikkous, sairaus, melisairaus ja tylsämielisyys; yksistään näiden syiden tähden on 82.0 % kaikista 16 vuotta vanhemmista avunsaajista nauttinut avustusta kunnalta. 4.7 %:lla lapset ovat olleet pääasiallisena synnä avustuksen saamiseen. Työhaluttomuuden ja huolimattomuuden tähden on 1.5 % michistä, mutta vain 0.4 % naisista turvautunut köyhäinhoitoon. Kaikista avustustapauksista 4.1 % on johtunut omasta tai aviopuolison työhaluttuudesta ja huolimattomuudesta tai aviopuolison juoppoudesta, perheensä jättämisestä ja vankilassaolosta.

Kaupungeissa ja maaseudulla vallitsevia syitä keskenään verrattaessa havaitaan, että maaseudulla aviopuolison kuolema, perheen suurilukuusus ja aviottoman lapsen elättäminen olivat suhteellisesti useammin ilmaantuvia syitä kuin kaupungeissa, joissa taas sairaudesta ja työn puutteesta johtuvat köyhäinhoidotapaukset olivat lukuisampia.

Miten köyhäinhoidon 16 vuotta nuoremmat avunsaajat ja lastensuojelulapset ryhmittiyivät avuntarpeen ja huosataanottamisen syn mukaan, osoittaa seuraava taulukko.

Lastensuojelulain mukaan lapsi voidaan ottaa huolto-lautakunnon huostaan syistä, jotka johtuvat joko lapsesta itsestään tai hänen vanhemmistaan. Lapsi voi olla henkisesti tai ruumiillisesti niin sairas ja vajaakykyinen, pa-

För 85.2 % av alla fall har under år 1949 orsaken till understödsbehovet härrört av understödstagaren själv. Endast 7.3 % av understödsbehovet har försakats av endera maken, men om man därtill ännu lägger andra orsaker, som bero på familijsförhållanden, såsom familjens talrikhet, barnens sjukdom och försörjning av illegitima barn, hade dessa i 12.0 % av fallen tvungit vederbörande att söka fattigunderstöd. På andra än av understödstagaren själv eller hans familj beroende orsaker kom sälunda endast 2.8 %.

Vanligaste orsaker till erhållandet av understöd varo understödstagarens ålderdomssvaghets, sjukdom, sinnessjukdom, och sinnesslöhet; enbart på grund av dessa orsaker ha 82.0 % av alla understödstagare över 16 år fått understöd av kommunen. Beträffande 4.7 % ha barnen varit den huvudsakliga orsaken till erhållandet av understöd. På grund av arbetsvillighet och vårdslöshet, ha 1.5 % av männen, men endast 0.4 % av kvinnorna tryggt sig till fattigvården. Av alla understödsfall ha 4.1 % berott på understödstagarnas eller makens (makans) arbetsvillighet och vårdslöshet eller på makens (makans) dryckenskap, övergivande av sin familj och fängelsevistelse.

Då de i städerna och på landsbygden dominande understödsorsakerna jämföras med varandra observeras, att makens död, familjens talrikhet och försörjning av oäkta barn proportionvis oftare uppträdde som orsak på landsbygden än i städerna, där åter de fall av fattigvård, som bero på sjukdom och arbetsbrist varo talrikare.

Huru fattigvärldens understödstagare under 16 år och barnskyddsbarnen grupperade sig enligt orsaken till understödsbehovet och omhändertagandet av barnet utvisar följande tabell.

Enligt barnskyddslagen kan ett barn omhändertagas av vårdnämnden av orsaker, som bero antingen på barnet självt eller av dess föräldrar. Barnet kan vara själsligt eller kroppsligt så sjukt och andesvagt, vanartigt eller

9. Köyhäinhoidon 16 vuotta nuorempien avuntarpeen syy sekä lastensuojelulasten huostaanottamisen syy. — Orsaken till understödsbehovet för fattigvårdens barn under 16 år samt orsaken till barnskyddsbarnens omhändertaganade.

S y y — O r s a k	Köyhäinhoido—Fattigvården			Lastensuoju—Barnskyddet		
	Kaupungit Städer	Maalaik- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet	Kaupungit Städer	Maalaik- kunnat Lands- kommuner	Koko maa Hela landet
P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t						
Lapsen — Barnets						
sairaus — sjukdom	55.6	70.3	66.9	3.8	2.5	3.0
tylsämelisyys — sinnesslöhet	1.4	2.5	2.2	4.5	2.9	3.0
mielisairaus — sinnessjukdom	0.6	1.6	1.4	0.4	0.8	0.6
sokeus — blindhet	0.1	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
kuurous — dövhet	—	1.4	1.1	0.2	0.2	0.2
raajarikkoisuus — vanförhet	0.2	1.1	0.9	0.2	0.3	0.2
sopimaton ansiotomi — olämpliga förtjänst- arbete	—	—	—	—	—	—
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	—	—	—	3.5	0.8	1.8
koulun järjestyksen rikkominen — störande av skolordningen	—	—	—	0.3	0.9	0.7
rangaistava teko — straffbara handling	—	—	—	5.2	3.2	3.9
kerjääminen — tiggeli	—	—	—	0.0	—	0.0
irtolaisuus — lösdriveri	—	—	—	3.6	0.4	1.5
tapaaminen juopuneena — anträffande beru- sad	—	—	—	0.1	0.1	0.1
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas						
kuolema — död	0.5	1.8	1.5	14.1	24.2	20.6
lapsen hylkääminen — övergivande av barnet	2.8	1.5	1.8	7.4	22.3	16.9
sairaus, vähentynyt työkyky — sjukdom, minskade arbetsduglighet	19.0	10.8	12.6	16.3	9.9	12.2
työnpuute — arbetsbrist	1.9	0.5	0.9	0.3	0.0	0.1
kasvatuskyvyn puute — oduglighet som upp- fostrare	—	—	—	22.4	22.0	22.1
työhalottomuus, huolimattomuus — arbets- ovillighet, vårdslöshet	2.0	2.2	2.1	2.1	5.3	4.1
juoppous — dryckenskap	1.3	0.9	1.0	4.2	0.8	2.1
irtolaisuus — lösdriveri	0.1	0.2	0.2	1.1	0.7	0.9
vapausrangaistus — frihetsstraff	2.0	0.6	0.9	2.2	1.5	1.8
lapsen pahoinpitely — misshandel av barnet	—	—	—	0.3	0.1	0.2
koulunkäynnin estämäinen — förhindrande av skolgång	—	—	—	0.0	0.1	0.1
Lapsen muu vaaranalainen tila — För barnet i övrigt farligt tillstånd	—	—	—	1.3	0.4	0.7
Perheen suurlikuisuus — Familjens talrikhet	3.0	1.9	2.1	—	—	—
Muu syy — Annan orsak	9.5	2.5	4.2	6.4	1.2	3.1
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

hantapainen tai rikollinen, ettei häntä voi kotona hoitaa tai kasvattaa. Vanhemmat taas voivat olla sairaita, huolimattomia tai minä vailla kasvatuskyvä, ettei lasta voi jättää heidän huostaansa. Edellä olevan taulukon mukaan suurin osa lastensuojelun alaisista lapsista on joutunut huoltoon sen vuoksi, että he ovat menettäneet luonnollisen huoltajansa, joko isän tai äidin tai molemmat. Tällaisia lapsia oli v. 1949 kaikkiaan 37.5 %. 20.6 %:lla olivat jompikumpi tai molemmat vanhemmat kuolleet sekä 16.9 % oli isän tai äidin, toisinaan molempien hylkäämä. Lapsen oman sairauden tai muun vajavaisuuden tähden oli vain 7.1 % otettu huoltolautakunnan huostaan. 8.0 %:ssa tapauksista oli lapsi pahantapaisuutensa tai rikollisuutensa tähden erotettu kodistaan ja sijoitettu muualle hoidettavaksi. Näin ollen oli lapsessa itsessään syy ainoastaan 15.1 %:ssa, kun vanhemmista johtuneiden syiden takia 81.1 % oli joutunut yhteiskunnan huollettavaksi. Sairaus tai muuten vähentynyt työkyky ja työnpuute oli 12.3 %:ssa tapauksista estänyt vanhempien hoitamasta itse lapsiaan, mutta lähes $\frac{1}{2}$ kaikista lapsista ei saanut asianmukaista hoitoa kotonaan sen vuoksi, että vanhemmat olivat huolimattomia, juoppoja, irtolaisia, pahoinpitelivät lapsiaan tai olivat muuten vailla kasvatuskyvä.

Tarkastettaessa erikseen, mitkä syyt kaupungeissa ja maalaiskunnissa olivat useimmin esiintyviä, havaitaan, että vanhempain kuolema ja lapsen hylkääminen oli maa-

brotsligt, att det ej kan vårdas och uppfostras i hemmet. Föräldrarna åter kunna vara sjuka, vårdslösa eller så i avsaknad av uppföringsförmåga, att barnet icke kan lämnas i deras vård. Enligt föregående tabell har största delen av barnskyddsbarnen omhändertagits, emedan de mistat sin naturliga vårdare, antingen sin fader eller moder eller bågge. Dessa barn utgjorde år 1949 inalles 37.5 %. För 20.6 % voro någondera eller bågge föräldrarna döda och 16.9 % voro övergivna av sin fader eller moder, stundom av bågge. Till följd av barnets egen sjukdom eller bräcklighet hade endast 7.1 % omhändertagits av vårdnämnden. I 8.0 % hade barnen på grund av vanartighet eller brottslighet avlägsnats från sitt hem och internerats annorstädes för att erhålla vård. Sålunda fanns orsaken i endast 15.1 % av fallen hos barnen själva, då ären mot 81.1 % genom föräldrarnas förvällande hade råkat i samhällets vård. Sjukdom, minskad arbetsduglighet och arbetsbrist hade i 12.3 % förhindrat föräldrarna att själva vårdar barnet, men nära $\frac{1}{2}$ av alla barn hade ej erhållit tillbörlig skötsel därfor, att föräldrarna voro vårdslösa, fyllerister, lösdrivare, misshandlade sina barn eller ejest saknade uppföringsförmåga.

Granskar man särskilt, vilka orsaker som oftast förekomma i städerna och landskommunerna, observeras, att föräldrarnas död och övergivandet av barnet i lands-

laiskunnissa paljon useammin, 46.5 %:ssa tapauksista, aiheuttanut lapsen huostaan ottamisen kuin kaupungeissa, joissa vastaava suhdeluku oli 21.5. Lapsetta itsestään johtuvia syitä oli kaupungeissa 21.9 %:ssa, kun maасcudulla oli vain 11.5 %:ssa kaikista. Erikoisesti on merkille pantavaa, että kaupungeissa 5.2 %, oli rangais-tavan teon tai pahantapaisuuden tähden otettu huoltoon, kun maaseudulla sellaisia lapsia oli vain 3.2 %.

Missä määrin huostaanottamisen syyt vaihtelevat sen mukaan, ovatko lapset syntyneet avioliitossa vai sen ulkopuolella, selvittää alempana oleva taulukko. Tällöin aviottomiin on laskettu myös ne lapset, joiden syntyperä oli tuntematon.

Kommunerna myycket oftare, 46.5 % av fallen, hade förorsakat omhändertagandet av barnet än i städerna, där motsvarande proportionstal var 21.5. De fall, som förorsakats av barnen själva, utgjorde i städerna 21.9 % av barnen, medan de på landsbygden utgjorde endast 11.5 %. Speciellt bör observeras, att i städerna 5.2 % hade omhändertagits på grund av straffbar handling eller vanart, medan dessa barn på landsbygden utgjorde endast 3.2 %.

I vilken mån orsakerna till omhändertagandet växla, beroende på om barnen är födda inom eller utom äktenskapet, klarläggas i nedanstående tabell. Härvid har till illegitima barn räknats även de, vilkas börd varit okänd.

10. Lastensuojelulasten huostaanottamisen syy lasten syntyperän mukaan. — Orsaken till barnskydds barnens omhändertagande efter barnens börd.

S y y — O r s a k	Aviosyntiset — Legitima barn				Aviottomat — Illegitima barn		
	Vanhemmat elivät Föräldrar levde	Isä tai äiti eli Fadern ell. modern levde	Vanhemmat kuolleet Föräldrarna döda	Yhteensä Summa	Äiti eli Modern levde	Äiti kuollut Modern död	Yhteensä Summa
P r o s e n t t e i n a — I p r o c e n t							
Lapsen — Barnets sairaus — sjukdom	5.2	3.4	1.3	4.0	1.7	0.1	1.6
tylsämielisyys — sinnesslöhet	4.4	3.3	0.9	3.5	2.5	2.1	2.4
nielisairaus — sinnessjukdom	1.1	0.7	0.1	0.8	0.5	—	0.5
sökeus — blindhet	—	—	—	—	0.1	0.1	0.1
kuurous — dövhet	0.5	—	0.1	0.2	0.0	0.9	0.1
raajarikkoisuus — vanförhet	0.3	0.2	0.2	0.2	0.3	—	0.2
sopimaton ansioitoimi — olämpliga förtjänstarbete	—	—	—	—	—	—	—
koulunkäynnin laiminlyönti — försummande av skolgång	3.2	1.9	0.4	2.3	1.1	0.6	1.0
koulun järjestykseen rikkominen — störande av skolordningen	0.9	0.9	0.1	0.8	0.6	0.1	0.5
rangaistava teko — straffbara handling	6.1	5.0	3.3	5.3	2.0	1.9	2.0
kerjääminen — tiggeri	0.0	—	—	0.0	—	—	—
irtolaisuus — lösdriveri	2.1	2.2	0.6	1.9	0.9	2.1	1.0
tapaamisen juopuneena — anträffande berusad	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	—	0.1
Isän, äidin tai molempien — Faderns, moderns eller bådas kuolema — död	—	43.0	91.4	28.9	0.5	77.8	9.0
lapsen hylkäminen — övergivande av barnet	12.2	7.7	—	8.8	31.7	—	28.2
sairaus, vähentynyt työkyky — sjukdom, minskade arbetsduglighet	24.5	6.2	—	14.3	10.5	—	9.3
työn puute — arbetsbrist	0.0	—	—	0.0	0.3	—	0.3
kasvatuskyvyn puute — oduglighet som uppförstrare	21.1	16.4	—	16.3	33.9	—	30.2
työhälattomuuus, huolimattomuuus — arbetsvillighet, vårdlöshet	3.9	2.0	—	2.7	6.9	—	6.2
juoppous — dryckeskäp	4.6	2.4	—	3.1	0.6	—	0.6
irtolaisuus — lösdriveri	0.3	0.9	—	0.5	1.6	—	1.4
vapaaurangasta — frihetsstraff	3.7	1.8	—	2.5	1.0	—	0.9
lapsen pahoinpiteily — misshandel av barnet	0.2	0.1	—	0.1	0.3	—	0.2
koulunkäynnin estäminen — förhindrande av skolgång	0.0	0.2	—	0.1	—	—	—
Lapsen muu vaaranalainen tila — För barnet i övrigt farligt tillstånd	0.7	1.2	—	0.8	0.8	—	0.7
Mun syy — Annan orsak	4.9	0.4	1.5	2.8	2.1	14.3	3.5
Yhteensä — Summa	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Lasten syntyperä näyttää suuresti vaikuttavan huollon synn erilaisuuteen. Kun aviosyntisistä lapsista v. 1949 kokonaista 28.9 % oli joutunut yhteiskunnan huostaan vanhempien kuoleman takia, oli vain 9.0 % aviottomista lapsista saman synn tähden huollettu. Sen sijaan 28.2 % aviottomista oli vanhempainsa hylkäämiä, kun taas vain 8.8 % aviosyntisistä oli samassa asemassa. Vielä on huomattava, että 39.5 % aviottomista lapsista oli vanhempain huolimattomuuden, juoppouden, irtolaisuuden, vankilassaolon tai yleensä kasvatuskyvyn puutteen ja lapsen pahoinpitelyn takia huollettuja, kun aviosyntisten lasten vastaava suhdeluku oli vain 25.3.

Barnets börd synes i hög grad inverka på orsaken till vården. Medan av de legitima barnen år 1949 hela 28.9 % hade fallit samhället till last på grund av föräldrarnas död, hade blott 9.0 % av de illegitima vårdats av samma orsak. Däremot voro 28.2 % av de illegitima barnen övergivna av sina föräldrar, medan åter endast 8.8 % av de legitima voro i samma belägenhet. Ännu bör observeras, att 39.5 % av de illegitima barnen hade omhändertagits till följd av föräldrarnas vårdlöshet, dryckeskäp, lösdriveri, fängelsevistelse eller oduglighet som uppförstrare och misshandel av barnet, då motsvarande proportionstal för de legitima var blott 25.3.

III. Irtolais- ja alkoholisti- sekä raittius-huolto.

Huollon alaisten henkilöiden luku.

Irtolais- ja alkoholistilakien 1 luvun 1 §:n edellyttämä huoltoon joutuneita henkilöitä oli v. 1949: irtolaisia 28 kaupungissa ja 110 maalaiskunnassa yhteensä 1 790 sekä alkoholisteja 32 kaupungissa ja 226 maalaiskunnassa yhteensä 6 903. Raittiushuoltoa koskevan lain nojalla huollettiin kaikkaan 1 861 henkilöä 24 kaupungissa ja 93 maalaiskunnassa. Erikseen kaupungeissa ja maalaiskunnissa edellämainitutuja huollettuja henkilöitä oli seuraavasti.

Irtolaisia — Lösdrevare	
Alkoholisteja — Alkoholister	
Raittiushuollon alaisia — Personer underkastade nykterhetsvård	
Yhteensä — Summa	

Sotavuosina sekä irtolaisten että alkoholistien luku aleni, mutta on v:sta 1945 lähtien vuosi vuodelta nousutt. V:sta 1948 v:een 1949 on irtolaisten luku noussut 5.4 %, alkoholisteiden 10.5 % ja raittiushuollon alaisien henkilöiden luku 41.3 %. Verrattuna v:n 1949 alussa henkilöjoukettuun väkilukuun oli irtolaishuollon alaisia henkilöitä koko maassa 0.50 %, alkoholistihuollon alaisia 1.93 sekä raittiushuollon alaisia henkilöitä 0.52 %. Eri läänien kesken he jakaantuivat seuraavan taulukon osoittamalla tavalla.

III. Lösdrevar- alkoholist- och nykterhets-vård.

Antalet personer, som underkastats vård.

De enligt lösdrevar- och alkoholislagnas 1 kap. 1 § omhändertagna personernas antal utgjorde under år 1949: lösdrevarna 1 790 i 28 städer och 110 landskommuner samt alkoholisterna 6 903 i 32 städer och 226 landskommuner. Enligt lagen om nykterhetsvård vårdades inalles 1 861 personer i 24 städer och 93 landskommuner. Särskilt i städerna och landskommunerna var antalet ifrågavarande vårdade personer följande.

Kaupungit Städer	Maalaiskunnat Lands-kommuner	Koko maa Hela landet			
abs.	%	abs.	%	abs.	%
1 553	86.8	237	13.2	1 790	100.0
5 265	76.3	1 638	23.7	6 903	100.0
1 217	65.4	644	34.6	1 861	100.0
8 035	76.1	2 519	23.9	10 554	100.0

Under krigsåren nedgick antalet lösdrevare och alkoholister, men fr. o. m. år 1945 har det varje år stigit. Från 1948 till 1949 har antalet lösdrevare stigit med 5.4 %, antalet alkoholister med 10.5 % och antalet personer underkastade nykterhetsvård med 41.3 %. I jämförelse med den i början av året 1949 mantalsskrivna folkmängden utgjorde de personer, som underkastats lösdrevarsvård, i hela landet 0.50 %, de, som underkastats alkoholistsvård, 1.93 samt nykterhetsvård underkastade personer 0.52 % av befolkningen. Mellan de olika länen fördelade sig dessa, som följande tabell utvisar.

11. Irtolaisten, alkoholistien ja raittiushuollon alaisien henkilöiden luku. — Antal lösdrevare, alkoholister och personer under nykterhetsvård.

Lääni — Län	Irtolaisia — Lösdrevare			Alkoholisteja — Alkoholister			Raittiushuollon alaisia Personer under nykterhetsvård		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	815	26	841	2 969	214	3 183	589	102	691
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	113	24	137	723	119	842	178	95	273
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	295	40	335	644	229	873	143	47	190
Kymen — Kymmenen	159	31	190	200	223	423	47	118	165
Mikkeli — S:t Michels	6	13	19	87	202	289	78	84	162
Kuopion — Kuopio	29	27	56	129	222	351	43	86	129
Vaasan — Vasa	55	34	89	320	247	567	86	62	148
Oulun — Uleåborgs	63	19	82	147	128	275	44	15	59
Lapin — Lapplands	18	23	41	46	54	100	9	35	44
Koko maa — Hela landet	1 553	237	1 790	5 265	1 638	6 903	1 217	644	1 861
% av västöställa — % av befolkningen									
Uudenmaan — Nylands	2.27	0.12	1.44	8.25	0.96	5.46	1.64	0.46	1.19
Turun ja Porin — Åbo o. Björneborgs	0.75	0.06	0.25	4.81	0.29	1.52	1.18	0.23	0.49
Ahvenanmaa — Åland	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen — Tavastehus	2.15	0.12	0.73	4.69	0.71	1.89	1.04	0.15	0.41
Kymen — Kymmenen	4.04	0.14	0.72	5.08	1.00	1.61	1.19	0.53	0.63
Mikkeli — S:t Michels	0.22	0.07	0.09	3.20	1.08	1.35	2.87	0.45	0.76
Kuopion — Kuopio	0.78	0.07	0.14	3.48	0.59	0.85	1.16	0.23	0.31
Vaasan — Vasa	0.66	0.07	0.16	3.86	0.51	1.00	1.04	0.13	0.26
Oulun — Uleåborgs	1.29	0.07	0.24	3.01	0.44	0.81	0.90	0.05	0.17
Lapin — Lapplands	0.71	0.18	0.27	1.81	0.42	0.65	0.35	0.27	0.29
Koko maa — Hela landet	1.70	0.09	0.50	5.77	0.62	1.93	1.33	0.24	0.52

Huolletuista irtolaisista 76.3 % oli Uudenmaan, Hämeen ja Kymen läänissä. Yksistään Helsingissä oli 811 eli 45.3 % koko maan irtolaisluvusta ja Tampereella 226 joten näissä kahdessa kaupungissa oli jo lähes 3/5 kaikesta. — Alkoholisti- samoin kuin raittiushuollon alaisia henkilöitä oli eniten Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen läänissä, edellisiä yhteensä 4 898 eli 71.0 %

Av de omhändertagna lösdrevarna kommo 76.3 % på Nylands, Tavastehus och Kymmenen län. Enbart i Helsingfors funnos 811 eller 45.3 % av hela landets lösdrevare och i Tammerfors 226, alltså i dessa bågge städerna redan nära 3/5 av alla. — Största antalet alkoholister sällv som personer under nykterhetsvård fanns i Nylands, Åbo och Björneborgs samt Tavastehus län, de först-

koko maan alkoholisteista ja jälkimmäisiä 1 154 eli 62.0 % kaikista raittiushuollon alaisista henkilöistä. Yksistään Helsingissä oli alkoholisteja 2 929 eli 42.4 % kaikista. Raittiushuollon alaisia oli Helsingissä 585 ja Tamperella 106.

Naispuolisia irtolaisia oli 1 339 eli 74.8 % ja miespuolisia 451 eli 25.2 %. Alkoholistieihin nähden suhde oli päinvastainen, naisia oli 576 eli 8.3 % ja miehiä 6 327 eli 91.7 %. Raittiushuollossa oli varsinkin vähän naispuolisista, vain 2.7 % eli 51 ja miespuolisista 1 810 eli 97.3 %. — Suurin osa näistä huollon alaisista henkilöistä oli kaupungeissa, irtolaisnaisista 85.9 %, alkoholistinaisista 89.1 % ja raittiushuollon alaisista naisista 82.4 % mieten vastaavien lukujen ollessa 89.4, 75.1 ja 64.9 %.

Huollon alaisten henkilöiden ikä.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt jakaantuvat ikänsä perusteella seuraavalla tavalla.

nämäntä till ett antal av 4 898 eller 71.0 % av landets alkoholister och de sistnämnda till ett antal av 1 154 eller 62.0 % av alla. Enbart i Helsingfors fanns 2 929 alkoholister eller 42.4 % av alla. Nykterhetsvård underkastade fanns i Helsingfors 585 och i Tammerfors 106 personer.

De kvinnliga lösdrivarna utgjorde i 339 eller 74.8 % och de manliga 451 eller 25.2 %. Angående alkoholisterna var förhållandet tvärto om, de kvinnliga utgjorde 576 eller 8.3 % och de manliga 6 327 eller 91.7 %. Antalet kvinnor under nykterhetsvård var ganska ringa, endast 2.7 % eller 51 och män 1 810 eller 97.3 %. — Största delen av dessa vårdade personer koncentrerade sig i städerna, av lösdrivarkvinnorna 85.9 %, av alkoholistkvinnorna 89.1 % och av kvinnorna under nykterhetsvård 82.4 %, då motsvarande tal för männen var 89.4, 75.1 och 64.9 %.

Vård underkastade personers ålder.

De personer, som åtnjöto lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig på följande sätt.

12. Huollon alaisten henkilöiden ikä. — Vård underkastade personers ålder.

Ikä, vuotta — Ålder, år	Irtolaiset — Lösdrivare			Alkoholistit — Alkoholister			Raittiushuollon alaiset Personer under nykterhetsvård		
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Yhteensä Summa
Alle 20 — Under 20	17	68	85	23	—	23	576	12	588
20—24	54	316	370	383	14	397	1 223	39	1 262
25—29	78	303	381	890	47	937	—	—	—
30—39	112	393	505	2 093	208	2 301	—	—	—
40—49	120	194	314	2 079	206	2 285	—	—	—
50—	67	62	129	857	101	958	—	—	—
Tuntematon — Okänd	3	3	6	2	—	2	11	—	11
Yhteensä — Summa,	451	1 339	1 790	6 327	576	6 903	1 810	51	1 861
%									
Alle 20 — Under 20	3.8	5.1	4.8	0.3	—	0.3	31.8	23.5	31.6
20—24	12.0	23.6	20.7	6.1	2.4	5.8	67.6	76.5	67.8
25—29	17.3	22.6	21.3	14.1	8.2	13.6	—	—	—
30—39	24.8	29.4	28.2	33.1	36.1	33.3	—	—	—
40—49	26.6	14.5	17.5	32.9	35.8	33.1	—	—	—
50—	14.8	4.6	7.2	13.5	17.5	13.9	—	—	—
Tuntematon — Okänd	0.7	0.2	0.3	(0.03)	—	(0.03)	0.6	—	0.6
Yhteensä — Summa,	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Alkoholistihuollon alaiset henkilöt näyttävät yleensä edustavan vanhempiä ikäluokkia kuin irtolaishuollon alaiset. 40 vuotta täyttäneitä oli alkoholisteista 47.0 %, mutta irtolaisista vain 24.7 %. Yli puolet, 53.3 % naisalkoholisteista oli 40 vuotta vanhempiä, jota vastoin irtolaisnaisista 51.3 % oli 18—29 vuotiaita.

Nuorimmat ikäluokat, jotka eivät vielä ole täyttäneet 25 vuotta, jakaantuvat seuraavasti.

De personer, som åtnjöto alkoholistvård, synas i allmänhet företräda äldre årsklasser än de, som underkastats lösdrivarvård. Av alkoholisterna hade 47.0 % fyllt 40 år, men av lösdrivarna endast 24.7 %. Över hälften 53.3 %, av de kvinnliga alkoholisterna, var 40 år fyllda, då ändemot 51.3 % av de kvinnliga lösdrivarna var mellan 18—29 år.

De yngre åldersklasserna, vilka ännu ej fyllt 25 år, fördelade sig på följande sätt.

Ikä — Ålder	Irtolaiset Lösdrivare				Alkoholistit Alkoholister				Raittiushuollon alaisten Nykterhetsvård underkastade	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
18 vuotta — år	9	26	5	—	—	—	217	6	—	—
19 "	8	42	18	—	—	—	359	6	—	—
20 "	12	46	22	1	—	—	238	4	—	—
21 "	9	81	40	1	—	—	312	15	—	—
22 "	8	86	77	2	—	—	260	11	—	—
23 "	17	56	118	5	—	—	233	6	—	—
24 "	8	47	126	5	—	—	180	3	—	—
Yhteensä — Summa	71	384	406	14	—	—	1 799	51	—	—

Siviilisäity.

Irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaisten henkilöiden sivistäyty selviää seuraavasta taulukosta.

Civilstånd.

De personer, som voro underkastade lösdrivar-, alkoholist- och nykterhetsvård, fördelade sig enligt civilstånd på följande sätt.

^{13.} *Huollon alaisten henkilöiden siviilisäisy. — Vård underkastade persons civilstånd.*

Suurin osa irtolaisista, 58.6 %, oli naimattomia, jota vastoin alkoholisteista vain 31.5 %. Naistuloksesta alkoholisteista oli melko paljon, 31.4 %, leskiä ja eronneita miesten vastaavan suhdeluvun ollessa vain 10.5.

Största delen av lösdrivarna, 58.6 %, var ogifta, då däremot motsvarande tal för alkoholisterna var endast 31.5 %. Bland de kvinnliga alkoholisterna fanns det rätt mycket ängor och frånskilda, 31.4 %, medan motsvarande proportionstal för männen var 10.5.

14. *Huollon alaisten henkilöiden ammatti.* — *Vård underkastade personers yrke.*

Ammatti.

Ryhmittämällä irtolais-, alkoholisti- ja raittiushuollon alaiset henkilöt samoihin 12 ammattiryhmään kuin köyhäinhoitilastossa on käytetty, saadaan edellisellä sivulla oleva taulukko. Jos naimisissa olevilla naisilla tai leskivaimoilla ei ole ollut omaa ammattia, on heidät tässäkin ryhmitetty miehen ammatin mukaan.

Samoin kuin muistakin yhteiskunnan huollon alaisista henkilöstä oli irtolaisista ja alkoholisteista sekä raittiushuollon alaisista suuri osa ammattitaidottomia, n.s. muita työläisiä. Heitä oli vast. 30.2, 33.0 ja 39.5 %. Paitsi tehdas- ja ammattityöläisiä, joita oli 36.1, 40.5 ja 33.8 %, oli melko paljon myös itsenäisiä liikkeenharjoittajia samoin kuin liikeapulaisia ja työnojtaisia, yhteensä 10.5, 14.7 ja 7.9 %.

Irtolaishuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Irtolaislain 1 luvun 1 § määrittelee irtolaiseksi sellaisen henkilön, joka työkykyisenä, mutta siltä toimettomana kuljeksii paikkakunnalta toiselle ilman riittäviä elatusvaroja; lisäksi sellaisen työkykyisen henkilön, jolla on tapana vieroksua työtä ja sen vuoksi joutuu köyhäinhoidon tarpeeseen tai tulee ylivoimaiseksi rasituukseksi toiselle henkilölle; samoin myös henkilön, jolla on tapana kerjätyt tai käyttää toista kerjuuseen tai sallii hoidossaan olevan kahdeksatoista vuotta nuoremman henkilön kerjätyt sekä vielä henkilön, jolla on tapana hankkia tulot hyvien tapojen vastaisilla ja siveellisesti hylättäväillä keinoilla ja siten tai muulla elämäntavallaan tuottaa ilmeistä vaaraa yleiselle järjestyskelle, turvallisuudelle tai siveellisydelle.

Tämän nojalla *irtolaishuollon perusteet* on tilastossa jaettu neljään ryhmään, nimittäin: kuljeksiva elämä, työn vieroekuminen, kerjuu ja ammattihaareus. Koska huoltoviranomaiset eivät aina ole voineet määritellä irtolaisuusperustetta näiden mukaan, on lisäksi käytetty ryhmää „muu peruste”. Kuinka paljon henkilöitä oli kunkin perusteen nojalla v. 1949 otettu huoltoon, valaisee seuraava taulukko. Tällöin on huomattava, että jos henkilölle on ilmoitettu useita huoltoperusteita, on tilastossa otettu vain tärkein peruste huomioon.

Yrke.

Genom att gruppera de personer, som underkastats lönsdrivar, alkoholist- och nykterhetsvård, i samma 12 yrkesgrupper som används i fattigvårdsstatistiken, erhålls tabellen på föregående sida. I fall gifta kvinnor eller änkor icke haft eget yrke, är de även här grupperade enligt manns yrke.

I likhet med övriga personer, som erhållit samhällsvård, var en stor del av lönsdrivarna och alkoholisterna samt av nykterhetsvård underkastade icke yrkeskunniga s.k. övriga arbetare. Dessa utgjorde 30.2, 33.0 och 39.5 % av motsvarande grupper. Utom fabriks- och yrkesarbetare, vilka utgjorde 36.1, 40.5 och 33.8 %, fanns det rätt mycket även självständiga affärsidkare samt affärssitträren och arbetsledare, tillsammans 10.5, 14.7 och 7.9 %.

Grunderna för lönsdrivarvården samt vårdåtgärder.

Lönsdrivarlagens 1 kap. 1 § karakteriseras som lönsdrivare en arbetsför person, som sysslos, utan tillräckliga medel till sitt uppehälle stryker omkring från ort till ort; ytterligare en sådan arbetsför person, som har för vanan att sky arbete och fördenskull blir i behov, av fattigvård eller blir en övermäktig börd för annan person; likaså även person, som har för vanan att tigga eller använda annan till tiggeri eller som tillåter, att i hans vård befintlig person under aderton är tiggeri samt vidare person, som genom att vanemässigt förskaffa sig inkomst på ett mot god sed stridande sätt och genom sedligt förkastliga medel sälunda eller genom sitt levnadssätt i övrigt medför uppenbar våda för allmän ordning, säkerhet eller sedlighet.

Med stöd härav ha *grunderna till lönsdrivarvården* i statistiken indelats i fyra grupper, nämligen: kringstrykande liv, arbetsskygghet, tiggeri och prostitution. Då vederbörande vårdmyndigheter icke alltid kunnat precisera orsaken till lönsdrivariet på dessa grunder, har ytterligare används gruppen „annan orsak“. Huru många personer, som med stöd av varje orsak omhändertagits under år 1949, belyses av följande tabell. Härvid bör observeras, att ifall beträffande en person uppgivits flera vårdorsaker, har blott den viktigaste grunden beaktats i statistiken.

15. *Irtolaishuollon perusteet. — Grunden för lönsdrivarvården.*

	Kuljeksiva elämä Kringstrykande liv		Työn vieroekuminen Arbetsskygghet		Kerjuu Tiggeri		Ammatti- haareus Prostitution		Muu peruste Annan grund		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
Kaupungit — Städer	106	53	156	98	27	3	—	964	114	32	403	1 150
Maalaiskunnat — Landskommun.	22	44	24	12	1	1	—	120	1	12	48	189
Yhteensä — Summa	128	97	180	110	28	4	—	1 084	115	44	451	1 339
%												
Kaupungit — Städer	26.3	4.6	38.7	8.5	6.7	0.3	—	83.8	28.3	2.8	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommun.	45.8	23.2	50.0	6.4	2.1	0.5	—	63.5	2.1	6.4	100.0	100.0
Yhteensä — Summma	28.4	7.2	39.9	8.2	6.2	0.3	—	81.0	25.5	3.3	100.0	100.0

Irtolaishuollon perusteet näyttävät miehillä ja naisilla olevan varsin erilaiset. Kun naisista runsaasti $\frac{4}{5}$ oli joutunut irtolaisen kirjoihin ammattihaureiden vuoksi, olivat miehet pääasiassa vieroeksineet työtä tai viettäneet kuljeksivaa elämää, 68.3 % kaikista mies-

orsakerna till lönsdrivarvården synas vara mycket olika bland män och kvinnor. Medan drygt $\frac{4}{5}$ av kvinnorna hade antecknats som lönsdrivare på grund av prostitution, hade männen för det mesta skytt arbete eller fört ett kringstrykande liv, 68.3 % av alla

irtolaisista. Valitettavasti kunnat eivät ole ilmoittaneet, mitä „muut perusteet” olivat, joiden nojalla kokonaista 25.5 % miehistä oli pidätetty irtolaisina.

Kaupungeissa ja maalaiskunnissa irtolaishuollon perusteet eroavat jossain määrin toisistaan. Kaupungeissa naisista runsaasti $\frac{4}{5}$ harjoitti ammattihuureutta, maaseudulla vain 64 %; sen sijaan kuljeksiva elämä oli maalaikunnissa varsin yleinen peruste, 23.2 %, vastaten vain 4.6 % kaupungeissa.

Irtolaisperusteen yhteyteen kuuluu läheisesti kysymys, missä määrin irtolaisiksi havaitut henkilöt on *aikaisemmin tuomittu rangaistukseen ja missä määrin he ovat aikaisemmin olleet irtolaishuollon alaisia*. Näitä seikkoja valaisee seuraava yhdistelmä.

Irtolaisia, jotka aikaisemmin — Löödrivare, som tidigare							
ovat olleet irtolaishuollon alaisina — varit under löödrivarvård							
on tuomittu rangaistukseen — dömts till straff							

Kaikista v:n 1949 irtolaisista 52.9 % on aikaisemmin ollut irtolaishuollon alaisena, 35.5 % miehistä ja 58.8 % naisista. Aikaisemmin rangaistukseen tuomittuja oli 35.9 % kaikista, miehistä 51.7 % ja naisista 30.6 %.

173 irtolaista eli 9.7 % oli selontekovuonna nauttinut köyhäinhoitoa. Näistä oli miehiä 73 ja naisia 100.

Irtolaislain 1 luvun 2 ja 5 §:ien mukaan on irtolaisksi havaittuihin henkilöihin mähden sovellettava seuraavia *toimenpiteitä*: varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi ja, ellei tämä riitä, määrättävä irtolaisvalvonnan alaiseksi; ellei heitä senkään avulla saada palautetuksi säännölliseen ja kunnialliseen elämäntapaan tai jos he ovat vaaraksi itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi yleiselle järjestelykselle tai siveellisydelle, on heidät määrättävä työläitorkeeseen tai pakkotyöhön.

Jos irtolaiseksi havaittu henkilö on toispaiikkakuntalainen, ovat muutamat kunnat ilmoittaneet lähetetäänensä tällaiset henkilöt kotikuntaansa siellä käsiteltäväksi antamatta heille sitä ennen varoituusta. Tilastossa tämäiset tapaukset on yhdistetty ryhmäksi „muu toimenpide”. Tähän ryhmään on laskettu myös ne tapaukset, joiloin irtolaiset laitoksesta päästyään on asetettu jälkivalvontaan. Missä laajuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty kaupungeissa ja maalaikunnissa, selviää seuraavasta taulukosta.

manliga löödrivare. Tyvärr ha kommunerna icke upp-givit, vilka de „andra orsaker” voro, på grund av vilka hela 25.5 % av männen blivit anhållna som löödrivare.

I städerna och i landskommunerna avvika orsakerna till löödrivarvården i någon mån från varandra. I städerna utövade drygt $\frac{4}{5}$ av kvinnorna prostitution, på landsorten blott 64 %; däremot var ett kringstrykande liv en allmän orsak på landsbygden, 23.2 %, motsvarande endast 4.6 % i städerna.

I nära samband med orsaken till löödriveriet står frågan, i vilken mån personer, som befunnits vara löödrivare, tidigare blivit dömda till straff och i vilken mån de tidigare varit under löödrivarvård. Följande sammanställning belyser dessa frågor.

Kaupungit Städer	Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet			
	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor
145	709	15	78	160	787	
229	382	4	28	233	410	

Av hela antalet löödrivare under år 1949 hade 52.9 % varit tidigare under löödrivarvård, 35.5 % av männen och 58.8 % av kvinnorna. 35.9 % hade tidigare blivit dömda till straff, av männen 51.7 % och av kvinnorna 30.6 %.

173 löödrivare eller 9.7 % hade under redogörelseåret åtnjutit fattigvårdsunderstöd. Av dessa voro 73 manliga och 100 kvinnliga löödrivare.

Enligt löödrivarlagens 1 kap. 2 och 5 § bör ifråga om personer, som befunnits vara löödrivare, tillämpas följande åtgärder: varning, då sådan anses nödvändig och om detta ej är tillräckligt, ställande under löödriveriövervakning; om de icke ens med denna åtgärd kunna återföras till ett ordentligt och hederligt levnadssätt eller om de äro till fara för sig själva eller för andras personliga säkerhet eller till uppenbar våda för allmän ordning och sedlighet, böra de förordnas till intagning i arbetsanstalt eller hållande i tvångsarbete.

I fall en person, som befunnits vara löödrivare, är från annan ort, ha somliga kommuner upp-givit, att de sätter sådana personer till sin hemkommun för behandling utan att dessförförinnan tilldela dem varning. I statistiken har dylika fall sammanförts till gruppen „annan åtgärd”. Till denna grupp har även härförts de fall, då löödrivarna efter anstaltsvård ställts under efteruppsikt. Till utsträckning de olika vårdåtgärderna vidtagits i städerna och i landskommunerna, framgår av följande tabell.

16. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Irtolaisvalvonta Löödriveri- övervakning		Työläitoshuolto Intagning i arbetsanstalt		Pakkotyö Tvångsarbete		Muu tai ei toimenpidettä Annan eller ingen Åtgärd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor
Kaupungit — Städer	163	225	116	290	70	431	5	32	49	172	403	1 150
Maalaiskunnat — Landskommun.	21	40	13	48	13	85	—	9	1	7	48	189
Yhteensä — Summa	184	265	129	338	83	516	5	41	50	179	451	1 339
	%											
Kaupungit — Städer	40.4	19.6	28.8	25.2	17.4	37.5	1.2	2.8	12.2	14.9	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommun.	43.7	21.2	27.1	25.4	27.1	45.0	—	4.7	2.1	3.7	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	40.8	19.8	28.6	25.2	18.4	38.5	1.1	3.1	11.1	13.4	100.0	100.0

Niiden irtolaisten luku, jotka ovat saaneet varoitukseen tai joutuneet valvontaan, on puolet kaikista; selontekovuonna sai varoitukseen 25.1 % ja valvonnan alaisia oli 26.1 %. Työlaitoshuoaltoa on käytetty melko runsaasti, 33.5 % määrättiin työlaitoksiin. Pakkotyötä huoltamuotona on sovellettu varsin vähän, vain 2.6 %:iin irtolaisista. *Miehiin* nähdien on yleensä sovellettu suhteellisesti katsoen lievämpää huoltamuotoja kuin *naisiin*. Varoitukseen saaneita ja valvonnassa olevia miehiä oli 69.4 % kaikista miesirtolaisista naisten vastaavan luvun ollessa 45.0 %.

Alkoholistihuollon perusteet ja huoltotoimenpiteet.

Alkoholistilain 1 luvun 1 §:n mukaan on juopottellevaa elämää viettävä henkilö alkoholisti ja häneen nähdien om ryhdyttävä määrätyihin toimenpiteisiin, jos hän on vaarallinen itselleen tai muiden henkilökohtaiselle turvallisuudelle tai ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölle. Sama on asianlaita, jos henkilö laiminlyö muiden elatuksen ja hoidon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta, tahi joutuu hämelle läheisen henkilön rasituksaksi taikka köyhähinhoidon tarpeeseen. Jos juopottellevaa elämää viettävä henkilö on päähtymyksen takia kolmasti tai useammin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana joutunut pidätetyksi, on hämmeen nähdien alkoholistina myös ryhdyttävä lain edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn nojalla on *alkoholistihuollon* perusteet tilastossa jaettu 6 ryhmään ja niistä käytetty seuraavia nimityksiä: 1. vaarallisuus, 2. häiriö tai pahennus, 3. elatusvelvollisuuden laiminlyönti, 4. joutuminen läheisen henkilön rasituksaksi, 5. köyhähinhoidon tarve sekä 6. juopumuspidätysten. Lisäksi on vielä käytetty ryhmää „muu” mitä harvoja tapauksia varteen, jolloin on ollut vaikeata ratkaista, mihin ryhmään heidät olisi ollut luettava. Jos henkilö on joutunut alkoholistihuoltoon usean edellä mainitun perusteen nojalla, on hämet seuraavassa taulukossa, jossa alkoholistit on ryhmitetty huoltoperusteen mukaan, sijoitettu siihen perusryhmään, mikä on osoittautunut tärkeimmäksi.

Antalet lösdrivare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning var hälften av alla; under redogörelseåret erhöll varning 25.1 % och under övervakning var 26.1 %. Arbetsinrättningsvård har begagnats ganska ofta, 33.5 % förordnades till intagning i arbetsinrättning. Tvångsarbete som vårdåtgärd har använts ganska sällan, endast i fråga om 2.6 % av lösdri-varna. I fråga om *män* ha relativt taget tillämpats mildare åtgärder än i fråga om *kvinnor*. Antalet manliga lösdri-vare, som erhållit varning och sådana som ställts under övervakning, utgjorde 69.4 % av samtliga manliga lösdri-vare, då motsvarande antal kvinnor var 45.0 %.

Grunderna för alkoholistvården och vårdåtgärder.

Alkoholist är enligt alkoholistlagens 1 kap. § 1 en person, som för ett onyktert liv, och bör med avseende å honom vidtagas bestämda åtgärder, ifall han är farlig för sig själv eller annans personliga säkerhet eller uppträder på ett för omgivningen uppenbart störande eller förargelseväckande sätt. Detsamma är förhållandet, ifall en person uraktläter att underhålla och vårda de personer, om vilka han enligt lag är skyldig att draga försorg, eller faller honom närliggande till last eller blir i behov av fattigvård. I fall en person, som för ett onyktert liv, tre eller flera gånger blivit anhållen på grund av fylleri under de senaste 12 månaderna, bör med avseende å honom som alkoholist även vidtagas de åtgärder, som förutsättas i lagen.

På grund av det ovan anförda äro *orsakerna till alkoholistvården* i statistiken indelade i 6 grupper, om vilka används följande benämningar: 1. farlighet, 2. störande eller förargelseväckande uppträdande, 3. försummande av underhållningsplikt, 4. fallit närliggande till last, 5. behov av fattigvård samt 6. anhållen för fylleri. Därutöver har ännu används gruppen „annan” för de fataliga fall, då det varit svårt att avgöra, till vilken grupp de bort hänföras. Om en person erhållit alkoholistvård till följd av flera av ovannämnda orsaker, har han i följande tabell, där alkoholisterna äro grupperade efter orsaken, hänförlts till den grupp, vilken visat sig vara viktigast.

17. *Alkoholistihuollon perusteet. — Grunder för alkoholistvården.*

	Vaarallisuus Farlighet	Häiriö tai pahennus Störande eller förargelseväckande uppträdande	Elatusvelvollisuuden laiminlyönti Försummande av underhållningsplikt	Joutuminen läheisen henkilön rasituksaksi Fallit närliggande till last	Köyhähinhoidon tarve Behov av fattigvård	Juopumuspidätysten Anhållen för fylleri	Muu Annan		Yhteensä Summa							
							Miehiä Män Norra Kvin. Näissä	Miehiä Män Norra Kvin. Näissä	Miehiä Män Norra Kvin. Näissä	Miehiä Män Norra Kvin. Näissä						
Kaupungit — Städer	110	6	1 399	230	345	13	400	25	24	4 2 451	232	23	3	4 752	513	
Maalaiskunnat — Ländskommun.	97	1	436	32	212	5	103	1	47	5	667	18	13	1	1 575	63
Yhteensä — Summa	207	7	1 835	262	557	18	503	26	71	9 3 118	250	36	4	6 327	576	
%																
Kaupungit — Städer	2.3	1.2	29.4	44.8	7.3	2.5	8.4	4.9	0.5	0.8	51.6	45.2	0.5	0.6	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Ländskommun.	6.2	1.6	27.7	50.8	13.5	7.9	6.5	1.6	3.0	7.9	42.3	28.6	0.8	1.6	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	3.3	1.2	29.0	45.5	8.8	3.1	7.9	4.5	1.1	1.6	49.3	43.4	0.6	0.7	100.0	100.0

Juopottellevaa elämää viettävät henkilöt ovat joutuneet alkoholistihuoltoon suurimmalta osalta sen vuoksi, että heidät vuoden kulussa oli pidätetty kolmasti tai useammin tai sen vuoksi, että he olivat ilmeiseksi häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölle. Edellisiä oli

Personer, vilka föra ett onyktert liv, ha ofta omhändertagits som alkoholister, emedan de under årets lopp blivit anhållna tre eller flera gånger eller därför, att de varit uppenbart störande eller förargelseväckande för sin omgivning. De förra utgjorde år 1949

v. 1949 48.8 sekä jälkimmäisiä 30.4 % kaikista. Sellaisia alkoholistuja, jotka olivat laiminlyöneet oman tai läheisensä elatuksen, oli 16.0 %. *Naispuoliset* alkoholistit olivat enimmäkseen, 45.5 % kaikista naispuolisista, olleet häiriöksi tai pahennukseksi ympäristölleén, kun *miespuolisista* 29.0 % oli sen vuoksi joutunut huollon alaiseksi.

Alkoholistilain 1 luvun 2 §:n mukaan ovat ne *toimenpiteet*, joihin alkoholistiksi havaittuun henkilöön nähdä on ryhdyttävä, raittiusvalvonta ja hoito yleisessä alkoholistihuoltolassa. 3 §:n mukaan on kuitenkin ennen näitä huoltotoimenpiteitä henkilöä varoitettava, milloin se katsotaan tarpeelliseksi. Tämän nojalla on huoltotoimenpiteet tilastossa jaettu kolmeen ryhmään: varoitus, raittiusvalvonta ja alkoholistihuoltolahoito. Jos toimenpiteeksi on merkitty jokin muu kuin edellä mainitut, on sellaiset tapaukset viety ryhmään „muu”.

Seuraava taulukko osoittaa, missä laajuuudessa erilaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty erikseen kaupungeissa ja maalaiskunnissa.

48.8 % och senare 30.4 % av alla. Sådana alkoholister, vilka hade försummat sin underhållningsplikt mot sig själv eller närliggande, utgjorde 16.0 %. De *kvinnliga* alkoholisterna var till största delen, 45.5 % av alla kvinnliga, sådana, vilka uppträtt störande eller förargelseväckande för sin omgivning, då 29.0 % av de *manliga* av samma orsak blivit föremål för vård.

Enligt alkoholistlagens 1 kap. § 2 äro de åtgärder, vilka skola vidtagas beträffande person som befanns vara alkoholist, nykterhetsuppsikt och vård i allmän alkoholistanstalt. Förrän dessa vårdåtgärder tillämpas, bör enligt § 3 personen likväld varnas, då sådant befinnes nödigt. På denna grund äro vårdåtgärderna i statistiken uppdelade i tre grupper: varning, nykterhetsuppsikt och vård i alkoholistanstalt. I fall någon annan än de tidigare nämnda åtgärderna antecknats, har dessa fall häftöts till gruppen „annan”.

Följande tabell utvisar, i vilken utsträckning de olika åtgärderna tillämpats särskilt i städerna och i landskommunerna.

18. Huoltotoimenpiteet. — Vårdatgärder.

	Varoitus — Varning		Raittiusvalvonta — Nykterhetsuppsikt		Alkoholistihuoltola-hoito — Vård i alkohol-istanstalt		Muu — Annan		Yhteensä — Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor	Miehiä Män	Naisia Kvin-nor
	2 210	210	1 556	196	695	71	291	36	4 752	513
Kaupungit — Städer	2 210	210	1 556	196	695	71	291	36	4 752	513
Maalaiskunnat — Landskommun.	1 059	45	263	7	240	11	13	—	1 575	63
Yhteensä — Summa	3 269	255	1 819	203	935	82	304	36	6 327	576
<i>%</i>										
Kaupungit — Städer	46.5	40.9	32.8	38.2	14.6	13.9	6.1	7.0	100.0	100.0
Maalaiskunnat — Landskommun.	67.2	71.4	16.7	11.1	15.3	17.5	0.8	—	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	51.7	44.3	28.7	35.2	14.8	14.2	4.8	6.3	100.0	100.0

Yleisimmin käytettyjä toimenpiteitä oli v. 1949 varoituksen antaminen; sellaisen oli saanut 51.1 % alkoholisteista. Alkoholistiparantoloissa hoidettujen luku on sadan jälkeen sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen noussut melko paljon; v. 1945 heitä oli vain 341, mutta v. 1949 jo 1 017 eli 10.0 ja 14.7 % vastaavien vuosien alkoholisteista.

Raittiushuollon huoltotoimenpiteet.

Lain mukaan on raittiushuollon alaista henkilöä sopivällä tavalla varoitettava tai jos henkilö 12 viimeksi kuluneen kuukauden aikana on tavattu ilmeisesti juopuneena julkisella paikalla tai julkisessa tilaisuudessa tai tullut juopumuksesta pidätetyksi kahdesti taikka useammin, on hänet, mikäli laissa mainitut muut toimenpiteet katsotaan riittämättömiksi, määrättävä raittiussuojeleun enintään yhdeksi vuodeksi.

Missä määrin raittiushuollon alaiset henkilöt ovat saaneet varoitukseen tai heidät on määrätty raittiusuojeluun, selviää seuraavasta taulukosta.

En av de mest tillämpade vårdåtgärderna är 1949 var varning; 51.1 % av alkoholisterna hade erhållit sådan. Antalet i alkoholistanstalt vårdade har efter kriget både absolut och relativt taget stigit rätt mycket; år 1945 var deras antal endast 341, men år 1949 redan 1 017 eller 10.0 och 14.7 % av motsvarande års alkoholister.

Nykterhetsvårdens vårdåtgärder.

Enligt lagen skall den, som är underställd nykterhetsvård, på lämpligt sätt varnas eller om personen i fråga under de senast förflutna 12 månaderna anträffats uppenbart drucken på offentlig plats eller vid offentligt tillfälle eller har blivit anhållen för fyrfärt två gånger eller oftare, skall, för såvitt de i lagen nämnda andra åtgärderna anses otillräckliga, förordnande ges om hans ställande under nykterhetsskydd för högst ett års tid.

I vilken utsträckning personer under nykterhetsvård erhållit varning eller ställts under nykterhetsskydd, framgår av följande tabell.

19. Huoltotoimenpiteet. — Vårdåtgärder.

	Varoitus Varning		Raittiusuojelut Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa		Varoitus Varning		Raittiusuojelut Nykterhets- skydd		Yhteensä Summa	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor
	abs.						%					
Kaupungit — Städer	1 029	36	146	6	1 175	42	87.6	85.7	12.4	14.3	100.0	100.0
Maataliskunnat — Landskommun.	607	8	28	1	635	9	95.6	88.9	4.4	11.1	100.0	100.0
Yhteensä — Summa	1 636	44	174	7	1 810	51	90.4	86.3	9.6	13.7	100.0	100.0

IV. Huollon alaiset henkilöt yhteensä.

Köyhäinhoito ja lastensuojelu. V. 1949 oli köyhäinhoidon varsinaisia avunsaajia, kuten edellä on mainittu, koko maassa 92 647 sekä lastensuojelulapsia 15 112, joen siis selontekovuonna oli kaikkiaan 107 759 huollettua henkilöä. Viimeksi kuluneina kymmenenä vuonna on vastaanotilaatua avustusta tai hoitoa saaneiden henkilöiden luku ollut seuraavaa.

IV. Samtliga vårdtagare.

Fattigvården och barnskyddet. Under år 1949 utgjorde antalet egentliga understödstagare vid fattigvården i hela landet sammanlagt 92 647 och vid barnskyddet 15 112; saledes funnos under redögörelseåret inalles 107 759 vårdtagare. Under de senast förflutna tio åren har antalet personer, som erhållit understöd eller vård av motsvarande slag, varit följande.

Vuosi — År	Kaupungit Städer	Maalaikunnat Lands-kommuner	Koko maa Hela landet
1940	37 548	91 875	129 423
1941	37 084	90 665	127 749
1942	29 963	80 591	110 554
1943	26 325	73 160	99 485
1944	24 588	68 378	92 966
1945	26 201	67 905	94 106
1946	28 316	70 304	98 620
1947	26 521	64 197	90 718
1948	27 502	67 177	94 679
1949	31 489	76 270	107 759

V. 1944 tiedot puuttuvat Lapin läänin 7 kunnasta, mikä on otettava huomioon verrattaessa keskenään avustettujen lukumäärää eri vuosina. — V:sta 1937 lähtien avustettujen luku väheni aina v:een 1940, jolloin se hieman nousi v:een 1939 verraten, vain 0.4 %. Mutta siitä lähtien se koko sota-ajan on alentunut melko huomattavasti, tosin v. 1941 vain 1.3 %, mutta v. 1942 13.5, v. 1943 10.0 ja v. 1944 5.8 % lähinnä edellisestä vuodesta. Kaupungeissa vähenys oli vielä voimakkaimpi, v. 1942 19.2 %, v. 1943 12.1 % ja v. 1944 6.6 % maaseudun vastaavien lukujen ollessa 11.1, 9.2 ja 5.5 %. Sodan päätyttyä avustettujen luku alkoi vähitellen kasvaa, v. 1945 0.8 ja v. 1946 4.8 % lähinnä edellisestä vuodesta. V. 1947 avustusta saaneiden lukuun, 90 718, on vaikuttanut se seikka, että varsinaisen ja tilapäisen kotiavustuksen välinen raja, joka aikaisemmin oli 500 mk, on v:n 1947 alusta korotettu 2 500 mk:aan. Näin ollen on varsinaisten avunsaajain luku jossain määrin alentunut. V. 1948 se jälleen nousi, 4.4 %. V. 1949 nousu oli melko voimakas, 13.8 % lähinnä edellisestä vuodesta.

Seuraavasta taulukosta, joka osoittaa avustettujen lukua prosenteina eri läänien henkilöjoitetusta väkiluvusta vuosittain ajanjaksona 1940—1949, ilmenee kehityksen suunta näiden vuosien kuluessa.

V. 1940—1942 on avustettujen luku väkilukuun verrattuna ollut suurin Uudenmaan läänissä ja sen jälkeen vv. 1943—1949 Mikkeliin läänissä. Pienin on avustettujen luku väkilukuun verrattuna ollut koko ajam Ahvenanmaalla ja Vaasan läänissä vv. 1940—41 sekä sen jälkeen

År 1944 saknas uppgifter från 7 kommuner i Läplands län, vilken omständighet bör tagas i betraktande vid jämförelser mellan antalet understödstagare under olika år. — Från och med 1937 minskades antalet understödstagare ända fram till år 1940, då en liten ökning, med 0.4 %, föreläg gentemot år 1939. Men därefter har antalet vårdtagare under hela krigstiden rätt avsevärt nedgått, år 1941 visserligen blott med 1.3 %, men år 1942 med 13.5, år 1943 med 10.0 och år 1944 med 5.8 % från resp. föregående år. I städerna var minskningen ännu kraftigare, år 1942 19.2 %, år 1943 12.1 % och år 1944 6.6 %, medan motsvarande siffror för landsbygden voro 11.1, 9.2 och 5.5 %. Efter kriget har antalet understödstagare småningsom vuxit, år 1945 med 0.8 och år 1946 med 4.8 % från resp. föregående år. Antalet understödstagare är 1947, 90 718, har påverkats av den omständigheten att gränsen mellan det egentliga och tillfälliga hemunderstödet, som tidigare var 500 mk, från början av år 1947 höjts till 2 500 mk. Sälunda har antalet egentliga understödstagare i någon mån minskats. År 1948 steg det åter, med 4.4 %. År 1949 ökades antalet rätt mycket, med 13.8 % av närmast föregående år.

Av följande tabell, som utvisar de understöddas antal i procent av de olika länens mantalsskrivna folkmängd årligen under tidsperioden 1940—1949, framgår utvecklingens riktning under dessa år.

Åren 1940—1942 har de understöddas antal i jämförelse med folkmängden varit störst i Nylands län och därefter åren 1943—1949 i S:t Michels län. Minst har de understöddas antal i jämförelse med folkmängden hela tiden varit på Åland och i Vasa län åren 1940

20. Avunsaajain luku %:ina väkiluvusta vuosina 1940—1949. — Antal understödstagare i % av folkmängden åren 1940—1949.

Lääni — Län	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Uudenmaan — Nylands	5.2	5.0	4.0	3.5	3.2	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4.2	4.2	3.7	3.4	3.2	3.1	3.2	2.8	2.8	3.0
Ahvenanmaa — Åland	1.7	1.6	1.6	1.4	1.3	1.3	1.2	1.1	1.2	1.3
Hämeen — Tavastehus	4.5	4.4	3.7	3.3	3.2	3.0	3.2	2.8	2.9	3.3
Kymen — Kymmenen	3.4	3.5	2.9	2.7	2.6	2.7	2.8	2.5	2.6	2.9
Mikkelin — S:t Michels	4.9	4.6	4.0	3.6	3.5	3.3	3.5	3.1	3.1	3.6
Kuopion — Kuopio	4.0	4.1	3.6	3.2	2.9	3.1	3.4	3.0	3.0	3.4
Vaasan — Vasa	3.1	3.1	2.7	2.4	2.3	2.3	2.5	2.2	2.2	2.4
Oulun — Uleåborgs	3.5	3.4	2.9	2.6	2.3	2.3	2.4	2.1	2.2	2.6
Lapin — Lapplands	3.5	3.4	2.5	2.3	1.8	1.3	1.6	1.5	1.8	2.4
Koko maa — Hela landet	4.1	4.0	3.4	3.1	2.9	2.8	3.0	2.6	2.7	3.0
Kaupungit — Städer	5.7	5.4	4.2	3.7	3.3	3.3	3.4	3.0	3.1	3.5
Maataliskunnat — Landskommuner	3.7	3.7	3.2	2.9	2.7	2.6	2.8	2.5	2.6	2.9

Lapin läänissä, joskin viimeksi mainitun läänin alhaiseen lukuun on vv. 1944—1946 vaikuttanut sodan aiheuttamat poikkeuselliset oloot. — Jos v. 1947 vakinaisiin avunsaajaihin olisi vielä laskettu kaikki ne, joiden kotiavustus oli 500 mk suurempi, olisi avunsaajain luku väkiluvusta ollut 2.9 %.

Köyhäinhoidon varsinaisista avunsaajista hoidettiin v. 1949 laitoksissa 56 019 sekä yksityishoidossa 1 921 henkilöä. Lastensuojelulapsista sai vastaanlaatuista hoitoa 8 077 sekä 7 035 lasta. Näin ollen oli laitoksissa hoidettuja kaikkiaan 64 096 sekä yksityishoidossa olleita 8 956 henkilöä. Köyhäinhoidon avunsaajista oli lisäksi 34 707 henkilöä saanut 2 500 markkaa suurempaa kotiavustusta. Missä määrin näitä kolmea eri avustusmuotoa oli avustettaviin nähden sovellettu viimeksi kuluneina viidenä vuonna, selviää seuraavasta taulukosta.

—41 samt därefter i Lapplands län om och den låga siffran för sistnämnda län åren 1944—1946 har betingats av undantagsförhållandena under krigstiden. — Om år 1947 alla de personer, som erhållit hemunderstöd över 500 mk, ännu tillhörde de egentliga understödstagarna, skulle antalet understödstagare varit 2.9 % av folkmängden.

Av fattigvärldens egentliga understödstagare vårdades år 1949 i anstalter 56 019 och utackorderade voro 1 921 personer. Av barnskyddsbarnen fingo respektive 8 077 samt 7 035 motsvarande vård. Sålunda hade i anstalter vårdats sammanlagt 64 096 och utackorderats 8 956 personer. Av fattigvärldens understödstagare hade dessutom 34 707 personer erhållit hemunderstöd på över 2 500 mark. I vilken mån dessa tre olika understödsformer tillämpats på de understödda under de senaste fem åren, framgår av följande tabell.

21. Avustusmuodot vuosina 1945—1949. — Understödsformerna åren 1945—1949.

Avustusmuoto Understödsform	Avunsaaja — Understödstagare					%:na avunsaajien luvusta I % av antalet understödstagare				
	1945	1946	1947	1948	1949	1945	1946	1947	1948	1949
Laitoshoito — Anstaltsvård	52 386	53 815	54 907	55 991	64 096	55.7	54.6	60.5	59.1	59.5
Yksityishoito — Utackordering	11 831	10 799	10 057	9 376	8 956	12.6	10.9	11.1	9.9	8.3
Kotiavustus — Hemunderstöd	29 889	34 006	25 754	29 312	34 707	31.7	34.5	28.4	31.0	32.2
Yhteensa — Summa	94 106	98 620	90 718	94 679	107 759	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Vertailu eri vuosien kesken osoittaa, että eri avustusmuotojen käyttäminen on suhteellisesti katsoen hieman vaihdellut vuodesta vuoteen. Laitoshoitoa saaneiden luku on jatkuvasti noussut. V. 1933 laitoshoitoa sai vain 38.1 % avunsaajista ja v. 1949 jo 59.5 %. Sen sijaan yksityishoidossa olleiden luku on v:sta 1933 lähtien sekä absoluuttisesti että suhteellisesti katsoen alentunut. V. 1938 oli yksityishoidossa 18.0 % kaikista avunsaajista, mutta v. 1949 vain 8.3 %. V:ien 1947 ja 1948 suhdelukuihin on, kuten jo on mainittu, vaikuttanut se seikka, että kotiavustusten kohdalla on vain 2 500 mk suureman avustuksen saaneet laskettu vakinaisiin avunsaajaihin. Jos rajana olisi ollut 500 mk, kuten edellisänä vuosina, olisi laitoshoidossa ollut v. 1947 54.8 % avunsaajista, yksityishoidossa 10.0 % sekä kotiavustusta saaneita 35.2 %.

En jämförelse mellan de olika åren utvisar, att användandet av de olika vårdformerna har relativt sett något varierat från år till år. Antalet av dem, som åtnjutit anstaltsvård, har fortfarande stigit. År 1933 erhöll endast 38.1 % av understödstagarna anstaltsvård och år 1949 redan 59.5 %. Däremot har antalet utackorderade från och med år 1938 nedgått både absolut och relativt taget. År 1938 var 18.0 % av alla understödstagare utackorderade, men år 1949 endast 8.3 %. De relativas talen för 1947—1948 ha påverkats, såsom tidigare nämnts, därav, att inom gruppen hemunderstöd de som erhöllit 2 500 mk eller mera räknats till egentliga understödstagare. Ifall gränsen varit 500 mk, såsom föregående år, hade 54.8 % av understödstagarna år 1947 åtnjutit anstaltsvård, medan 10.0 % varit utackorderade samt 35.2 % erhöllit hemunderstöd.

Köyhäinhoito, lastensuojelu, irtolais- ja alkoholistihuolto. Köyhäinoidon varsinaisia ja tilapäisiä avunsaajia oli v. 1949 yhteensä 109 542, lastensuojelun lapsia 15 112, irtolaishuollon alaisia 1 790 sekä alkoholisti- ja raittiushuollon alaisia 8 764. Koko maassa oli siis huoltojakien nojalla huollettuja henkilöitä selsontekovuonna kaikkiaan 135 208 eli 3.8 % maan koko väestöstä. Näistä oli kaupungeissa 43 594 eli 4.8 % kaupunkien asukkaista ja maalaiskunnissa 91 614 eli 3.4 % vastaavasta väestöstä. — Edellisestä vuodesta oli huollettujen luku noussut 14.2 %.

Kun edellä esitettyihin huollettujen kokonaislukuihin sisältyy myös sellaisia irtolaisia ja alkoholisteja, jotka ovat saaneet vain varoitukseen tai olleet valvonnan alaisia, niin vähentämällä nämä tullee niiden henkilöiden luvuksi, jotka ovat saaneet laitoshoittoa, olleet yksityishoidossa tai nauttineet kotiavustusta enemmän tai vähemmän kuin 2 500 markkaa, 126 316. Miten nämä huolletut jakaantuvat eri lääniin kaupunkien ja maalaiskuntien kesken, selviää alempana olevasta taulukosta. Samalla on taulukkoon laskettu huollettujen henkilöiden lukumäärä kutakin v:n 1949 alussa henkilirjoihin merkityä 100 asukasta kohden.

Väkilukuun verrattuna oli laitos- ja yksityishoitoa tai kotiavustusta saaneiden luku suurin Mikkelin ja Kuopion lääneissä, joissa kuitakin 100 asukasta kohden oli v. 1949 noin 4 huollettua. Vähimmin heitä oli, Ahvenanmaan 1.3 % lukumittamatta, Lapin ja Vaasan lääneissä, vain 2.9 %. Koko maan väestöstä 3.5 % eli joka 29:s asukas oli huollettu.

Fattigvård, barnskydd, lösdrivar- och alkoholistvård. Fattigvårdens egentliga och tillfälliga understödtagare utgjorde år 1949 sammanlagt 109 542, barnskyddsbarne 15 112, de lösdrivarvård underkastade 1 790 och de alkoholist- och mykterhetsvård underkastade 8 764 personer. I hela landet var totalantalet personer, som vårdats med stöd av vårdlagarna, således 135 208 eller 3.8 % av landets hela befolkning. Av dessa fanns i städerna 43 594 eller 4.8 % av städernas invånare och i landskommunerna 91 614 eller 3.4 % av motsvarande befolkning. — Från föregående år hade antalet vårdade personer stigit med 14.2 %.

Emedan i det ovan angivna totalantalet vårdade ingår även sådana lösdrivare och alkoholister, som endast ha erhållit varning eller varit under uppsikt, blir efter subtraktion antalet personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd på över eller under 2 500 mark, 126 316. Huru dessa omhändertagna fördelade sig på de olika läagens städer och landskommuner, framgår av nedanstående tabell. Samtidigt har i tabellen beräknats antalet vårdade personer per varje 100-tal vid ingången av år 1949 mantalskrivna invånare.

I jämförelse med folkmängden var antalet av de personer, som åtnjutit anstaltsvård, utackorderats eller erhållit hemunderstöd, störst i St. Michels och Kuopio län, där de vårdade är 1949 utgjorde cirka 4 per 100 invånare. Fästligast voro de, med undantag av Ålands 1.3 %, i Lapplands och Vasa län, endast 2.9 %. Av hela landets befolkning hade 3.5 % eller var 29:de invånare vårdats.

22. *Huollon alaisten henkilöiden kokonaishaku. — Totalantalet vårdade personer.*

Länni — Län	Huollon alaisten henkilöitä Antalet vårdade personer			% väestöstä — % av befolkningen		
	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa	Kaupungit Städer	Maalais- kunnat Lands- kommuner	Yhteensä Summa
Uudenmaan — Nylands	13 901	8 402	22 303	3.9	3.8	3.8
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	6 171	12 793	18 964	4.1	3.2	3.4
Ahvenanmaa — Åland	46	259	305	1.3	1.3	1.3
Hämeen — Tavastehus	5 669	11 700	17 369	4.1	3.6	3.8
Kymen — Kymmenen	1 750	7 116	8 866	4.4	3.2	3.4
Mikkelin — S:t Michels	1 220	7 693	8 913	4.5	4.1	4.2
Kuopion — Kuopio	1 654	15 577	17 231	4.5	4.2	4.2
Vaasan — Vasa	3 501	13 207	16 708	4.2	2.7	2.9
Oulun — Uleåborgs	1 803	9 328	11 131	3.7	3.2	3.3
Lapin — Lapplands	1 148	3 378	4 526	4.5	2.6	2.9
Koko maa — Hela landet	36 863	89 453	126 316	4.0	3.4	3.5

V. Huoltotoiminnan kustannukset.

Huoltotoiminnan tulot samoin kuin menoikin on ilmoitettu siten, ettei tuloista ole vähennetty mitä kustannuksia, joita kunnilla on ollut mitä haankiessaan, yhtä vähän kuin suoritetuista menoista on vähennetty mitä eriä, jotka mahdollisesti ovat tulleet korvaturaksi tulolla. Sekä tulot että menopuolella on otettu huomioon luontois- ja työsuoeritukset. Nämä arvo on ilmoitettu eri paikkakunnilla vallinneiden hintojen mukaan. Tuloina on otettu huomioon kaikki, mitä vuoden kuluessa huoltotoimintaa varten on kannettu tai saatu, ja menoina kaikki, mitä huoltotarkoituksiin on maksettu tai käytetty, katsomatta siihen, onko osa tuloista ja menoista aiheutunut jonkin muun vuoden huoltotoiminnasta.

Huoltotoiminnan tuloja ja menoja selvitetäessä on pidetty erillään eri huoltolakien soveltamisesta aiheuttaneet kustannukset. Näin ollen tehdään seuraavassa tarkemmin selkä erikseen köyhäinhoidon, lastensuojelun, irtolais- ja alkoholistihuollon tuloista ja menoista. Koska monet kunnat eivät ole voineet erittää hallintokustannuksia sen mukaan, minkä huoltoalan aiheuttamia ne ovat, on kaikki hallintomenot ja tulot yhdistetty yhdeksi ryhmäksi nimikkeellä „hallinto”. Näin ollen eri huoltoalojen kustannuksia ei sisälly niiden hallintomenot. — Huoltomenojen ja tulojen suuruuteen on selontekovuosina vaikuttanut huomattavasti rahanarvon alentuminen, mikä on otettava huomioon lukuja edellisiin vuosiin verrattaessa.

Huoltotoiminnan kokonaismenot ja tulot. V. 1949 nousivat huoltomenot koko maassa 3 968 milj. mk:aan ja tulot 1 025 milj. mk:aan, joten kunnat joutuivat huoltotoimintaan käyttämään 2 943 milj. mk. Kun sellaiset menoerät kuin korvausket muille kunnille ja hoitomaksut vieraan kunnan kunnalliskodeissa tai lastenkodeissa olleista jo sisältyväät avustusta antaneiden kuntien avustusmenoihin, joskaan eivät aina saman tilikauden aikana, niin huollon kokonauskustannukset, jos nämä menoerät vähennetään, olisivat selontekovuonna 3 766 milj. mk.

Miten menot ja tulot jakaantuvat eri huoltoalojen osalle erikseen kaupungeissa ja maalaiskunnissa, selviää seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Huoltomenoista suurimman osan, $7/10$ eli 70.9 %, muodostivat luonnollisesti köyhäinhoidon meno. Sen pitiin kuului myös noin 81 % kaikista huolletuista. Lastensuojelumenot nousivat $1/5$:aan eli 21.0 %:iin kokonaismenoista. Huollon hallintoon meni myös varsin suuri määrä, 306 milj. eli noin $1/13$. Sen sijaan irtolais- ja alkoholistihuolto ei muihin huoltoaloihin verrattuna tuottanut kunnille suuriakaan kustannuksia, vain 16.8 milj. mk.

V. Kostnaderna för vårdverksamheten.

Inkomsterna likasom även utgifterna för vårdverksamheten ha uppgivits så, att från inkomsterna icke subtraherats de kostnader, som kommunerna haft vid anskaffandet av dem, lika litet som från de erlagda utgifterna avdragits de summor, som eventuellt blivit ersatta genom inkomster. Säväl på inkomst- som utgiftssidan ha natura- och arbetsprestationer beaktats. Deras värde ha uppgivits i enlighet med de på de olika orterna gällande prisen. Som inkomster har upptagits allt, som under årets lopp uppburits eller erhållits för vårdverksamheten och som utgifter allt, som erlagts för eller använts till vårdändamål oberoende däraf, om en del av inkomsterna eller utgifterna förorsakats av vårdverksamheten under något annat år.

Vid klarräggandet av inkomsterna och utgifterna för vårdverksamheten ha de kostnader, som förorsakats av de olika vårdlagarnas tillämpning, avskiljs från varandra. Sälunda redogöres i det följande närmare särskilt för inkomsterna och utgifterna för fattigvården, barnskyddet, lönsdrivar- och alkoholistvården. Emedan många kommuner icke kunnat särskilja förvaltningskostnaderna enligt det vårdområde, som förorsakat dem, ha alla förvaltningsutgifter och -inkomster förenats till en grupp under rubriken „förvaltning”. Sälunda ingå förvaltningsutgifterna icke i kostnaderna för de olika vårdområdena. — Vårdutgifternas och -inkomsternas storlek ha under redogörelseåret i betydande grad påverkats av penningvärdets nedgång, vilket bör beaktas, då siffrorna jämföras med de föregående åren.

Vårdverksamhetens totalutgifter och -inkomster. Under år 1949 stego vårdutgifterna i hela landet till 3 968 milj. mk och inkomsterna till 1 025 milj. mk, varigenom kommunerna kommo att till vårdverksamheten använda 2 943 milj. mk. Emedan sådana utgiftsposter som ersättningar till andra kommuner och vårdavgifter för personer, som vårdats i en främmande kommunens kommunalhem eller barnhem, redan ingå i de kommuners understödsutgifter, som beviljat understöden churu icke alltid under samma räkenskapsperiod, utgjorde totalkostnaderna för vårdien, om dessa utgiftsposter skulle avdragas, 3 766 milj. mk.

Huru utgifterna och inkomsterna fördelade sig på de olika vårdområdena särskilt i städerna och i landskommunerna, framgår av tabellen på följande sida.

Fattigvårdutsigifterna bildade naturligtvis den största delen av vårdutgifterna, $7/10$ eller 70.9 %. Till dess krets hörde även cirka 81 % av alla vårdade. Barnskyddsutgifterna stego till $1/5$ eller 21.0 % av totalutgifterna. Till vårdverksamhetens förvaltning åtgick även ett mycket stort belopp, 306 milj. eller cirka $1/13$. Däremot åsamkade icke lönsdrivar- och alkoholistvården jämfört med kostnaderna för de övriga vårdgrenarna kommunerna stora kostnader, endast 16.8 milj. mk.

23. Huoltotoiminnan menot ja tulot. — Vårdverksamhetens utgifter och inkomster.

Huoltotoala — Vårdområde	Kaupungit — Städer		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
<i>Menot — Utgifter</i>						
Hallinto — Förvaltning	155 840	9.7	150 173	6.3	306 013	7.7
Köyhäinhoito — Fattigvård	890 134	55.7	1 922 721	81.1	2 812 855	70.9
Lastensuojelu — Barnskydd	537 980	33.7	294 796	12.4	832 776	21.0
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	7 474	0.5	1 385	0.1	8 859	0.2
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	5 844	0.4	2 117	0.1	7 961	0.2
Yhteensä menoja — Summa utgifter	1 597 272	100.0	2 371 192	100.0	3 968 464	100.0
<i>Tulot — Inkomster</i>						
Hallinto — Förvaltning	82	0.0	970	0.0	1 052	0.0
Köyhäinhoito — Fattigvård	230 631	14.4	499 504	21.1	730 135	18.4
Lastensuojelu — Barnskydd	197 546	12.4	94 044	4.0	291 590	7.4
Irtolaishuolto — Lösdrivarvård	1 621	0.1	142	0.0	1 763	0.0
Alkoholistihuolto — Alkoholistvård	748	0.1	224	0.0	972	0.0
Kuntien huoltotoimintaan käytämät varat — Av kommuner använda medel till vårdverksamheten	1 166 644	73.0	1 776 308	74.9	2 942 952	74.2
Yhteensä tuloja — Summa inkomster	1 597 272	100.0	2 371 192	100.0	3 968 464	100.0

Kun huoltotoiminta yleensä oli tehokkaammin järjestetty kaupungeissa kuin maaseudulla ja kun kaupungit olivat huoltomenonsa jakaneet enemmän huoltoalojen mukaan kuin maalaiskunnat, muodostui erilaatuisten huoltomenojen osuus kokonaismenoista jossakin määrin erilaisksi näissä kunnissa. Kaupungeissa köyhäinhoitoon meni vähän yli $\frac{1}{2}$ eli 55.7 % sekä maalaiskunnissa noin $\frac{4}{5}$, eli 81.1 % huoltomenoista. Lastensuojelu maksoi 35 kaupungeissa v. 1949 538 milj. mk eli 33.7 %, mutta 511 maalaiskunnassa vain 295 milj. eli 12.4 %. Hallintokustannusten kokonaismäärässä ei ollut suurtakaan eroa kaupunkien ja maalaiskuntain välillä, edellisissä 156 milj. ja jälkimmäisissä 150 milj. mk eli vast. 9.7 ja 6.3 %. Maan kaikista irtolais- ja alkoholistihuoltomenoista tuli kaupunkien osalle 79.2 %, mutta vastaavien huollettujen luvuista myöskeni noin 76 %.

Huoltotoiminnan kustannukset peitettiin suurimmalta osalta kuntien tarkoitukseen myöntämällä varoilla. Köyhäinhoiton ja lastensuojelun omat tulot muodostivat vain $\frac{1}{4}$ eli 25.8 % kokonaismenoista. Kaupungeissa ja maalaiskunnissa vastaavat tulot olivat suhteellisesti katsoen melkein saman suuruiset.

V. 1948 huoltomenot olivat koko maassa 3 141 milj. mk. Näin ollen oli huoltotoimintaan v. 1949 käytetty 827 milj. mk eli 26.3 % enemmän kuin lähiinä edellisenä vuonna.

Suurimmat absoluuttiset huoltomenot olivat v. 1949 seuraavissa kaupungeissa: Helsingissä 663.0 milj. mk, Turussa 169.0, Tampereella 151.4, Porissa 70.6, Vaasassa 55.7, Lahdessa 53.9, Kuopiossa 45.3 sekä Oulussa 42.7 milj. mk. Pienimmät ne olivat Uudessakaarlepyysä, 1.3 milj. ja Kaskisissa 1.5 milj. mk.

Maaseudulla huoltomenot kohosivat yli 10 milj. mk:n v. 1949 54 maalaiskunnassa. 10 ja 5 milj. mk:n välillä ne vaihtelivat 129 kunnassa sekä 5 ja 1 milj. mk:n välillä 255 kunnassa. 1 milj. mk pienemmän menot olivat 73 kunnassa.

Jos huoltotoiminnan kokonaiskustannukset, siis bruttokustannukset ja toiselta puolen ne kustannukset, jotka saadaan, jos menoista vähenettävä huoltotoiminnan tuottamat tulot, t. s. nettokustannukset, jaetaan henkilökirjoihin merkityllä asukasluvulla sekä koko maassa että erik-

Emedan vårdverksamheten i allmänhet är effektivare organiserad i städerna än på landsbygden och då städerna mer än landsbygden fördelat sina vårdutgifter enligt vårdområden, blevo de olikartade vårdutgifternas andelar av totalutgifterna något olika i städerna och på landsbygden. I de förra åtgick till fattigvården drygt $\frac{1}{2}$ eller 55.7 % och i de senare omkring $\frac{4}{5}$ eller 81.1 % av vårdutgifterna. Barnskyddet kostade under år 1949 i 35 städer 538 milj. mk eller 33.7 %, men i 511 landskommuner endast 295 milj. mk eller 12.4 %. Angående förvaltningskostnaderna var skillnaden mellan städerna och landskommunerna ej särdeles stor, i de förra 156 milj. mk och i de senare 150 milj. mk eller resp. 9.7 och 6.3 %. Av landets alla utgifter för lösdrivar- och alkoholistvård kom 79.2 % på städernas andel men även omkring 76 % av motsvarande antal vårdade.

I vårdverksamheten täcktes utgifterna till största delen med de medel kommunerna för ändamålet beviljat. Fattigvårdens och barnskyddets egna inkomster bildade blott $\frac{1}{4}$ eller 25.8 % av totalutgifterna. I städerna och i landskommunerna var motsvarande inkomster proportionvis taget nästan lika stora.

År 1948 utgjorde vårdutgifterna i hela landet 3 141 milj. mk. Säulunda hade år 1949 för vårdverksamheten används 827 milj. mk eller 26.3 % mer än närmast föregående år.

De absoluta vårdutgifterna var under år 1949 störst i följande städer: i Helsingfors 663.0 milj. mk, i Åbo 169.0, i Tammerfors 151.4, i Björneborg 70.6, i Vasa 55.7, i Lahti 53.9, i Kuopio 45.3 samt i Uleåborg 42.7 milj. mk. Minst var de i Nykarleby, 1.3 milj. och Kaskö 1.5 milj. mk.

På landsbygden åter överstego vårdutgifterna år 1949 i 54 kommuner 10 milj. mk. Mellan 10–5 milj. växlade de i 129 kommuner och mellan 5 och 1 milj. mk i 255 kommuner. I 73 kommuner var utgifterna under 1 milj. mk.

Om de totala kostnaderna för vårdverksamheten, således bruttokostnaderna och å andra sidan de kostnader, som erhållas, om från utgifterna subtraheras de inkomster, som vårdverksamheten inbringat, m. a. o. nettokostnaderna, divideras med den mantalskrivna folk-

seen kaupungeissa ja maalaiskunnissa, tulee kustannuksia keskimäärin asukasta kohden seuraavat määrität.

mängden både i hela landet och särskilt i städerna och landskommunerna, erhållas som genomsnittliga kostnader per invånare följande belopp.

Vuosi — År

	Kaupungit — Städer		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko maa Hela landet	
	Brutto- menoja Mk	Netto- menoja Mk	Brutto- menoja Mk	Netto- menoja Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk
	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk
1940	259	190	99	74	132	98
1941	286	206	115	84	152	111
1942	282	195	118	85	154	109
1943	301	208	134	97	171	122
1944	304	209	141	98	178	124
1945	457	334	197	141	258	186
1946	698	531	331	249	422	319
1947	949	713	458	344	583	438
1948	1 436	1 077	708	540	893	677
1949	1 752	1 280	892	668	1 111	824

Laskemalla huoltotoiminnan brutto- ja nettomenot v. 1949 asukasta kohden eri lääneissä sekä erikseen kaupungeissa ja maalaiskunnissa saadaan seuraava yhdistelmä.

Genom att beräkna vårdverksamhetens brutto- och nettoutgifter år 1949 per invånare i de olika länen samt särskilt i städerna och landskommunerna erhålls följande sammanställning.

Lääni — Län

	Kaupungit — Städer		Maalaiskunnat Landskommuner		Koko länni Hela länet	
	Brutto- menoja Mk	Netto- menoja Mk	Brutto- menoja Mk	Netto- menoja Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk
	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk	Brutto- utgifter Mk	Netto- utgifter Mk
Uudenmaan — Nylands	1 948	1 381	1 224	833	1 671	1 172
Turun ja Porin — Åbo- och Björneborgs	1 776	1 331	902	652	1 139	836
Ahvenanmaa — Åland	756	635	528	443	563	472
Hämeen — Tavastehus	1 697	1 229	1 058	768	1 248	905
Kymen — Kymmene	1 608	1 219	1 047	698	1 131	777
Mikkeli — S:t Michels	1 561	1 205	1 014	765	1 084	821
Kuopion — Kuopio	1 767	1 371	930	753	1 005	808
Vaasan — Vasa	1 636	1 179	646	498	790	597
Oulun — Uleåborgs	1 147	906	678	560	746	610
Lapin — Lapplands	1 207	979	773	660	845	713

Väkilukuun verrattuna huoltokustannukset olivat suurimmat Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin lääneissä, pienimmät taas Ahvenanmaata lukuunottamatta, Vaasan ja Oulun lääneissä.

Kuten edellä jo on mainittu, olivat hallintomenot v. 1949 yhteensä koko maassa 306.0 milj. mk, köyhäinhoidon menot 2 812.0 milj., lastensuojetuimenot 832.8 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihuoltomenot yhteensä 16.8 milj. mk. Minkä laatuisia köyhäinhoidon ja lastensuojetun menot olivat, selviää seuraavasta taulukosta.

I jämförelse med folkmängden varo vårdkostnaderna störst i Nylands, Tavastehus samt Åbo och Björneborgs län, minst åter, med undantag av Åland, i Vasa och Uleåborgs län.

Såsom redan nämntes, utgjorde förvaltningsutgifterna år 1949 i hela landet sammanlagt 306.0 milj. mk, fattigvårdsutgifterna 2 812.0 milj., barnskyddsutgifterna 832.8 milj. samt utgifterna för löstdrivare och alkoholister sammanlagt 16.8 milj. mk. Av följande tabell framgår arten av fattigvårdens och barnskyddets utgifter.

24. Köyhäinhoidon ja lastensuojetun menot. — Utgifterna för fattigvården och barnskyddet.

Menojen laatu — Utgifternas art	Köyhäinhointo Fattigvård		Lastensuojetu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Huoltolautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande vårdnämnden	1 252 518	44.5	547 710	65.8	1 800 228	49.4
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård	666 651	23.7	98 145	11.8	764 796	21.0
Kotavuostus — Hemunderstöd	618 555	22.0	—	—	618 555	17.0
Yksityishoito — Utackordering	31 883	1.1	87 779	10.5	119 662	3.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättningar till andra kommuner	125 204	4.5	26 724	3.2	151 928	4.2
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrättning	26 434	0.9	—	—	26 434	0.7
Aviottomien lasten valvonta — Uppsikt över illegitima barn	—	—	18 019	2.2	18 019	0.5
Avustukset yhdistyksille — Understöd åt föreningar	9 787	0.4	31 900	3.8	41 687	1.1
Muut menot — Övriga utgifter	81 823	2.9	22 499	2.7	104 322	2.8
Yhteensä — Summa	2 812 855	100.0	832 776	100.0	3 645 631	100.0

Suurimman menoerän, 1 800.2 milj. mk, muodostivat huoltolautakuntien alaisten laitosten kustannukset; niiden osuus kokonaismenoista oli melkein $\frac{1}{2}$ eli 49.4 %. Ennen sotia, v. 1939, niiden osuus kokonaismenoista oli vain 34.4 %. Suuri oli myös kotiavustuksina jaettu erä, 618.3 milj. eli 17.0 %. Sairaaloiissa, parantoloissa y.m.s. laitoksissa hoidettujen hoitomaksut nousivat 764.8 milj. mk:aan eli 21.0 %:iin kaikista menoista. Yksityishoitomaksut, jotka lastensuojelumenoista muodostivat 10.5 %, olivat köyhäinhoidon kokonaismenoista varsin vaativat erä, 1.1 %.

Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoerää keskenään verrattaessa on huomioon otettava, että sellaiset menoerät kuin muu laitoshoito ja korvaukset muille kunnille eivät ole ehdottoman tärkeitä, sillä nimenomaan näissä kohdissa monet kunnat eivät ole voineet erottaa lastensuojelun menoja köyhäinhoidon menoista. Näin ollen nämä köyhäinhoidon menoerät ovat hieman liian suuret ja lastensuojelun vastaavasti liian pienet.

Jos eri menoerien suuruutta verrataan keskenään vv. 1948 ja 1949, havaitaan esim., että huoltolautakuntien alaisten laitosten menot ovat nousseet vain 15.6 % lähiinä edellisestä vuodesta. Muun laitoshoidon menot nousivat huomattavasti enemmän, 41.0 %. Kotiavustuksina jaettu rahamääärä nousi myös melko paljon, 42.3 %, mutta yksityishoitomenot vain 26.3 %.

Mitä huoltotoiminnan tuloihin tulee, oli yleistuloja v. 1949 1.0 milj. mk, köyhäinhoidon tuottamia tulova 730 milj. mk, lastensuojelun 292 milj. sekä irtolais- ja alkoholistihuollon 2.7 milj. mk. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot jakaantuivat seuraavan taulukon mukaisesti.

Det största utgiftsbeloppet, 1 800.2 milj. mk, bildade utgifterna för de anstalter, som underlydde vårdnämnderna; deras andel av totalkostnaderna var nästan $\frac{1}{2}$ eller 49.4 %. Före krigen, år 1939, deras antal av totalkostnaderna var endast 34.4 %. Stort var även det belopp, som utdelats i form av hemunderstöd, 618.6 milj. eller 17.0 %. Vårdavgifterna för personer, som vårdats på sjukhus, sanatorier o. dyl. anstalter, steg till 764.8 milj. mk eller 21.0 % av alla utgifter. Utackorderingsavgifterna, som bildade 10.5 % av barnskyddets utgifter, utgjorde en mycket anspråkslös del av fattigvårdens totalutgifter, 1.1 %.

Då fattigvårdens och barnskyddets utgiftsbelopp jämföras sinsemellan bör beaktas, att sådana utgiftsposter som annan anstaltsvård och ersättningar till andra kommuner icke är absolut noggranna, ty speciellt på dessa punkter ha många kommuner icke kunnat särskilja utgifterna för barnskyddet och fattigvården. Sålunda är dessa utgiftsposter för fattigvården något för stora och för barnskyddet i motsvarande grad för små.

Om under 1948 och 1949 de olika utgiftsposterna jämföras med varandra, observeras, att utgifterna i anstalterna underlydande vårdnämnderna ha stigit endast med 15.6 % från närmast föregående år. Kostnaderna för annan anstaltsvård steg avsevärt mera, med 41.0 %. Det penningsbelopp, som utdelats i form av hemunderstöd, steg också rätt mycket, med 42.3 % men utackorderingskostnaderna endast med 26.3 %.

Vad vårdverksamhetens inkomster beträffar, utgjorde de allmänna inkomsterna under år 1949 1.0 milj. mk, inkomsterna genom fattigvården 730 milj. mk, inkomsterna genom barnskyddet 292 milj. samt inkomsterna genom lönsdrivar- och alkoholistvården 2.7 milj. mk. Fattigvårdens och barnskyddets inkomster fördelade sig enligt följande tabell.

25. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun tulot. — Fattigvårdens och barnskyddets inkomster.

Tulojen laatu — Inkomsternas art	Köyhäinhointo Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Perunkirjoitusmaksut — Bouppteckningsprocenter	9 035	1.2	—	—	9 035	0.9
Korvaukset valtiolta — Ersättningar av staten köyhäinhointolain perusteella — med stöd av fattigvårdslagen	58 040	8.0	19 804	6.8	77 844	7.6
sotasiirtolaisten huoltoa kosk. lain perusteella — med stöd av lagen ang. de krigsförflyttades vård	156 109	21.4	13 886	4.8	169 995	16.6
Korvaukset multa kunniltä — Ersättningar av andra kommuner	164 987	22.6	37 941	13.0	202 928	19.9
yksityisiltä — av enskilda personer	182 140	24.9	55 946	19.2	238 086	23.3
Huoltolautakuntien alaiset laitokset — Anstalter underlydande vårdnämnder	122 842	16.8	151 311	51.9	274 153	26.8
Lahjoitukset ja rahastojen korot — Donationer och räntor av donationsfonder	645	0.1	1 001	0.3	1 646	0.2
Muut tulot — Andra inkomster	36 337	5.0	11 701	4.0	48 038	4.7
Yhteensä — Summa	730 135	100.0	291 590	100.0	1 021 725	100.0

Verrattaessa keskenään köyhäinhoidon ja lastensuojelun menojen ja tulojen nousua v:sta 1948 v:een 1949 havaitaan menojen kasvaneen 26.5 %, mutta tulojen 34.4 % lähiinä edellisestä vuodesta. Tulopuolella ovat eniten nousseet korvaukset multa kunnilta, 46.1 %, sekä yksityisiltä, 45.3 %, ellei oteta lukuun lahjoitukset ja rahastojen korkoja sekä muita tulova. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun menoista tuli 28.0 % korvatuki vastavien huoltomuotojen tulolla, siis hieman enemmän kuin ennen sotia, jolloin vastaava suhdeluku oli noin 25.0.

Då man jämför stegringen av utgifterna och inkomsterna för fattigvården och barnskyddet från år 1948 till år 1949 finner man, att utgifterna stigit med 26.5 % men inkomsterna med 34.4 % från närmast föregående år. På inkomstsidan har mest stigit ersättningar av andra kommuner, med 46.1 %, samt av enskilda personer, med 45.3 %, om man främser donationer och räntor av donationsfonder samt „övriga” inkomster. Av fattigvårdens och barnskyddets utgifter täcktes 28.0 % med inkomsterna av motsvarande vårdformer, alltså litet mera än före krigen, då motsvarande proportionstal var c:a 25.0.

26. Köyhäinvoitomenot kaupungeissa ja maalaiskunnissa. — Fattigvärdenas utgifter i städer och landskommuner.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer		Maalaikunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Kunnalliskodit y. m. huoltolautakuntien alaiset köyhäinvoitomenot — Kommunalhem o. a. vårdnämnder underlydande fattigvårdsanstalter	358 034	40.2	894 484	46.5	1 252 518	44.5
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård						
aistivalliskoulussa y. m. s. laitoksissa — i abnormskolor o. a. dyl. anstalter	3 559	0.4	6 153	0.3	9 712	0.3
mielisairaalissa — i sinnessjukhus	149 583	16.8	258 964	13.5	408 547	14.5
keuhkotutiparantoloissa — i lungsotssanatorier	26 843	3.0	72 768	3.8	99 611	3.5
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	29 541	3.3	65 628	3.4	95 169	3.4
työlaitoksissa — i arbetsinrätningar	1 204	0.1	1 290	0.1	2 494	0.1
vieraan kunnan kunnalliskodeissa — i andra kommuners kommunalhem	2 127	0.2	35 801	1.9	37 928	1.4
muissa huoltolaitoksissa — i övriga vårdanstalter	8 291	0.9	4 899	0.3	13 190	0.5
Yksityishoito — Utackordering	397	0.1	31 486	1.6	31 883	1.1
Kotiauvustus — Hemunderstöd						
vakinaisille avunsaajille — till egentliga understödstagare	167 780	18.9	357 981	18.6	525 761	18.7
tilapäisille avunsaajille — till tillfälliga understödstagare	36 983	4.2	19 300	1.0	56 283	2.0
avoimen köyhäinvoiton sairaanhoito — den öppna fattigvårdens sjukvård	10 451	1.2	26 060	1.4	36 511	1.3
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	34 825	3.9	90 379	4.7	125 204	4.5
Kannatusmaksu työlaitokseen — Understödsavgift till arbetsinrätning	4 964	0.6	21 470	1.1	26 434	0.9
Avustukset köyhäinvoitoa harjoittaville yhdistyksille —	9 052	1.0	735	0.0	9 787	0.4
Understöd åt fattigvård utövande föreningar	46 500	5.2	35 323	1.8	81 823	2.9
Muut köyhäinvoitomenot — Övriga fattigvårdsutgifter						
Yhteensä — Summa	890 134	100.0	1 922 721	100.0	2 812 855	100.0

Köyhäinvoitomenot. Köyhäinvoiton eri menoaryhmät jakaantuvat kaupunkien ja maalaiskuntien kesken edellä olevan taulukon osoittamalla tavalla.

Menojen jakaantumisessa on havaittavana pieniä eroavaisuuksia kaupunkieihin ja maalaiskuntiin nähden. Niinpä kaupunkien köyhäinvoitomenoista mielisairaalamaksut muodostivat 16.8 %, mutta maaseudulla vastaavasti 13.5 %. Korvaukset muille kunnille olivat kaupunkien menoista 3.9, maalaiskuntien taas 4.7 %. Yksityishoitomaksut nousivat 1.6 %:iin maalaiskuntien menoista, mutta kaupunkikuntien vain 0.1 %:iin.

Huoltolautakuntien alaisten köyhäinvoitolaitosten menot olivat v. 1949 1 252.5 milj. mk. Tähän summaan sisältyvien kunnalliskotien menoihin nähden on otettava huomioon, että yhden kunnan omistamien kunnalliskotien menot on otettu bruttomenoina, jota vastoin yhteisten kunnalliskotien kohdalta siihen sisältyvä vain ne menot, mitkä osakaskunnat ovat joutuneet yhteiselle kunnallis-kodille maksamaan. Kunnalliskotien kokonaismenot olivat 1 254.9 milj. mk, ja jakaantuvat ne eri menoeruin seuraavalla sivulla olevan taulukon osoittamalla tavalla.

Verrattaessa keskenään kunnalliskotien menoja kaupungeissa ja maalaiskunnissa havaitaan, että palkkaukset kaupungeissa muodostivat v. 1949 37.8 %, mutta maalaiskunnissa vain 29.8 % kokonaismenoista. Verrattuna kunnalliskotien ja hoidokkien lukumäärään oli palkkauksiin mennytt rahaerä maalaiskunnissa suhteellisesti paljon pienempi kuin kaupungeissa. Sen sijaan ravintomenot olivat maalaiskunnissa 33.6 % kokonaismenoista, mutta kaupungeissa vain 28.1 %.

Jotta saataisiin selville hoidokkien kustannukset hoitopäivää kohden, on kunnalliskotien kokonaismenot jaettu hoitopäivien luvulla. Täten hoitopäiväkustannukset olivat kaupungeissa keskimäärin 250 mk, maalaiskunnissa 183 mk sekä koko maassa 198 mk. Suurimmat nämä kustannukset

Fattigvårdsutgifterna. Fattigvärden olika utgiftsgrupper fördelade sig mellan städerna och landskommunerna såsom ovanstående tabell utvisar.

Beträffande utgifternas fördelning kunna mindre skiljaktigheter mellan städerna och landskommunerna iakttagas. Sálunda bildade sinnessjukhusavgifterna 16.8 % av städernas fattigvårdsutgifter, men på landsbygden 13.5 %. Ersättningarna till andra kommuner utgjorde 3.9 % av städernas och 4.7 % av landskommunernas utgifter. Utackorderingsavgifterna stego till 1.6 % av landskommunernas men till endast 0.1 % av stadskommunernas utgifter.

Utgifterna för de fattigvården underlydande fattigvårdsanstalterna stego under år 1949 till 1 252.5 milj. mk. Beträffande utgifterna för communalhemmen, som ingå i denna summa, bör beaktas, att utgifterna för de komunalhem, som ägas av en kommun, ha tagits som brutto-utgifter, varemot i fråga om de gemensamma komunalhemmen där i ingå blott de utgifter, som de delägande kommunerna erlagt till det gemensamma komunalhemmet. Komunalhemmens totalutgifter voro 1 254.9 milj. mk och de fördelade sig på olika utgiftsposter på det sätt, som tabellen på följande sida utvisar.

Då komunalhemmens utgifter i städerna och landskommunerna jämföras sinsemellan observeras, att avlöningarna i städerna år 1949 bildade 37.8 %, men i landskommunerna endast 29.8 % av totalutgifterna. I jämförelse med komunalhemmens och internernas antal var det penningbelopp, som åtgått till avlöningar, proportionvis mycket mindre i landskommunerna än i städerna. Däremot voro utgifterna för kosthållning i landskommunerina 33.6 % av totalutgifterna, men i städerna endast 28.1 %.

För att få reda på kostnaderna per intern och dag i komunalhemmen ha komunalhemmens totalkostnader dividerats med vårddagarnas antal. Sálunda erhölls som genomsnittliga kostnader per vårddag i städerna 250 mk, i landskommunerina 183 mk och i hela landet

27. Kunnalliskotien menot. — Kommunalhemmens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer		Maalaikunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	130 787	37.8	270 405	29.8	401 192	32.0
Ravinto — Kosthållning	97 476	28.1	305 639	33.6	403 115	32.1
Vaatetus — Beklädnad	14 342	4.1	41 762	4.6	56 104	4.5
Sairaanhoito ja lääkeet — Sjukvård och läkemedel	11 297	3.3	15 778	1.7	27 075	2.2
Muut vuotuiskustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	10 227	2.9	15 941	1.8	26 168	2.1
Rakenmusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	16 881	4.9	70 071	7.7	86 952	6.9
Kaluston ja irtamiston lisähankinta ja korjaus — Anskaff- ning och reparation av inventarier och lösure	10 665	3.1	30 726	3.4	41 391	3.3
Lämpö ja valo — Värme och lyse	43 339	12.5	120 142	13.2	163 481	13.0
Palovakuutus — Brandförsäkring	1 274	0.4	7 750	0.8	9 024	0.7
Kasvi- ja puutarha — Trädgård	1 248	0.4	3 407	0.4	4 655	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	8 776	2.5	26 992	3.0	35 768	2.8
Yhteensä — Summa	346 312	100.0	908 613	100.0	1 254 925	100.0

olivat Uudenmaan ja Lapin läänissä, keskimäärin 242 ja 307 mk, sekä pienimmät Mikkeliin läänissä ja Ahvenanmaalla, 164 ja 138 mk.

Lastensuojelumenot. Seuraava taulukko osoittaa, miten lastensuojelun menot jakaantuvat eri menoryhmiin kaupungeissa ja maalaikunnissa.

Suurimman menoerän, 77.2 %, kaupunkien lastensuojelumenoista muodostivat lastenkodit y. m. huoltolautakunnan alaiset laitokset. Yksityishoitomaksut olivat vain 3.9 %. Maalaikunnissa yksityishoidon kustannukset olivat huomattavasti suuremmat, ne nousivat 22.6 %:iin ja lastenkotien vain 44.9 %:iin lastensuojelun kokonaismenoista. Tämä johti siitä, että lähes $\frac{3}{5}$ maaseudun lastensuojelulapsista oli sijoitettu yksityisiin perheisiin ja vain $\frac{1}{5}$ kuntien omiin lastenkotieihin. Sen sijaan kaupungeissa runsaasti $\frac{2}{5}$ eli 45.0 % oli lastenkodeissa ja vajaat $\frac{1}{4}$ eli 22.7 % yksityiskodeissa.

Huoltolautakuntien alaisista lastensuojelulaitoksista lastenkotien menot nousivat v. 1949 252.8 milj. mk:aan, koulu- ja ammattiopilaskotien menot 61.6 milj. mk:aan sekä lastentarhojen menot 176.3 milj. mk:aan. Miten lastenkotien menot jakaantuvat eri menoryhmiin kaupun-

198 mk. Störst voro dessa kostnader i Nylands och Lapplands län, i medeltal 242 och 307 mk, och minst i S:t Michels län och Åland, 164 och 138 mk.

Barnskyddsutgifterna. Följande tabell utvisar, huru barnskyddets utgifter fördelade sig på olika utgiftsgrupper i städerna och landskommunerna.

Den största utgiftsposten, 77.2 %, av städernas barnskyddsutgifter bildade barnhemmen o. a. vårdnämnderna underlydande anstalter. Utackorderingsavgifterna voro endast 3.9 %. I landskommunerna voro kostnaderna för utackorderingen märkbart större, de stego till 22.6 % och utgifterna för barnhemmen till 44.9 % av barnskyddets totalutgifter. Detta berodde därför, att nära $\frac{3}{5}$ av landsbygdens barnskyddsbarn ha placerats i privata familjer och endast $\frac{1}{5}$ i kommunernas egna barnhem. Däremot vårdades i städerna drygt $\frac{2}{5}$ eller 45.0 % i barnhemmen och nära $\frac{1}{4}$ eller 22.7 % i privata hem.

Bland de vårdnämnderna underlydande barnskyddsanstalterna stego utgifterna för barnhemmen under år 1949 till 252.8 milj. mk, utgifterna för skol- och yrkeslevhem till 61.6 milj. mk och utgifterna för barnträdgårdarna till 176.3 milj. mk. Huru barnhemmens

28. Lastensuojelumenot kaupungeissa ja maalaikunnissa. — Barnskyddets utgifter i städerna och landskommunerna.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer		Maalaikunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Lastenkodit y. m. huoltolautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Barnhem o. a. vårdnämnder underlydande barnskyddsanstalter	415 367	77.2	132 343	44.9	547 710	65.8
Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård aistivallit. y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — i abnorm- o. a. dyl. skolor och -anstalter	4 306	0.8	5 334	1.8	9 640	1.2
mielisairaaloiissa — i sinnessjukhus	1 379	0.3	1 910	0.7	3 289	0.4
keuhkotautiparantoloissa — i lungosotsanatorier	6 283	1.2	3 016	1.0	9 299	1.1
muissa sairaaloissa — i övriga sjukhus	1 020	0.2	2 452	0.8	3 472	0.4
vieraan kunnan lastenkodeissa — i främmande kommuners barnhem	4 700	0.9	8 339	2.8	13 039	1.6
kasvatuslaitoksissa ja muissa huoltolaitoksissa — i upp- fostningsanstalter och andra vårdanstalter	28 923	5.4	30 483	10.4	59 406	7.1
Yksityishoito — Utackordering	21 098	3.9	66 681	22.6	87 779	10.5
Lasten kesävirkistys — Barnens sommarrekreation	10 774	2.0	1 233	0.4	12 007	1.4
Korvaukset muille kunnille — Ersättning till andra kommuner	8 632	1.6	18 092	6.2	26 724	3.2
Aviottomien lasten valvonta — Uppskikt över illegitima barn	4 409	0.8	13 610	4.6	18 019	2.2
Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Understöd åt barnskydd utövande föreningar	26 000	4.8	5 900	2.0	31 900	3.8
Muut menot — Övriga utgifter	5 089	0.9	5 403	1.8	10 492	1.3
Yhteensä — Summa	537 980	100.0	294 796	100.0	832 776	100.0

geissa ja maalaikunnissa, selviää seuraavasta taulukosta. Lastenkotien lukuunmäärä oli v. 1949 110.

utgifter fördelade sig på olika utgiftsposter i städerna och landskommunerna framgår av följande tabell. Antal barnhem var år 1949 110.

29. Lastenkotien menot. — Barnhemmens utgifter.

Menojen laatu — Utgifternas art	Kaupungit — Städer		Maalaikunnat Landskommuner		Yhteensä — Summa	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	63 441	49.5	43 411	34.8	106 852	42.3
Ravinto — Kosthållning	27 630	21.6	35 391	28.4	63 021	24.9
Vaatetus — Beklädnad	4 444	3.5	10 760	8.6	15 204	6.0
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	1 026	0.8	870	0.7	1 896	0.8
Muut vuotuiskustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	1 841	1.4	1 831	1.5	3 672	1.5
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	9 421	7.4	10 758	8.6	20 179	8.0
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Anskaffning och reparation av inventarier och lössöre	6 165	4.8	5 477	4.4	11 642	4.6
Lämpö ja valo — Värme och lyse	10 996	8.6	11 382	9.1	22 378	8.8
Palovakuutus — Brandförsäkring	159	0.1	444	0.4	603	0.2
Kasvi- ja puutarhamenot — Trädgård	244	0.2	887	0.7	1 131	0.4
Sekalaismenot — Diverse utgifter	2 732	2.1	3 484	2.8	6 216	2.5
Yhteensä — Summa	128 099	100.0	124 695	100.0	252 794	100.0

Samoin kuin kunnalliskotien kohdalla olivat lastenkotien palkausmenot maalaikunnissa pienemmät kuin kaupungeissa. Maaseudun lastenkodeissa palkat nousivat v. 1949 34.8 %:iin kokonaismenoista, kun kaupunkien lastenkodeissa vastaava suhdeluku oli 49.5.

Koulu- ja ammattioppilaskotien samoin kuin lastentarhojen menot ja tulot selviävät seuraavasta taulukosta. Tässä yhteydessä on samalla huomautettava, että vaikka lastentarhat eivät muutamissa kaupungeissa olekaan huoltolautakuntien alaisia, on niiden menot kuitenkin yhdenmukaisuuden vuoksi huoltotilastossa laskettu lastensuojeumenojen joukkoon. Seuraavassa esitetty luvut koskevat 4 kaupungin koulu- ja ammattioppilaskotien menoja sekä 16 kaupungin, 1 kauppan ja 1 maalaikunnan lastentarhojen menoja ja tuloja.

Likasom beträffande kommunalhemmen voro barnhemmens utgifter för avlöningar mindre i landskommuner än i städerna. I barnhemmen på landsbygden stego lönerna är 1949 till 34.8 % av totalutgifterna, medan motsvarande proportionstal i städernas barnhem var 49.5.

Skol- och yrkeslevhemmens samt barnträdgårdarnas utgifter och inkomster framgår av följande tabell. I detta sammanhang bör vidare observeras, att ehuru barnträdgårdarna i några städer icke underlyda värndämnderna, ha de likväld för enhetlighetens skull hämförts till barnskyddsutgifterna. Följande siffror infatta skol- och yrkeslevhemmens utgifter och inkomster i 4 städer samt barnträdgårdarnas utgifter och inkomster i 16 städer, 1 köping och 1 landskommun.

30. Koulu- ja ammattioppilaskotien sekä lastentarhojen menot. — Skol- och yrkeslevhemmens och barnträdgårdarnas utgifter.

Meno — Utgifter	Koulu- ja ammatti- oppilaskodit Skol- och yrkeslev- hemmen		Lastentarhat Barnträdgårdarna	
	1 000 mk	%	1 000 mk	%
Palkkaukset — Avlöningar	21 483	34.9	120 852	68.6
Ravinto — Kosthållning	8 442	13.7	19 775	11.2
Vaatetus — Beklädnad	1 180	1.9	150	0.1
Sairaanhoido ja lääkkeet — Sjukvård och läkemedel	208	0.3	1 092	0.6
Muut vuotuiskustannukset hoidokeista — Övriga årsutgifter för internerna	638	1.0	1 308	0.7
Rakennusten kunnossapito — Underhåll av byggnader	6 509	10.6	8 102	4.6
Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Komplettering och reparation av inventarier och lössöre	2 899	4.7	5 992	3.4
Lämpö ja valo — Värme och lyse	4 773	7.7	13 167	7.5
Palovakuutus — Brandförsäkring	58	0.1	31	0.0
Maanviljelys- ja puutarhamenot — Jordbruks- och trädgårdsutgifter	13 527	22.0	43	0.0
Sekalaismenot — Diverse utgifter	1 892	3.1	5 789	3.3
Yhteensä meno — Summa utgifter	61 604	100.0	176 301	100.0

VI. Työlaitokset.

Kuten aikaisemmin on mainittu, oli v. 1949 toiminnassa 9 työlaitosta, joista 7 oli kuntayhtymien omistamia, 1 Helsingin kaupungin ja 1 valtion.

Kuntayhtymien omistaanissa työlaitoksissa oli osallisina 463 kuntaa eli 84.8 % maan kaikista kunnista. Huolto-lautakuntien omien ilmoitusten mukaan 470 kunnalla oli osuus työlaitokseen. Erotus johtuu ilmeisesti siitä, että muutamat kunnat ovat ilmoittaneet v. 1949 ostaneensa osuuksia, mutta kun maksu ei vielä suoritettu mainitun vuoden kuluessa, eivät työlaitokset ole ottaneet näitä kuntia huomioon v:n 1949 selonteoissaan. Hoitopaikkojen luku työlaitoksissa oli selontekovuonna 540. Helsingin kaupungin omistamassa työlaitoksessa Tervalammella oli hoitopaikkoja 75 sekä valtion omistamassa työlaitoksessa Ilmajolla 125.

Hoidokkeja oli työlaitoksissa kaikkiaan 1 761. Aikaisemmin nämä hoidokit on ryhmitetty köyhäinhoidollisiin, alkoholisteihin ja irtolaisiin, mutta kun v:n 1948 lokakuuun 1 p:nä tuli voimaan laki lasten elatusavun turvaamisesta, on tämän lain edellyttämät henkilöt n.s. perhepinnarit v:n 1949 alusta käsitelty eri ryhmänä. Missä määrin näitä n.s. perhepinnareita oli työlaitoksiin sijoitettu jo v:n 1948 viimeisellä neljänneksellä, ei ole tietoa, joten heidän lukumäärästään tehdään selkoo vasta v:n 1949 alusta lukien. Seuraava taulukko osoittaa, minkä lain nojalla nämä hoidokit ovat joutuneet työlaitokseen samalla, kun siitä selviää hoitopäivien lukumäärä eri työlaitoksissa.

VI. Arbetsinrättningarna.

Såsom tidigare nämnts, varo under år 1949 9 arbetsinrättningar i verksamhet, av vilka 7 ägdes av kommunalsammanslutningar, 1 av Helsingfors stad och 1 av staten.

I de arbetsinrättningar, som ägdes av kommunalsammanslutningar, varo år 1949 463 kommuner delaktiga eller 84.8 % av alla kommuner i landet. Enligt uppgifter från vårdnämnderna hade 470 kommuner andel i arbetsinrättning. Skillnaden beror tydlig därför, att några kommuner uppgivit sig ha köpt andelar under år 1949, men då betalningen ej erlagts under nämnda år, ha arbetsinrättningarna icke tagit dessa kommuner med i sin redovisning för år 1949. Antalet vårdplatser i nämnda arbetsinrättningar var under redogörelseåret 540. I Helsingfors stads arbetsinrättning i Tervalampi var antalet vårdplatser 75 och i statens arbetsinrättning i Ilmajoki 125.

Totalantalet interner i arbetsinrättningarna var 1 761. Tidigare ha ifrågavarande interner indelats i tre grupper, interner under fattigvårdslagen, löstdrivare och alkoholister, men då lagen om tryggande av underhållsbidrag åt barn den 1 oktober 1948 trädde i kraft, ha de tredskande underhållspliktiga, som denna lag förutsätter, från början av år 1949 behandlats som en grupp för sig. Huruvida dyliga tredskande underhållspliktiga redan förekommit vid arbetsinrättningarna under sista kvartalet 1948, har man icke kännedom om, varför redovisningen av dem begynner först från början av år 1949. Följande tabell visar, med stöd av vilka lagar intagningen på arbetsinrättning skett och samtidigt antalet vårdagar i de olika arbetsinrättningarna.

31. Hoidokkien ja hoitopäivien luku. — Antal interner och vårdagar.

Työlaitos Arbetsinrättning	Hoidokkeja, jotka on määritty työlaitokseen seuraavien lakien nojalla — Inter- ner, som förordnats till arbetsinrättning med stöd av													
	laki avioliiton- ulkop. synty- neistä lapsista lagen om barn- utom äktenskap	köyhäinhoitolaki — lagen om fattigvården	laki lasten elatu- tusavun turva- misesta lagen om trygg- gande av under- hållsbidrag åt barn	alkoholistilaki lagen om alkoholister	irtolaislaki lagen om löstdrivare	yhteensä summa								
		56 §	31 §			Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	
	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor	Miehiä Män	Naisia Kvin- nor		
Uudenmaan läänin kunnan työlaitos	1	—	9	1	12	9	4	1	—	—	58	57	84	68
Länsi-Suomen työlaitos	1	—	48	—	14	3	40	—	—	—	5	126	108	129
Hämeen työlaitos	—	—	101	5	8	6	34	—	130	5	9	100	282	116
Savon työlaitos	—	—	45	1	44	13	28	—	—	—	—	32	117	46
Keuruun työlaitos	10	2	17	—	18	7	14	—	—	—	44	—	103	9
Arbetsinrättningen i Kronoby	—	—	4	—	10	7	12	—	—	—	—	—	26	7
Pohjolan työlaitos	—	—	18	—	13	6	22	—	—	—	2	79	55	85
Tervalammen työlaitos	—	—	40	—	47	—	49	—	153	—	—	—	289	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	237	—	237
Yhteensä — Summa	12	2	282	7	166	51	203	1	288	5	118	631	1 064	697
Hoitopäiviä — Vårddagar för														
köyhäinhoito- laisten fattigvårdss- intornen	n.s. perhe- pinnarien tredskande underhålls- pliktiga	alkoholistien alkoholister	irtoläisten löstdrivare	yhteensä summa	Jäsenkunta Antal med- lemskommuner	Hoitopaikkoja Antal vård- platser								
Uudenmaan läänin kunnan työlaitos	5 273	227	—	16 299	21 799	27	43	—	—	—	—	—	—	—
Länsi-Suomen työlaitos	6 326	4 373	—	16 367	27 066	101	72	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen työlaitos	10 590	2 135	11 974	13 187	37 886	62	112	—	—	—	—	—	—	—
Savon työlaitos	15 186	2 086	—	6 119	23 391	96	95	—	—	—	—	—	—	—
Keuruun työlaitos	7 344	840	—	3 385	11 569	60	91	—	—	—	—	—	—	—
Arbetsinrättningen i Kronoby	3 797	1 521	—	—	5 318	54	40	—	—	—	—	—	—	—
Pohjolan työlaitos	5 104	2 087	—	11 342	18 533	63	87	—	—	—	—	—	—	—
Tervalammen työlaitos	8 455	2 877	15 512	—	26 844	1	75	—	—	—	—	—	—	—
Ilmajoen työlaitos	—	—	—	35 233	35 233	—	125	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa	62 075	16 146	27 486	101 932	207 639	464	740	—	—	—	—	—	—	—

Eri hoidokkiryhmien vaihtumista selontekovuoden kuluessa valaisee seuraava taulukko. Yhdessä kuntayhtymien työläitoksessa ilmoitettiin v:n 1949 alussa olleen 43 miespuolista alkoholistia, joita ei v:n 1948 selonteossa ilmoitettu olleen mainitun vuoden lopussa. Seuraavassa taulukossa nämä alkoholistit on sen vuoksi laskettu ryhmään „uusia v:n 1949 kuluessa”.

Omsättningen av interner i de olika grupperna belyses av följande tabell. I en samfällig arbetsinrättning uppgavs i början av året 1949 43 manliga alkoholister, vilka föregående år icke hade redovisats som kvarstående i slutet av året. Dessa alkoholister ha i följande tabell hänförlits till gruppen „nyintagna under år 1949”.

32. Hoidokkien vaihtuminen vuoden 1949 aikana. — Omsättningen av interner under år 1949.

	Köyhähoidollisia hoidokkeja Fattigvärdsinterner		N. s. perhepinnareita Tredskande underhållspliktiga		Irtolaisia Lösdrivare		Alkoholisteja Alkoholister	
	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor	Miehiä Män	Naisia Kvinnor
Vuoden alussa — I början av året	133	26	—	—	48	261	68	—
Uusia vuoden kuluessa — Nyintagna under året	328	34	203	1	70	370	215	5
Poistettuja vuoden kuluessa — Utskrivna under året	291	32	95	1	73	348	198	5
Vuoden lopussa — I slutet av året	170	28	108	—	45	283	85	—

Mitä työläitosten kustannuksiin tulee, on tietoja pyydetty vain muutamista tärkeimmistä meno- ja tuloveristä. Huomioon ei ole otettu uutisrakennuksista ja perusparanuksista johtuvia menoja eikä myöskään lainoja ja niiden lyhennyksiä. Samoin ei myöskään ole pyydetty tietoja laitosten mahdollisesti tuottamasta voitosta tai tappiosta. Nämä ollen alempana esitetty luvut eivät esitä laitosten kokonaismenoja eikä -tuloja.

Vad arbetsinrättningarnas kostnader angår, har man anhållit om uppgifter endast om några av de viktigaste utgifts- och inkomstposterna. Utgifter, som förorsakats av nybyggnader och grundförbättringar ha icke beaktats samt icke heller lån och amorteringar av dem. Likaså har ej heller anhållits om uppgifter om den eventuella vinsten eller förlusten på inrättningarna. Sålunda ange de nedan specificerade siffrorna icke anstalternas totalutgifter och -inkomster.

Menot — Utgifter

- Palkat ja palkkiot — Avlöningar och arvoden .....
- Muut hoitokustannukset — Övriga vårdkostnader .....
- Maatalan ja työliikkeen menot — Utgifter för lantbruk och arbetsrörelse .....
- Työvelvollisten velkasuoritukset jäsenkunnille — Arbetspliktigas skuldbetalningar till medlemskommuner .....

Kuntayhtymien työläitokset Arbetsinrätt- ningar tillh. kommunsam- manslutningar	Helsingin työlaitos Helsingfors arbetsinrätt- ning	Valtion työlaitos Statens arbetsinrätt- ning
18 784	4 796	4 710
22 626	6 595	4 418

1 000 markaa — mark

21 924	13 034	1 540
4 213	307	—

Tulot — Inkomster

- Jäsenkuntien kannatus- ja liittymismaksut — Medlemskommunernas understöds och anslutningsavgifter .....
- Jäsenkuntien ylimäär. hoitomaksut köyh. hoidokeista — Medlemskommunernas extra vårdavgifter för fattigvärdsinterner .....
- Valtiolta irtolaisten ja alkoholistien hoitokustannuksiin — Av staten för värden av lösdrivare och alkoholister ..
- Kunnilla irtolaisten ja alkoholistien hoitokustannuksiin — Av kommunerna för värden av lösdrivare och alkoholister
- Maatalan ja työliikkeen tulot — Inkomster av lantbruk och arbetsrörelse .....

25 776	—	—
831	—	—
9 783	3 890	—
4 496	—	2 466
22 205	15 686	1 888

Förslag

Résumé.

L'organisation de l'assistance sociale et les établissements d'assistance (tableau I). En vue de l'assistance fixée par voie législative le pays était divisé en 1949 en 546 districts d'assistance. Une commission d'assistance existait dans 463 districts, le conseil communal s'occupant des tâches de la commission dans 83 districts. Les commissions d'assistance dans 34 communes avaient une section spéciale pour la protection de l'enfance et dans 7 villes il existait des commissions spéciales pour la protection de l'enfance.

Le nombre des hospices d'indigents était en 1949 344, dont 27 servaient aux besoins de deux ou plusieurs communes. Dans 6 hospices il y avait une section pour enfants, dans 142 une section pour aliénés et dans 182 une section pour autres malades. 92 communes avaient des asiles pour enfants, au nombre de 110, 1 ville avait des internats pour élèves d'écoles professionnelles et des asiles de réception et 4 villes avaient des maisons de correction ou internats.

L'Assistance publique. En 1949 il y avait en tout 92 647 assistés proprement dits, c. à. d. des personnes qui étaient entretenues dans des établissements ou dans des familles privées ou qui recevaient un secours à domicile de 2 500 mks au moins. De ces personnes 28.2 % se trouvaient dans les villes et 71.8 % à la campagne; 58.5 % étaient des femmes, 36.2 % des hommes et 5.3 % des enfants de moins de 16 ans. Le nombre des assistés proprement dits représentait 2.6 % de la population recensée du pays. Si l'on considère aussi ceux qui avaient reçu un secours à domicile de moins de 2 500 mks, c. à. d. les personnes assistés temporairement qui étaient au nombre de 16 895, le total des personnes secourues par l'assistance publique en Finlande constituait 3.1 % de la population. Le nombre des personnes, époux et enfants, assistées indirectement était 44 306.

Quant aux assistés proprement dits 60.5 % d'eux étaient entretenus dans des établissements, 2.1 % chez des particuliers et 37.4 % recevaient du secours à domicile (tableau III). Pendant l'année en question les hospices d'indigent ont eu en tout 26 534 internes ainsi que 371 enfants soumis à la législation sur la protection de l'enfance, ou un total de 26 905 personnes (tableau II). 25 733 étaient des adultes et 1 172 des enfants. Le nombre des jours d'assistance était de 6 350 944 ou 236 par interne.

Des assistés proprement dits 3.0 % étaient âgés moins de 7 ans, 2.4 % de 7 à 15 ans, 2.5 % de 16 à 19 ans, 25.5 % de 20 à 39 ans, 21.7 % de 40 à 54 ans et 44.8 % de plus de 55 ans.

La plupart, ou 51.3 %, des assistés étaient nés dans la commune d'assistance, 47.1 % dans une autre commune du pays et 1.2 % à l'étranger. La grande majorité des assistés, ou 82.0 %, avaient leur domicile de secours dans la commune d'assistance et 10.5 % dans d'autres communes. L'Etat payait seulement pour 6.8 % des assistés, et le domicile de secours était incertain ou contesté pour 0.7 %.

Parmi les 87 701 assistés âgés de plus de 16 ans, 39.6 % étaient célibataires, 28.6 % mariés, 3.9 % divorcés et

27.7 % veufs ou veuves. Parmi les enfants au dessous de 16 ans, au nombre de 4 946, 82.3 % étaient légitimes et 17.6 % illégitimes. 83.8 % des enfants légitimes avaient les deux parents en vie, 14.7 % seulement l'un des parents et 1.5 % étaient orphelins; 98.2 % des enfants illégitimes avaient la mère en vie 79.1 % n'avaient pas de père connu.

Par profession les assistés âgés de plus de 16 ans et les parents des enfants assistés se répartissaient de la manière suivante:

	Les assistés au-dessus de 16 ans	Les parents des enfants assistés
Ouvriers d'usine et autres		
Ouvriers industriels	16.8	23.0
Ouvriers agricoles	17.7	15.3
Autres ouvriers	30.7	28.5
Domestiques	7.7	5.8
Commerçants	5.1	4.0
Autres	22.0	23.4
En tout	100.0	100.0

Les causes les plus ordinaires du besoin d'assistance étaient sénilité, maladie, aliénation et faiblesse d'esprit chez l'assisté: 82.0 % des assistés au-dessus de 16 ans avaient reçu du secours pour ces raisons et 0.8 % étaient tombés à la charge de l'assistance publique à cause de l'incurie et de la paresse. La proportion de ceux qui furent assistés pour des causes se rapportant à l'épouse, était de 7.3 % et, en y ajoutant les cas de famille nombreuse, de la maladie d'un ou plusieurs enfants et les cas d'entretien d'un enfant illégitime, on arrive à ce que les conditions de famille avaient occasionné l'assistance dans 12.0 % des cas. La plupart des enfants, 72.7 %, furent assistés à cause de leur morbidité ou infirmité. La morbidité ou l'incapacité de travail des parents était la cause de l'assistance dans 12.6 % des cas.

La protection de l'enfance. Le nombre des enfants à la charge des commissions d'assistance sociale en vertu de la loi sur la protection de l'enfance était comme suit.

	Abs.	%
Villes	5 371	35.5
Campagne	9 741	64.5
Tout le pays	15 112	100.0

Par rapport à la population tout entière le nombre des enfants sous la protection d'enfance était de 0.4 %. La proportion des garçons était env. 57 % et celle des filles env. 43 %.

46.6 % des enfants étaient placés dans des familles privées, le nombre de ceux soignés dans les établissements était 53.4 % (tableau III). La proportion des enfants soignés dans des établissements était plus grande dans les villes (77.3 %) qu'à la campagne (40.3 %). La plupart des enfants hospitalisés dans des établissements recevaient des soins dans les asiles communaux, 4 360, dont 55.5 % dans les villes et 44.5 % dans les communes rurales (tableau II). En plus, il y avait dans ces asiles 125 en-

fants ressortissant à l'assistance publique.. Le nombre des jours d'assistance de ces 4 485 enfants était de 968 368 ou 216 par enfant.

Selon l'âge, les enfants se répartissaient comme suit:

	Moins de 2 ans	2 à 6 ans	7 à 12 ans	13 à 15 ans	16 ans ou plus
1949	8.4	21.1	34.7	24.8	10.9

La plupart ou 72.7 % des enfants étaient nés dans la commune qui les avait pris à charge, 26.3 % étaient nés dans une autre commune du pays et 0.3 % à l'étranger. 76.1 % des enfants avaient leur domicile de secours dans la commune d'assistance, 14.9 % dans une autre commune et 6.3 % étaient soignés aux frais de l'Etat.

Du total des enfants assistés 41.8 % étaient nés hors du mariage et 58.1 % étaient légitimes. De ces derniers 49.2 % avaient les deux parents en vie, 36.2 % ou père ou mère et 14.6 % étaient orphelins de père et de mère. Des enfants illégitimes 89.3 % avaient la mère en vie et 10.7 % la mère morte ou inconnue. Dans 77.4 % des cas le père était inconnu.

Selon la profession des parents, les enfants se répartissaient de la manière suivante: enfants d'ouvriers agricoles 16.3 %, enfants d'ouvriers industriels et d'usine 21.9 %, enfants d'„autres ouvriers“ 27.1 % et enfants de domestiques 15.4 %.

La plupart des enfants avaient été mis sous la protection de l'enfance parce qu'ils avaient perdu leur soutien naturel, le père ou la mère, ou tous deux. Le nombre de ces enfants représentaient 37.5 % du total. Leur père, leur mère ou leur deux parents étaient morts dans 20.6 % des cas et 16.9 % avaient été abandonnés par l'un des parents ou par les deux. La morbidité ou l'infirmité de l'enfant était cause du secours dans seulement 7.1 % du total des cas. Dans 8.0 % des cas la cause de la mise en soin de l'enfant était une vie licencieuse ou la criminalité, l'enfant ayant été tombé lui-même dans seulement 15.1 % des cas et les parents dans 81.1 %.

Le traitement des vagabonds. Le nombre des personnes assujetties à la loi sur le vagabondage était comme suit.

	Abs.	%
Villes	1 553	86.8
Campagne	237	13.2

La plupart des vagabonds ou 74.8 % étaient des femmes et 25.2 % des hommes. Environ la moitié, 46.8 %, étaient âgées de moins de 30 ans, 28.2 % de 30 à 39 ans et 24.7 % seulement de plus de 40 ans.

Parmi les hommes, 28.4 % avaient été soumis à la loi à cause de vie errante, 39.9 % à cause de paresse ou incurie, 6.2 % à cause de mendicité et 25.5 % pour d'autres causes. Quant aux femmes, la cause la plus ordinaire était prostitution, pour 81.0 %, 7.2 % avaient mené une vie errante, 8.2 % avaient fuyé le travail et 0.3 % mendié.

En ce qui concerne le traitement des vagabonds une admonition avait été donnée à 40.8 % des hommes et à 19.8 % des femmes; 28.6 % des hommes et 25.2 % des femmes furent mis sous surveillance de vagabondage, 18.4 % des hommes et 38.5 % des femmes ordonnés dans des auvoirs, 1.1 % des hommes et 3.1 % des femmes aux travaux forcés.

Le traitement des alcooliques. En 1949 6 903 personnes furent assujetties aux mesures prévues dans la loi sur l'alcoolisme. De ces personnes 76.3 % se trouvaient dans les villes et 23.7 % à la campagne. La grande majorité ou 91.7 % étaient des hommes et seulement 8.3 % des femmes. D'après l'âge ils se répartissaient comme suit: 19.7 % étaient âgés de moins de 30 ans, 39.3 % de 30 à 39 ans et 47.0 % de 40 ans ou d'avantage.

Comme cause de la mise en traitement il a été indiqué arrestations pour ivrognerie dans 48.8 % des cas. 30.4 % des alcooliques avaient dérangé leur entourage ou enfreint aux bonnes moeurs, 7.7 % étaient tombés à la charge de leurs proches, 8.3 % avaient omis de payer une pension alimentaire et 1.2 % étaient tombés à la charge de l'assistance publique; 8.1 % seulement avaient été dangereux pour eux-mêmes ou pour la sécurité d'autrui. Les mesures de traitement étaient les suivantes: une admonition fut donnée à 51.1 % des alcooliques, 29.3 % furent mis sous surveillance d'alcooliques et 14.7 % ordonnés dans des maisons d'alcooliques.

L'assistance de tempérance. Au 1 juillet 1947 entra en vigueur la loi concernant l'assistance de tempérance aux personnes âgées de 18—24 ans ayant été trouvées état d'ivresse. Le nombre des personnes ayant reçu une admonition selon cette loi était de 1 810 hommes et de 51 femmes; sous surveillance de tempérance étaient condamnés 174 hommes et 7 femmes.

Les dépenses de l'assistance sociale. En 1949 les dépenses totales à titre de l'assistance sociale étaient en 1 000 mk de 3 968 464 (tableau IV), dont 1 597 272 dans les villes et 2 371 192 dans les communes rurales. Des dépenses totales 70.9 % se rapportaient aux secours de l'assistance publique, 21.0 % aux secours de la protection de l'enfance, 7.7 % à l'administration et 0.4 % au traitement des vagabonds et des alcooliques.

Les dépenses de l'assistance publique et de la protection de l'enfance se répartissaient de la manière suivante:

Titre de dépense	Assistance publique 1 000 mk	%	Protection de l'enfance 1 000 mk	%	Total	%
Etablissements relevant des Commissions d'assistance sociale	1 252 518	44.5	547 710	65.8	1 800 228	49.4
Autres établissements	666 651	23.7	98 145	11.8	764 796	21.0
Secours à domicile	618 555	22.0	—	—	618 555	17.0
Pension chez des particuliers	31 883	1.1	87 779	10.5	119 662	3.3
Remboursements à d'autres communes	125 204	4.5	26 724	3.2	151 928	4.2
Participation aux frais d'un ouvrail	26 434	0.9	—	—	26 434	0.7
Surveillance des enfants illégitimes	—	—	18 019	2.2	18 019	0.5
Subsides aux sociétés d'assistance	9 787	0.4	31 900	3.8	41 687	1.1
Autres dépenses	81 823	2.9	22 499	2.7	104 322	2.8
En tout	2 812 855	100.0	832 776	100.0	3 645 631	100.0

Ouvroirs. Pendant 1949 il y avait 9 ouvroirs dont 7 appartenaient aux associations des communes, 1 à la ville d'Helsinki et 1 à l'Etat. Le nombre des internes s'élevait à 1761, dont 60.4 % étaient des hommes et 39.6 % des femmes. En vertu des lois sur les vagabonds et les alcooliques les nombres suivants des hommes et femmes avaient été ordonné dans les ouvroirs.

	Hommes	Femmes
La loi sur les vagabonds	118	631
La loi sur les alcooliques	283	5

Les nombres des personnes assistées en vertu de la loi sur l'assistance publique étaient 663 hommes et 61 femmes.

Le nombre de journées d'assistance faisait en 1949 au total 207 639, dont 78 221 pour les bénéficiaires de l'assistance publique et 129 418 pour les vagabonds et les alcooliques.

Taulukkoja—Tableaux

I. Huoltotoiminnan järjestys on huoltolautakuntien alaiset laitokset — L'organisation de l'Assistance sociale et les établissements subordonnés aux Commissions de l'Assistance sociale.

Lääni — Départements

Kaupungit — Villes

Maalaiskunnat — Communes rurales

Huoltoyhdykskuntia — Districts d'Assistance sociale

Huoltoyhdykskuntia, joissa oli — Districts d'Assistance sociale ayant

erityinen huoltolautakunta — une Commission spéciale de l'Assistance sociale

osasto lastensuojelua varten — une section spéciale pour la protection de l'enfance
kunnalliskoteja — hospices d'indigents

kaikkiaan — total

niissä erityinen osasto — pourvus d'une section spéciale pour
mielisairaille — aliénés

muille sairaille — autres malades

osuuus yhteseen kunnalliskotiin — participation à l'hospice d'indigents commun

sopimuksenmukainen oikeus sijoittaa hoidokkeja toisen kunnan kunnalliskotiin — droit convenu
de placer des internes dans des hospices appartenant à d'autres communes

osuuus työlaitolaiseen — participation à l'ouvrage commun

osuuus piirimielisairalaan — participation à la maison d'aliénés du district

lastenkoteja — asiles pour enfants

II. Huoltolautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitetyinä laitosten mukaan — Internes entretenus dans les établissements relevant des Commissions d'Assistance sociale, par établissements

Kunnalliskodit — Hospices d'indigents

Köyhäinhoito — Assistance publique

Miehiä — Hommes

Naisia — Femmes

Lapsia — Enfants

Yhteensä — Total

Hoidokkeja — Internes

Hoitopäiviä — Nombre de jours d'assistance

Lastensuojelu — Protection de l'enfance

Lastenkodit — Asiles pour enfants

III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltohuomot — Les diverses formes de l'Assistance publique et de la Protection de l'enfance

Köyhäinhoito — Assistance publique

Suoranaisesti avustetut — Assistés directement

Laitoksissa olleet — Assistés dans des établissements

Yksityishoidossa olleet — Mis en pension chez des particuliers

Kotiauvustusta saaneet — Assistés à domicile

Avustuksen arvo vähintään 2 500 mk — Valeur de l'assistance au moins 2 500 mk

Avustuksen arvo vähemmän kuin 2 500 mk — Valeur de l'assistance moins de 2 500 mk

Välillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotiauvustuksesta osalliseksi tulleet — Assistance indirecte à domicile de 2 500 mk au moins

Lastensuojelu — Protection de l'enfance

Poikia — Garçons

Tyttöjä — Filles

IV. Huoltotoiminnan menot — Dépenses de l'Assistance sociale

Köyhäinhoito — Assistance publique — Hallinto — Administration

Kunnalliskodit ja muut huoltolautakuntien alaiset köyhäinhoitolaitokset — Hospices d'indigents et autres établissements relevant des Commissions d'Assistance

Muu laitoshoito — Autres établissements

aistiviallis- y. m. s. kouluissa ja laitoksissa — écoles et établissements pour anormaux et autres
mielisairaaloissa — maisons d'aliénés

keuhkotautiparantoloissa — sanatoriums pour poitrinaires

muissa sairaaloissa — autres hôpitaux

työlaikoksissa — ouvroirs

vieraan kunnan kunnalliskodissa — hospices d'autres communes
 muissa huoltolaitoksissa — autres établissements
 Muu köyhäinhoito ja huolto — Dépenses pour d'autres formes d'assistance
 Yksityishoito — Pension chez des particuliers
 Kotiavustus — Secours à domicile
 Korvaukset muille kunnille — Remboursements à d'autres communes
 Kannatusmaksut yhteiseen työläitokseen — Participation aux frais pour un ouvrage commun
 Muut köyhäinhoitomenot — Autres dépenses pour l'Assistance publique
 Avustukset köyhäinhoittoa harjoittaville yhdistyksille — Subsides aux sociétés d'assistance
 Yhteensä köyhäinhoitomenoja — Total des dépenses de l'Assistance publique
 Lastensuojelu — Protection de l'enfance
 Aviottomien lasten valvonta — Surveillance d'enfants illégitimes
 Lastenkodit ja muut huoltolautakuntien alaiset lastensuojelulaitokset — Asiles d'enfants et autres établissements pour enfants relevant des Commissions d'Assistance sociale
 Kasvatus- ja muissa huoltolaitoksissa — Maisons de correction etc.
 Muu lastensuojelu — Autres mesures de soins
 Lasten kesävirkistys — Récréation d'été
 Muut lastensuojeluménages — Autres dépenses pour la Protection de l'enfance
 Avustukset lastensuojelua harjoittaville yhdistyksille — Subsides aux sociétés de Protection de l'enfance
 Yhteensä lastensuojelumenoja — Total des dépenses de la Protection de l'enfance
 Irtolaishuolto — Traitement des vagabonds
 Alkoholistihuolto — Traitement des alcooliques
 Kaikkiaan huoltomenoja — Total des dépenses de l'Assistance sociale

V. Huoltotoiminnan tulot — Recettes de l'Assistance sociale

Huoltotoiminnan yleistulot — Recettes générales
 Köyhäinhoito — Assistance publique
 Perunkirjotusmaksut — Droits sur l'inventaire des successions
 Korvaukset — Remboursements
 valtiolta — par l'Etat
 multa kunnilta — par d'autres communes
 yksityisiltä — par des personnes privées
 Lahjoitukset ja rahastojen korot — Dons et intérêts des fonds
 Työläitoksissa olleiden työvelvollisten työ — Le travail des internes des ouvrages
 Muut tulot — Autres recettes
 Sotasiirtolaisista saatu korvaus — Remboursements par l'Etat pour les évacués de guerre
 Kuntien huoltotoimintaan käytämät varat — Sommes disposées par les communes pour l'Assistance sociale

VI. Kunnalliskotien menot ja tulot — Recettes et dépenses des hospices d'indigents

Menot — Dépenses
 Palkkaukset — Salaires
 Ravinto — Vivres
 Vaatetus — Vêtements
 Sairaanhointo ja lääkkeet — Soins médicaux et médicaments
 Muut vuotuiskustannukset hoidokeista — Autres frais annuels pour les internes
 Rakennusten kunnossapito — Entretien des immeubles
 Kaluston ja irtaimiston lisähankinta ja korjaus — Achat et réparation d'inventaires et de mobilier
 Lämpö ja valo — Chauffage et éclairage
 Palovakuutus — Assurances contre l'incendie
 Kasvi- ja puutarha — Jardinage
 Sekalaiset — Frais divers
 Tulot — Recettes
 Hoidokkien valmisteet — Vente des produits fabriqués par les internes
 Hoidokkien muu työ — Autres travaux des internes
 Yhteisten kunnalliskotien kannatus- ja hoitomaksut — Contributions des hospices d'indigents communs
 Henkilökunnan luontoisedut — Avantages en nature du personnel

VII. Lastenkotien menot ja tulot — Recettes et dépenses des asiles d'enfants

**TAULUKOITA
TABELLER**

1949

I. Huoltotoiminnan järjestys ja huoltolautakuntien alaiset laitokset vuonna 1949.
Vårdverksamhetens organisation och vårdnämnder underlydande anstalter år 1949.

Lääni — Län	Huolttoyhdyskunta Vårdsamhällen	Huolttoyhdyskunta, joissa oli — Vårdsamhällen med									
		kunnalliskoteja kommunalhem			osuuksista andel i distriktsinnes- sjukhus	osuuksista työlästöseen andel i arbetsinriktning	olekus sijointaa, toisen kun- nan kunnalliskotilin rätät pääterät ainaan kom- munens kommunalhem	Oltus yhteiseen kunnallis- kotijoukkoon andel i gemensamt kom- munalhem	niissä osasto med avdelning för kunnalliskoteja kommunalhem	muille sa- kalie andra sjuks melle sairaille simessjuka	kaikkiaan inalles
		huoltolautakunnan osasto lastensuojelua varten avdelning i Vårdsminne- tor bärnskydd	erityinen huoltolautakunta särskild vårdnämnd								
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län .....</i>	45	42	6	35	4	19	2	7	44	44	12
Kaupungit — Städer	5	5	3	5	—	3	—	5	5	5	1
Maalaikunnat — Landskommuner	40	37	3	30	4	16	2	39	39	39	11
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län .....</i>	117	96	6	69	13	40	36	17	108	113	11
Kaupungit — Städer	5	5	3	5	1	4	—	5	5	5	3
Maalaikunnat — Landskommuner	112	91	3	64	12	36	36	17	103	108	8
<i>Ahvenanmaan maakunta — Ländskapet Åland .....</i>	16	2	—	1	—	—	16	—	3	14	—
Kaupunki — Stad	1	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—
Maalaikunnat — Landskommuner	15	1	—	1	—	—	15	—	2	13	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län .....</i>	65	63	6	49	23	26	7	6	60	58	23
Kaupungit — Städer	3	3	3	3	1	3	—	3	3	3	3
Maalaikunnat — Landskommuner	62	60	3	2)	46	22	23	7	57	55	20
<i>Kymen lääni — Kymmenes län .....</i>	34	31	7	25	11	13	—	—	31	32	18
Kaupungit — Städer	3	3	3	3	2	3	—	3	28	3	3
Maalaikunnat — Landskommuner	31	28	4	22	9	10	—	—	29	29	15
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län .....</i>	33	32	4	28	17	19	—	—	32	33	7
Kaupungit — Städer	3	3	2	3	1	2	—	—	3	3	2
Maalaikunnat — Landskommuner	30	29	2	25	16	17	—	—	29	30	5
<i>Kuopion lääni — Kuopio län .....</i>	53	51	6	49	34	29	—	—	41	53	6
Kaupungit — Städer	3	3	2	3	3	2	—	—	3	3	2
Maalaikunnat — Landskommuner	50	48	4	46	31	27	—	—	38	50	4
<i>Vaasan lääni — Vasa län .....</i>	102	85	3	49	26	24	12	12	86	99	7
Kaupungit — Städer	7	7	2	7	2	4	—	—	6	7	3
Maalaikunnat — Landskommuner	95	78	1	42	24	20	12	12	80	92	4
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län .....</i>	57	44	2	29	13	9	2	4	47	51	4
Kaupungit — Städer	3	3	2	3	3	1	—	—	3	3	2
Maalaikunnat — Landskommuner	54	41	—	2)	26	10	8	2	44	48	2
<i>Lapin lääni — Lapplands län .....</i>	24	17	1	10	1	3	—	—	18	23	4
Kaupungit — Städer	2	2	1	2	—	1	—	—	2	2	1
Maalaikunnat — Landskommuner	22	15	—	2)	8	1	2	—	16	21	3
<i>Koko maa — Hela landet .....</i>	546	463	1)	41	3)	344	142	182	75	470	520
Kaupungit — Städer	35	35	1)	21	34	13	23	1	1	34	35
Maalaikunnat — Landskommuner	511	428	20	3)	310	129	159	74	55	436	485
<hr/>											

¹⁾ Näistä 7 lastensuojelulautakuntaa. — Härvä 7 barnskyddsämänder.

²⁾ Näistä 1 vanhainkoti. — Härvä 1 älderdomshem.

³⁾ Näistä 27 kahden tai useamman kunnan yhteisiä kunnalliskoteja. — Härvä 27 gemensamma kommunalhem för tvenne eller flere kommuner.

**II. Huoltolautakuntien alaisissa laitoksissa olleet ryhmitettyinä laitosten mukaan v. 1949 —
I vårdnämnder underlydande anstalter intagna, grupperade efter anstalter år 1949.**

Lääni — Län	Kunnalliskodit — Kommunalhem							Lastenkodit — Barnhem			
	Köyhäinhoito — Fattigvård				Lastensuojelu Barnskydd		Köyhäin- hoito Fattigvård		Lastensuojelu Barnskydd		
	Miehiä	Naisia	Lapsia	Barn	Hoidok- keja Inter- ner	Yhteensä Summa	Hoito- päiviä Värdagar	Lapsia Barn	Hoito- päiviä Värdagar	Lapsia Barn	Hoito- päiviä Värdagar
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	1 133	1 983	64	3 180	766 484	21	3 106	32	1 650	1 347	260 894
Kaupungit — Städer	524	905	30	1 459	363 613	—	—	—	—	1 035	187 859
Maalaiskunnat — Landskommuner	609	1 078	34	1 721	402 871	21	3 106	32	1 650	312	73 035
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	1 424	2 552	114	4 090	1 003 090	57	12 919	13	1 179	732	167 815
Kaupungit — Städer	369	695	36	1 100	239 660	1	365	—	—	563	118 773
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 055	1 857	78	2 990	763 430	56	12 554	13	1 179	169	49 042
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	20	33	1	54	16 522	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	20	33	1	54	16 522	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	1 424	2 556	131	4 111	936 054	40	6 189	5	461	906	222 125
Kaupungit — Städer	354	833	81	1 268	227 168	22	2 780	1	9	334	63 541
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 070	1 723	50	2 843	708 886	18	3 409	4	452	572	158 584
<i>Kymen lääni — Kymmenes län</i>	792	1 223	25	2 040	494 716	17	2 750	30	2 166	513	126 357
Kaupungit — Städer	172	254	8	434	99 849	1	27	—	—	99	23 065
Maalaiskunnat — Landskommuner	620	969	17	1 606	394 867	16	2 723	30	2 166	414	103 292
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	952	1 345	75	2 372	591 421	31	4 818	6	104	197	45 243
Kaupungit — Städer	76	146	3	225	56 810	5	469	4	20	64	14 252
Maalaiskunnat — Landskommuner	876	1 199	72	2 147	534 611	26	4 349	2	84	133	30 991
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	1 778	2 452	197	4 427	1 005 348	75	10 113	19	666	161	31 879
Kaupungit — Städer	228	274	7	509	101 860	—	—	—	—	66	13 215
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 550	2 178	190	3 918	903 488	75	10 113	19	666	95	18 664
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 461	2 161	112	3 734	896 734	87	16 101	10	862	291	66 462
Kaupungit — Städer	301	519	21	841	177 713	32	4 101	10	862	156	30 754
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 160	1 642	91	2 893	719 021	55	12 000	—	—	135	35 708
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	856	1 101	73	2 030	486 703	39	6 984	3	95	82	17 312
Kaupungit — Städer	130	203	14	347	85 120	2	371	1	23	56	10 514
Maalaiskunnat — Landskommuner	726	898	59	1 683	401 583	37	6 613	2	72	26	6 798
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	250	237	9	496	89 921	4	971	7	299	131	22 799
Kaupungit — Städer	67	58	4	129	26 317	3	729	7	299	45	8 263
Maalaiskunnat — Landskommuner	183	179	5	367	63 604	1	242	—	—	86	14 536
<i>Koko maa — Hela landet</i>	10 090	15 643	801	26 534	6 286 993	371	63 951	125	7 482	4 360	960 886
Kaupungit — Städer	2 221	3 887	204	6 312	1 378 110	66	8 842	23	1 213	2 418	470 236
Maalaiskunnat — Landskommuner	7 869	11 756	597	20 222	4 908 883	305	55 109	102	6 269	1 942	490 650

III. Köyhäinhoidon ja lastensuojelun eri huoltomuodot vuonna 1949. —

Lääni — Län	Köyhäinhointo																			
	Suoranaisesti avustetut — Direkt understödda																			
	Laitoksissa olleet I austalt intagna							Yksityishoidossa olleet Utackorderade				Kotiauvustusta saaneet — I sina hem understödda								
											Avustuksen arvo väliniin 2 500 mk — Understödets värde minst 2 500 mk						Avustuksen arvo vähem- män kuin 2 500 mk Understödets värde mindre än 2 500 mk			
	Miehet	Naisia	Kuvior	Lapsia	Barn	Yhteensä	Miehet	Naisia	Kuvior	Lapsia	Yhteensä	Miehet	Naisia	Kuvior	Barn	Lapsia	Yhteensä	Summa		
<i>Uudenmaan l. — Nylands l.</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	3 689	5 638	623	9 950	43	67	110	1 622	4 582	25	6 229	696	1 027	274	1 997	2 26	1 231	15		
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i> .... Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	3 199	4 538	695	8 432	106	203	309	1 435	4 313	15	5 763	669	1 108	153	1 930	252	303	3	558	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i> .... Kaupunki — Stad .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	993	1 349	205	2 547	4	11	15	468	1 510	1	1 979	1 979								
<i>Hämeen l. — Tavastehus l.</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	2 206	3 189	490	5 885	102	192	294	967	2 803	14	3 784	417	805	150	1 372					
<i>Kymen l. — Kymmenes l.</i> ... Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	1 596	2 208	265	4 069	20	31	51	802	1 818	4	2 624	445	526	44	1 015	506	99	119	4	222
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i> .... Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	1 641	2 191	289	4 121	28	45	73	777	1 596	7	2 380	533	667	81	1 281	377	93	87	3	183
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	2 956	3 889	711	7 556	74	153	227	1 832	2 663	29	4 524	1 309	1 435	221	2 965	357	123	94	1	218
<i>Vaanan lääni — Vasa län</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	2 880	3 807	666	7 353	167	250	417	1 503	2 950	30	4 483	1 064	1 408	264	2 736	995	206	245	1	452
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	1 903	2 264	696	4 863	151	235	386	1 087	1 393	20	2 500	956	951	220	2 127	380	117	114	10	241
<i>Läpin lääni — Lapplands län</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	616	609	245	1 470	78	81	159	755	600	21	1 376	516	277	60	853	323	232	71	9	312
<i>Koko maa — Hela landet</i> Kaupungit — Städer .... Maalaiskunnat — Lands- kommuner	21 570	29 674	4 775	56 019	725	1 196	1 921	11 253	23 283	171	34 707	6 904	8 489	1 502	16 895	9 774	1 782	1 963	325	4 070
	6 060	9 106	1 140	16 306	11	27	38	2 698	7 058	18	9 774	1 782	1 963	325	4 070					
	15 510	20 568	3 635	39 713	714	1 169	1 883	8 555	16 225	153	24 933	5 122	6 526	1 177	12 825					

Olika vårdformer av fattigvård och barnskydd år 1949.

Fattigvård					Lastensuojelu — Barnskydd													
Kaikkiaan — Inalles					Väillisesti vähintään 2 500 mk:n suuruisesta kotilavustuksesta osalliskesi tulleet Indirekt delaktige av hemunderstöd om minst 2 500 mk				Laitoksissa olleet I anstalt intagna			Yksityishoidossa olleet Utackorderade			Kaikkiaan Inalles			
Miehiä	Naisia	Lapsia	Yhteensa	Summa														
6 050 3 574	11 314 6 631	922 589	18 286 10 794	48 8	889 571	4 480 2 560	5 417 3 139	1 460 1 155	979 808	2 439 1 963	434 228	419 227	853 455	1 894 1 383	1 398 1 035	3 292 2 418		
2 476	4 683	333	7 492	40	318	1 920	2 278	305	171	476	206	192	398	511	363	874		
5 409 1 717	10 162 3 173	863 209	16 434 5 099	84 28	758 295	4 864 1 376	5 706 1 694	790 481	437 266	1 227 747	579 77	579 137	1 158 214	1 369 558	1 016 403	2 385 961		
3 692	6 989	654	11 335	61	463	3 488	4 012	309	171	480	502	442	944	811	613	1 424		
107 14	162 30	3 —	272 44	—	2	53 19	55 19	13 1	4 —	17 1	11	5 1	16 1	24 1	9 1	33 2		
93	132	3	228	—	2	34	36	12	4	16	11	4	15	23	8	31		
5 197 1 575	8 957 2 873	787 279	14 947 4 727	60 28	806 284	4 550 1 389	5 416 1 701	835 376	486 205	1 321 581	450 93	418 81	868 174	1 285 469	904 286	2 189 755		
3 622	6 084	508	10 214	32	522	3 161	3 715	459	281	740	357	337	694	816	618	1 434		
2 863 525	4 583 922	313 43	7 759 1 490	20 3	452 74	2 188 291	2 660 368	431 88	259 55	690 143	149 29	140 28	289 57	580 117	399 83	979 200		
2 338	3 661	270	6 269	17	378	1 897	2 292	343	204	547	120	112	232	463	316	779		
2 979 413	4 499 625	377 41	7 855 1 079	63 21	480 87	2 471 378	3 014 486	254 59	162 43	416 102	307 13	297 10	604 23	561 72	459 53	1 020 125		
2 566	3 874	336	6 776	42	393	2 093	2 528	195	119	314	294	287	581	489	406	895		
6 171 570	8 140 801	961 35	15 272 1 406	73 —	1 278 80	6 330 370	7 681 450	361 91	204 48	565 139	669 34	636 32	1 305 66	1 030 125	840 80	1 870 205		
5 601	7 339	926	13 866	73	1 198	5 960	7 231	270	156	426	635	604	1 239	905	760	1 665		
5 614 1 015	8 415 1 878	960 133	14 989 3 026	55 3	792 175	4 982 1 002	5 829 1 180	406 153	263 113	669 266	478 57	432 58	910 115	884 210	695 171	1 579 381		
4 599	6 537	827	11 963	52	617	3 980	4 649	253	150	403	421	374	795	674	524	1 198		
4 097 586	4 843 833	936 104	9 876 1 523	42 1	726 94	4 515 484	5 283 579	221 91	144 57	365 148	434 25	345 27	779 52	655 116	489 84	1 144 200		
3 511	4 010	832	8 353	41	632	4 031	4 704	130	87	217	409	318	727	539	405	944		
1 965 562	1 567 388	326 50	3 858 1 000	19 —	500 108	2 726 393	3 245 501	215 34	153 26	368 60	134 27	119 37	253 64	349 61	272 63	621 124		
1 403	1 179	276	2 858	19	392	2 333	2 744	181	127	308	107	82	189	288	209	497		
40 452 10 551	62 642 18 154	6 448 1 483	109 542 30 188	464 87	6 683 1 768	37 159 8 262	44 306 10 117	4 986 2 529	3 091 1 621	8 077 4 150	3 645 583	3 390 638	7 035 1 221	8 631 3 112	6 481 2 259	15 112 5 371		
29 901	44 488	4 965	79 354	377	4 915	28 897	34 189	2 457	1 470	3 927	3 062	2 752	5 814	5 519	4 222	9 741		

IV. Huoltotoiminnan menot vuonna 1949 —

Köyhäinhoito —

Lääni — Län	Hallinto Förvaltning	Kunnalliskodt ja muut huoltotoimintien alakset köyhäinhoidolaitokset Kommunalehden ja övriga Värdvärdensstalter	Muu laitoshoito — Övrig anstaltsvård i				
			1 000 markkaa	työjätökissa arbetsskrötningar	övriga sjukhus mussa salraaloissa	keukkotautiparantolissa	mellanraadloissa sinnessjukhus
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län .....</i>	93 711	196 104	3 386	105 831	15 530	21 274	58
Kaupungit — Städer	76 560	114 622	2 499	61 436	7 746	13 624	12
Maalaiskunnat — Landskommuner	17 151	81 482	887	44 395	7 784	7 650	46
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län .....</i>	47 209	202 330	773	71 511	16 500	9 797	42
Kaupungit — Städer	24 671	61 103	150	25 630	5 506	2 906	0
Maalaiskunnat — Landskommuner	22 538	141 227	623	45 881	10 994	6 891	42
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland .....</i>	435	1 737	—	5 354	1 688	165	—
Kaupunki — Stad	190	156	—	705	604	4	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	245	1 581	—	4 649	1 084	161	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län .....</i>	41 263	183 805	493	56 239	13 658	12 689	239
Kaupungit — Städer	20 345	54 287	66	25 466	4 031	4 563	186
Maalaiskunnat — Landskommuner	20 918	129 518	427	30 773	9 627	8 126	53
<i>Kymenlääni — Kymmenes län .....</i>	21 073	98 855	1 426	39 641	4 346	5 626	519
Kaupungit — Städer	5 656	21 129	492	4 546	946	1 132	312
Maalaiskunnat — Landskommuner	15 417	77 726	934	35 095	3 400	4 494	207
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län .....</i>	15 935	97 927	265	18 163	3 808	6 551	598
Kaupungit — Städer	4 259	11 945	89	2 833	526	848	336
Maalaiskunnat — Landskommuner	11 676	85 982	176	15 330	3 282	5 703	262
<i>Kuopion lääni — Kuopio län .....</i>	29 629	183 302	1 875	24 896	12 015	11 107	422
Kaupungit — Städer	6 569	26 101	145	3 734	1 094	856	80
Maalaiskunnat — Landskommuner	23 060	157 201	1 730	21 162	10 921	10 251	342
<i>Vaasan lääni — Vasa län .....</i>	28 474	167 279	419	44 640	20 300	11 883	394
Kaupungit — Städer	10 429	43 429	33	12 581	3 958	1 821	202
Maalaiskunnat — Landskommuner	18 045	123 850	386	32 059	16 342	10 062	192
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län .....</i>	17 086	93 293	926	26 914	6 216	11 874	120
Kaupungit — Städer	4 436	19 211	85	8 921	1 225	2 949	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 650	74 082	841	17 993	4 991	8 925	120
<i>Lapin lääni — Lapplands län .....</i>	11 198	27 886	149	15 358	5 550	4 203	102
Kaupungit — Städer	2 725	6 051	—	3 731	1 207	838	76
Maalaiskunnat — Landskommuner	8 473	21 835	149	11 627	4 343	3 365	26
<i>Koko maa — Hela landet .....</i>	306 013	1 252 518	9 712	408 547	99 611	95 169	2 494
Kaupungit — Städer	155 840	358 084	3 559	149 583	26 843	29 541	1 204
Maalaiskunnat — Landskommuner	150 173	894 484	6 153	258 964	72 768	65 628	1 290

Vårdverksamhetens utgifter år 1949.

Fattigvård

	Västeuens köyhäinholtomestuja Summa fattigvårdsutgifter	Muu köyhäinholtaja ja huolto Övrig fattigvård och omvärdnad							
		Muut köyhäinholtot- menot Övriga utgifter för fattigvård	Kanatalismaksut yhteiseen tjänstelokseen	Understöd avxgifter till gemensam arbetssurrtning	Korvankset, mulle kunille Ersättning till andra kommuner	Kotivuostus Henunderstöd	Kotivuostus Utökning Urträckordering	muisa sissa andra värdaanstalter	vieraan kunnan kunnaliskodissa främmande kommuner kommunalhem
- 1 000 mark									
3 239	8 440	1 648	138 050	26 519	3 966	44 556	7 185	575 786	
552	7 360	47	88 072	11 941	631	41 841	7 134	357 517	
2 687	1 080	1 601	49 978	14 578	3 335	2 715	51	218 269	
4 215	491	4 497	104 047	21 968	6 535	6 671	19	449 396	
—	103	15	43 986	5 963	1 721	1 589	10	148 682	
4 215	388	4 482	60 061	16 005	4 814	5 082	9	300 714	
—	33	290	1 838	341	60	179	30	11 715	
—	6	—	580	189	30	101	30	2 405	
—	27	290	1 258	152	30	78	—	9 310	
4 365	1 074	2 148	81 013	19 815	3 784	6 049	400	385 771	
79	225	152	27 192	6 816	1 027	1 221	225	125 536	
4 286	849	1 996	53 821	12 999	2 757	4 828	175	260 235	
6 033	204	834	45 702	9 806	2 716	2 016	30	217 754	
352	69	49	9 184	2 037	264	141	30	40 683	
5 681	135	785	36 518	7 769	2 452	1 875	—	177 071	
2 317	440	913	36 539	8 916	2 623	2 387	7	181 454	
122	32	6	8 844	1 262	137	266	—	27 253	
2 195	408	907	27 695	7 654	2 486	2 121	—	154 201	
2 688	76	2 752	70 546	13 410	3 339	6 652	710	333 790	
278	15	33	6 910	1 396	200	228	710	41 780	
2 410	61	2 719	63 636	12 014	3 139	6 424	—	292 010	
8 548	1 348	8 249	72 333	12 706	2 436	5 530	819	356 884	
—	294	50	17 597	2 954	791	574	319	84 603	
8 548	1 054	8 199	54 736	9 752	1 645	4 956	500	272 281	
4 472	969	6 323	42 972	8 239	573	4 283	—	207 174	
—	174	—	6 750	1 538	93	305	—	41 251	
4 472	795	6 323	36 222	6 701	480	3 978	—	165 923	
2 051	115	4 229	25 515	3 484	402	3 500	587	93 131	
744	13	45	6 099	729	70	234	587	20 424	
1 307	102	4 184	19 416	2 755	332	3 266	—	72 707	
37 928	13 190	31 883	618 555	125 204	26 434	81 823	9 787	2 812 855	
2 127	8 291	397	215 214	34 825	4 964	46 500	9 052	890 134	
35 801	4 899	31 486	403 341	90 379	21 470	35 323	735	1 922 721	

✓

✓

Jatkoa.

	Lastensuojelu —							
	Muu laitoshoitoto — Övrig anstaltsvård i Lääni — Län	veteran kodissa	kunnen lasten- främmande kommun barhjem	muisissa sairailoissa övriga sjukhus	Keuhkotauti- parantofolioissa	Lungssotssanatorier	sinnesjukhus astivallisy. m. sellaisissa koulussa ja autok- sissa	1 000 markkaa
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	2 619	226 091	3 011	116	5 854	694	4 550	18 371
Kaupungit — Städer	1 092	205 842	2 573	46	5 483	506	3 892	14 881
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 527	20 249	438	70	371	188	658	3 490
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	3 436	86 597	925	763	490	248	1 213	8 957
Kaupungit — Städer	686	72 472	160	411	152	72	—	4 542
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 750	14 125	765	352	338	176	1 213	4 415
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	89	—	—	—	—	—	—	434
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	18
Maalaiskunnat — Landskommuner	89	—	—	—	—	—	—	416
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	3 122	103 177	1 574	841	639	712	2 083	5 252
Kaupungit — Städer	877	63 905	784	392	461	246	560	3 303
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 245	39 272	790	449	178	466	1 523	1 949
<i>Kymen lääni — Kymmenes län</i>	1 130	39 132	550	143	180	174	2 599	2 489
Kaupungit — Städer	19	10 759	51	75	8	45	26	559
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 111	28 373	499	68	172	129	2 573	1 930
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	1 161	15 737	550	1	365	279	1 061	3 411
Kaupungit — Städer	329	7 413	212	—	73	10	197	457
Maalaiskunnat — Landskommuner	832	8 324	338	1	292	269	864	2 954
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	1 559	19 582	1 059	219	744	495	581	6 131
Kaupungit — Städer	103	12 421	36	18	—	33	—	1 539
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 456	7 161	1 023	201	744	462	581	4 592
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	1 948	41 285	751	837	456	253	400	3 495
Kaupungit — Städer	168	34 792	156	369	62	67	—	1 096
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 780	6 493	595	468	394	186	400	2 399
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	2 209	6 862	1 066	321	322	268	65	4 253
Kaupungit — Städer	1 129	4 225	334	27	44	27	25	2 157
Maalaiskunnat — Landskommuner	1 080	2 637	732	294	278	241	40	2 096
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	746	9 247	154	48	249	349	487	6 613
Kaupungit — Städer	6	3 538	—	41	—	14	—	371
Maalaiskunnat — Landskommuner	740	5 709	154	7	249	335	487	6 242
<i>Koko maa — Hela landet</i>	18 019	547 710	9 640	3 289	9 299	3 472	13 039	59 406
Kaupungit — Städer	4 409	415 367	4 306	1 379	6 283	1 020	4 700	28 923
Maalaiskunnat — Landskommuner	13 610	132 343	5 334	1 910	3 016	2 452	8 339	30 483

Fortsättning.

Barnskydd

								Kalikkaan luotomenoja Inalles värdegifter
								Alkoholstihmuotto Alkoholstvard
						Irtolaishuotto Lösdriivarvård		
		Muu lastensuojelu — Övrigt barnskydd						
— 1 0 0 0 m a r k								
		Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd						
		Muut lastensuojelu- menot Övriga utgifter för barnskydd						
		Korvaukset muile kunnille Erstatning till andra kommuner						
		Lasten kesävirkistys Barnens summar rekriation						
		Yksityisjärjestöt Utackordering						
13 778	3 323	7 024	2 153	9 226	296 810	4 384	3 151	973 842
8 786	3 073	3 994	1 470	7 870	259 508	4 274	2 995	700 854
4 992	250	3 030	683	1 356	37 302	110	156	272 988
15 131	2 728	5 070	1 469	6 351	133 428	737	633	631 403
3 603	2 578	1 280	689	5 802	92 447	656	429	266 885
11 578	150	3 790	780	549	40 981	81	204	364 518
227	—	53	11	5	819	4	—	12 973
33	—	—	—	—	51	4	—	2 650
194	—	53	11	5	768	—	—	10 323
10 883	4 819	4 396	2 773	5 650	145 921	1 223	1 309	575 487
2 480	4 213	1 462	1 992	4 655	85 330	960	902	233 073
8 403	606	2 934	781	995	60 591	263	407	342 414
3 988	177	2 032	599	3 213	56 406	635	670	296 538
1 139	177	595	134	2 825	16 412	369	215	63 385
2 849	—	1 437	465	388	39 994	266	455	233 203
6 516	215	1 792	879	1 413	33 380	195	351	231 315
384	215	301	425	692	10 708	96	180	42 496
6 132	—	1 491	454	721	22 672	99	171	188 819
15 629	539	2 262	812	527	50 139	455	499	414 512
1 189	339	410	120	427	16 635	264	223	65 471
14 440	200	1 852	692	100	33 504	191	276	349 041
8 766	137	1 922	704	2 376	63 330	405	835	449 928
1 042	110	408	176	1 484	39 930	266	562	135 790
7 724	27	1 514	528	892	23 400	139	273	314 138
8 723	69	1 759	459	610	26 986	539	405	252 190
868	69	130	46	567	9 648	400	290	56 025
7 855	—	1 629	413	43	17 338	139	115	196 165
4 088	—	414	633	2 529	25 557	282	108	130 276
1 574	—	52	37	1 678	7 311	185	48	30 693
2 514	—	362	596	851	18 246	97	60	99 583
87 779	12 007	26 724	10 492	31 900	832 776	8 859	7 961	3 968 464
21 098	10 774	8 632	5 089	26 000	537 980	7 474	5 844	1 597 272
66 681	1 233	18 092	5 403	5 900	294 796	1 385	2 117	2 371 192

V. Huoltotoiminnan tulot vuonna 1949 —

Lääni — Län	Köyhäinhoito — Fattigvård								Muit tulot Övriga inkomster	
	Korvaukset — Ersättning av		Työalttoksissa olleiden työrel- vollisten työ.		Arbetspliktiges arbete i arbetsskrivningar		Lajitulokset ja rahaastojen korot			
	Perunkirjotusmaksut Bouppeckningsprocenter	muilta köyhäinhoitolain andra kommuner	vaihtoileta köyhäinhoitolain staten enligt fattigvårds- lagen	lautakuntien alaiset köyhäin- hoitolaitokset	Kommunuhem och övriga vär- nämnder underlydande fattig- variansstalter	Donationer och räntor av donationsfonder	Lajitulokset ja rahaastojen korot	Lajitulokset ja rahaastojen korot		
<i>Huoltotoiminnan yleistulot Värverksamhetens allmäna inkomster</i>									1 000 markkaa	
<i>Uudenmaan l. — Nylands l.</i>	6	2 234	24 692	32 052	33 961	20 335	68	312	32 520	
Kaupungit — Städer	—	1 399	18 589	15 352	19 545	12 644	54	307	32 467	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	6	835	6 103	16 700	14 416	7 691	14	5	53	
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län . . .</i>	121	1 603	7 313	29 012	31 058	17 467	293	121	850	
Kaupungit — Städer	—	263	1 457	9 351	8 255	5 024	54	94	745	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	121	1 340	5 856	19 661	22 803	12 443	239	27	105	
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland . . .</i>	6	54	391	293	1 116	—	1	—	35	
Kaupunki — Stad	—	10	30	110	243	—	—	—	29	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	6	44	361	183	873	—	1	—	6	
<i>Hämeen l. — Tavastehus l.</i>	38	1 376	6 834	26 468	32 011	16 956	147	489	219	
Kaupungit — Städer	—	304	3 563	8 041	13 574	5 894	11	420	—	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	38	1 072	3 271	18 427	18 437	11 062	136	69	219	
<i>Kymen l. — Kymmenes l. . .</i>	65	719	2 324	16 531	17 157	10 541	2	155	44	
Kaupungit — Städer	11	106	342	2 749	3 539	1 943	2	155	16	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	54	613	1 982	13 782	13 618	8 598	—	—	28	
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län . . .</i>	26	633	2 867	10 750	11 635	10 328	41	366	46	
Kaupungit — Städer	7	47	706	1 761	1 756	1 000	30	366	—	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	19	586	2 161	8 989	9 879	9 328	11	—	46	
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	636	767	5 493	14 020	16 855	17 333	6	73	116	
Kaupungit — Städer	—	128	772	2 085	3 566	2 464	—	—	8	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	636	639	4 721	11 935	13 289	14 869	6	73	108	
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	110	1 035	4 520	19 976	24 550	16 589	53	336	147	
Kaupungit — Städer	64	179	882	4 847	6 868	4 722	29	310	—	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	46	856	3 638	15 129	17 682	11 867	24	26	147	
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	44	415	2 018	11 727	8 407	11 065	32	71	131	
Kaupungit — Städer	—	96	799	2 275	1 894	2 219	2	47	10	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	44	319	1 219	9 452	6 513	8 846	30	24	121	
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	0	199	1 588	4 158	5 390	2 228	2	—	307	
Kaupungit — Städer	—	32	670	1 181	1 206	576	2	—	40	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	0	167	918	2 977	4 184	1 652	—	—	267	
<i>Koko maa — Hela landet</i>	1 052	9 035	58 040	164 987	182 140	122 842	645	1 923	34 415	
Kaupungit — Städer	82	2 564	27 810	47 752	60 446	36 486	184	1 699	33 315	
Maalaikunnat — Lands- kommuner	970	6 471	30 230	117 235	121 694	86 356	461	224	1 100	

Vårdverksamhetens inkomster år 1949.

Lastensuojelu—Barnskydd									Yhteensä Summa
Korvaukset — Ersättning av			Sotasiirtolaista satatu korvans Ersättning för de krigsförnytade Löslärlar- ja alkoholistiholto Löslärlar- och alkoholistvård						Kuntien huoltotoimintaan käytäntäät varat Av kommunerna använda medel för vårdverksamheten
valtiota staten	muita kunnilla andra kommuner	yksityisiä enskilda personer	Muut tulot Övriga inkomster	Lahjatuotet ja rähistojen korot Lastenkodit ja muut huoltotuotakuntien alaiset lastensuojelutoimister	Donationer och räntor av donationer				
5 795	8 056	19 441	75 855	425	1 420	32 646	1 330	682 694	973 842
5 210	4 607	16 524	73 958	425	174	1 405	1 295	496 899	700 854
585	3 449	2 917	1 897	—	1 246	31 241	35	185 795	272 988
6 610	6 213	6 691	23 419	57	2 162	34 865	44	463 504	631 403
5 658	1 940	3 058	21 059	7	1 021	8 824	8	200 067	266 885
952	4 273	3 633	2 360	50	1 141	26 041	36	263 437	364 518
7	97	37	—	—	47	5	—	10 884	12 973
—	—	—	—	—	—	—	—	2 228	2 650
7	97	37	—	—	47	5	—	8 656	10 323
2 311	7 928	10 014	25 082	—	2 066	25 775	379	417 394	575 487
1 820	1 306	5 130	19 995	—	652	3 204	325	168 834	233 073
491	6 622	4 884	5 087	—	1 414	22 571	54	248 560	342 414
1 016	4 651	3 778	6 003	22	1 434	28 252	186	203 658	296 538
236	649	1 204	2 876	22	138	1 178	151	48 018	63 335
780	4 002	2 574	3 127	—	1 296	27 074	35	155 640	233 203
971	2 197	2 940	2 579	1	1 180	9 516	24	175 215	231 315
459	247	693	1 604	1	7	990	11	32 811	42 496
512	1 950	2 247	975	—	1 173	8 526	13	142 404	188 819
933	3 247	4 551	4 542	50	1 360	11 024	169	333 337	414 512
367	441	632	3 555	50	19	443	137	50 804	65 471
566	2 806	3 919	987	—	1 341	10 581	32	282 533	349 041
1 408	2 833	4 240	12 032	347	654	20 882	187	340 029	449 928
1 070	581	1 337	11 037	347	154	5 413	110	97 840	135 790
338	2 252	2 903	995	—	500	15 469	77	242 189	314 138
454	1 972	2 781	855	—	290	5 357	281	206 290	252 190
—	555	1 085	474	—	—	2 059	265	44 245	56 025
454	1 417	1 696	381	—	290	3 298	16	162 045	196 165
299	747	1 473	944	99	1 087	1 673	135	109 947	130 276
238	126	443	317	—	742	155	67	24 898	30 693
61	621	1 030	627	99	345	1 518	68	85 049	99 583
19 804	37 941	55 946	151 311	1 001	11 700	169 995	2 735	2 942 952	3 968 464
15 058	10 452	30 106	134 875	852	2 907	23 671	2 369	1 166 644	1 597 272
4 746	27 489	25 840	16 436	149	8 793	146 324	366	1 776 308	2 371 192

VI. Kunnalliskotien menot ja tulot vuonna 1949 —

Lääni — Län	Menot — Utgifter							
	Rakennusten kunnossapito Underhåll av byggnader	Muut vuotuiskustan- dukset, holdoikista övriga årsutgifter för internerna	Sairaanhoito ja lääkkeit och Sjukvården och läkemedel	Vaatestus Beklädnad	Ravito Kosthållning	Pulkanset Avlöningar	Lämpö ja valo. Värme och lyse	
	1 000 markkaa							
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län</i>	71 489	54 461	8 576	2 651	6 700	8 896	5 341	21 040
Kaupungit — Städer	45 182	29 088	5 609	1 145	5 478	601	2 145	10 466
Maalaiskunnat — Landskommuner	26 307	25 373	2 967	1 506	1 222	8 295	3 196	10 574
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län</i>	71 425	64 461	7 509	3 319	4 229	12 513	6 102	31 874
Kaupungit — Städer	23 189	15 986	1 724	851	2 020	2 744	2 045	9 742
Maalaiskunnat — Landskommuner	48 236	48 475	5 785	2 468	2 209	9 769	4 057	22 132
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland</i>	720	803	—	29	32	211	50	337
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	720	803	—	29	32	211	50	337
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län</i>	62 010	57 345	7 740	3 543	2 757	13 895	7 305	22 607
Kaupungit — Städer	23 402	15 043	1 604	1 032	479	2 560	1 807	6 839
Maalaiskunnat — Landskommuner	38 608	42 302	6 136	2 511	2 278	11 335	5 498	15 768
<i>Kymen lääni — Kymmenes län</i>	30 186	31 756	3 923	2 425	1 988	9 234	2 896	13 005
Kaupungit — Städer	6 369	6 499	604	1 012	209	2 646	478	2 574
Maalaiskunnat — Landskommuner	23 817	25 257	3 319	1 413	1 779	6 588	2 418	10 431
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län</i>	29 643	33 079	4 539	2 553	1 679	7 356	2 584	12 930
Kaupungit — Städer	3 277	3 648	397	1 436	103	895	284	1 388
Maalaiskunnat — Landskommuner	26 366	29 431	4 142	1 117	1 576	6 461	2 300	11 542
<i>Kuopion lääni — Kuopio län</i>	50 243	61 609	9 222	7 235	3 563	14 477	6 308	24 063
Kaupungit — Städer	4 812	7 774	1 811	4 695	751	911	1 701	2 944
Maalaiskunnat — Landskommuner	45 431	53 835	7 411	2 590	2 812	13 566	4 607	21 119
<i>Vaasan lääni — Vasa län</i>	52 703	55 921	7 962	3 078	2 605	12 429	5 475	21 641
Kaupungit — Städer	15 629	11 405	1 389	819	354	5 214	1 391	6 048
Maalaiskunnat — Landskommuner	37 074	44 516	6 573	2 259	2 251	7 215	4 084	15 593
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län</i>	26 464	33 650	5 308	1 648	2 090	6 993	2 784	11 451
Kaupungit — Städer	7 531	5 775	969	224	660	902	348	2 416
Maalaiskunnat — Landskommuner	18 933	27 875	4 339	1 424	1 430	6 091	2 436	9 035
<i>Lapin lääni — Lapplands län</i>	6 309	10 030	1 325	544	525	948	2 546	4 533
Kaupungit — Städer	1 396	2 258	235	83	173	408	466	922
Maalaiskunnat — Landskommuner	4 913	7 772	1 090	461	352	540	2 080	3 611
<i>Koko maa — Hela landet</i>	401 192	403 115	56 104	27 075	26 168	86 952	41 391	163 481
Kaupungit — Städer	130 787	97 476	14 342	11 297	10 227	16 881	10 665	43 339
Maalaiskunnat — Landskommuner	270 405	305 639	41 762	15 778	15 941	70 071	30 726	120 142

Kommunalhemmens utgifter och inkomster år 1949.

Tulot — Inkomster											
									Ytteamssi Summa		
									Sekalaiset Diverse		
Henkilökunnan luon- toisestut. Personalen naturalönnar Yhteisen kunnallis- kotien kannatus- ja hotimaksut Understöds- och årdava- gifterna i gemensamma kommunalhem											
Kasvi- ja puutarha Trädgård											
Hoidokkien muu työ Internernas övriga förfärdigade arbeten											
729 562 5 504 185 949 62 1 203 1 084 3 676 11 202 2 411 19 638	148 53 3 142 103 057 51 784 161 — 5 341 534 6 871	581 509 2 362 82 892 11 419 923 3 676 5 861 1 877 12 767									
1 566 1 554 7 492 212 044 274 2 483 2 576 33 862 12 887 10 027 62 109	129 630 2 043 61 103 270 95 1 124 — 2 963 572 5 024	1 437 924 5 449 150 941 4 2 388 1 452 33 862 9 924 9 455 57 085									
33 54 16 2 285 13 — — 259 343 160 1 510 2 285	— — — — — — 259 343 160 1 510 2 285										
991 700 4 641 183 534 668 1 940 1 401 12 537 11 608 2 886 31 040	— 328 1 192 54 286 644 787 593 — 3 110 760 5 894	991 372 3 449 129 248 24 1 153 808 12 537 8 498 2 126 25 146									
757 221 2 465 98 856 27 2 306 757 — — 6 044 1 407 10 541	313 10 415 21 129 11 459 — — 1 374 99 1 943	444 211 2 050 77 727 16 1 847 757 — 4 670 1 308 8 598									
909 416 2 239 97 927 69 1 081 817 6 633 1 728 1 728 10 328	152 105 260 11 945 6 — 81 913 1 000 1 000	757 311 1 979 85 982 69 1 075 736 5 720 1 728 9 328									
1 311 609 4 612 183 302 9 2 413 1 086 12 052 1 773 17 333	217 85 400 26 101 1 — 180 359 1 887 38 2 464	1 094 524 4 212 157 201 9 2 233 727 10 165 1 735 14 869									
1 419 415 5 186 168 834 20 2 701 718 8 961 11 721 4 289 28 410	256 34 890 43 429 1 — 228 146 3 721 627 4 722	1 163 381 4 296 125 405 20 2 473 572 8 961 8 000 3 662 23 688									
994 109 2 817 94 308 233 3 388 189 1 874 6 364 1 748 13 796	44 3 339 19 211 110 84 1 1 1 1 1 1936 88 2 219	950 106 2 478 75 097 123 3 304 188 1 874 4 428 1 660 11 577									
315 15 796 27 886 187 7 3 — 1 475 556 2 228	15 0 95 6 051 100 5 — 371 100 576	300 , 15 701 21 835 87 2 3 — 1 104 456 1 652									
9 024 4 655 35 768 1 254 925 1 375 17 702 8 894 61 256 80 146 28 335 197 708	1 274 1 248 8 776 346 312 1 086 2 723 2 470 21 616 2 818 30 713	7 750 3 407 26 992 908 613 289 14 979 6 424 61 256 58 530 25 517 166 995									
Palovakutus Brandförsäkring	Kasvi- ja puutarha Trädgård										

— 1 000 mark

VII. Lastenkotien menot ja tulot vuonna 1949 —

Lääni — Län	M	M	M	M	K	Menot — Utgifter	M	
	Palkkaukset Avlöningar	Ravito Kosthållning	Vaatetus Sjukvård och liknande	Sairanhoito ja ihanteet Beklädnad	Muut viroihinkustannukset hoidokelstä Övriga årsutgifter för internerna	Kaluston ja irratimiston lisilätkintä ja korraus Komplettering och reparation av inventarier och lössare	Lämpö ja valo Värme och lyse	
						1 000 markkaa	M	
<i>Uudenmaan lääni — Nylands län .....</i>	33 861	14 704	1 481	637	1 054	6 814	3 262	6 086
Kaupungit — Städer	26 608	9 206	—	477	830	4 513	2 720	4 265
Maalaiskunnat — Landskommuner	7 253	5 498	1 481	160	224	2 301	642	1 821
<i>Turun ja Porin lääni — Åbo och Björneborgs län .....</i>	17 265	9 805	2 648	302	612	1 704	1 925	2 958
Kaupungit — Städer	13 385	6 475	1 578	238	497	958	1 574	1 684
Maalaiskunnat — Landskommuner	3 880	3 330	1 070	64	115	746	351	1 274
<i>Ahvenanmaan maakunta — Landskapet Åland .....</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaupunki — Stad	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni — Tavastehus län .....</i>	21 240	15 260	4 597	424	762	3 853	2 922	4 802
Kaupungit — Städer	9 212	3 973	1 120	129	211	1 097	839	1 708
Maalaiskunnat — Landskommuner	12 028	11 287	3 477	295	551	2 756	2 083	3 094
<i>Kymen lääni — Kymmenes län .....</i>	11 800	8 529	2 547	192	676	2 977	1 509	2 729
Kaupungit — Städer	2 285	1 425	227	30	41	496	253	508
Maalaiskunnat — Landskommuner	9 515	7 104	2 320	162	635	2 481	1 256	2 221
<i>Mikkelin lääni — S:t Michels län .....</i>	4 292	3 386	928	69	133	1 211	523	1 408
Kaupungit — Städer	1 849	955	215	25	26	349	74	524
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 443	2 431	713	44	107	862	449	884
<i>Kuopion lääni — Kuopio län .....</i>	3 768	2 719	1 025	63	106	967	416	837
Kaupungit — Städer	1 347	1 089	307	17	38	302	159	368
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 421	1 630	718	46	68	665	257	469
<i>Vaanan lääni — Vasa län .....</i>	7 611	4 766	1 214	70	119	1 727	538	1 410
Kaupungit — Städer	5 450	2 667	566	43	73	1 292	308	948
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 161	2 099	648	27	46	435	230	462
<i>Oulun lääni — Uleåborgs län .....</i>	2 743	1 794	355	79	172	484	242	827
Kaupungit — Städer	1 807	1 113	196	51	125	114	127	622
Maalaiskunnat — Landskommuner	936	681	159	28	47	370	115	205
<i>Lapin lääni — Lapplands län .....</i>	4 272	2 058	409	60	38	442	205	1 321
Kaupungit — Städer	1 498	727	235	16	—	300	111	369
Maalaiskunnat — Landskommuner	2 774	1 331	174	44	38	142	94	952
<i>Koko maa — Hela landet .....</i>	106 852	63 021	15 204	1 896	3 672	20 179	11 642	22 378
Kaupungit — Städer	63 441	27 630	4 444	1 026	1 841	9 421	6 165	10 996
Maalaiskunnat — Landskommuner	43 411	35 391	10 760	870	1 831	10 758	5 477	11 382

Barnhemmens utgifter och inkomster år 1949.

M	M						Tulot — Inkomster		
							Sekulärist Diverse	Ytterensi Summa	
							Henkilökunnan luon- toiseut Personalkens naturnöfärnär		
							Yttersten lasten- koften kannontus- ja holtonaksut Understöds- och vikday- gifterna i gemensamma barnhem		
							Kasvi- ja puitarha Trädgård		
							Höstökken två Internemas arbeten		
							Ytterensi Summa		
							Sekulärist Diverse		
							Kasvi- ja puitarha Trädgård		
							Palovakutus Brandförsäkring		
— 1 000 mark									
113	145	1 510	69 767		13	166	6 115	4 403	10 697
	—	899	49 518		—	—	4 492	4 308	8 800
113	145	611	20 249		13	166	1 623	95	1 897
92	123	1 198	38 632		11	169	3 322	775	4 277
152	72	886	27 399		—	79	2 466	483	3 028
40	51	312	11 233		11	90	856	292	1 249
117	558	1 291	55 826		29	858	1 177	4 562	8 866
	74	300	18 663		—	170	—	1 765	3 157
117	484	991	37 163		29	688	1 177	2 797	5 709
117	150	757	31 983		—	219		2 720	3 271
38	4	120	5 427		—	24		536	669
79	146	637	26 556		—	195		2 184	2 602
38	25	467	12 480		—	86		1 175	1 405
18	10	111	4 156		—	—		412	430
20	15	356	8 324		—	86		763	975
46	82	234	10 263		—	18		1 070	1 217
27	52	70	3 776		—	1		318	422
19	30	164	6 487		—	17		752	795
40	28	340	17 863		—	41		1 841	2 413
17	22	139	11 525		—	41		1 220	1 439
23	6	201	6 338		—	—		621	974
39	4	123	6 862		—	—		312	
7	—	64	4 226		—	—		729	855
32	4	59	2 636		—	—		474	474
1	16	296	9 118		—	—		255	381
	—	10	3 409		—	—		126	
1	6	153	5 709		—	—		656	929
603	1 131	6 216	252 794		53	1 557	1 177	22 190	33 930
159	244	2 732	128 099		—	274	—	11 985	18 721
444	887	3 484	124 695		53	1 283	1 177	10 205	15 209